

201207 • IN U.S. \$3.59 (IN CANADA \$4.50) • A BANTAM BOOK

Nero Wolfe

**VRAŽDA
V E
MOL**

**Robert
Goldsborough**

**ROBERT
GOLDSBOROUGH**

Nero Wolfe

**VYDAVATEĽSTVO
SLOVENSKÝ SPISOVATEĽ
BRATISLAVA**

Vydal Slovenský spisovateľ, Bratislava 1992, ako 536. zväzok edície Spoločnosť priateľov krásnych kníh. Číslo publikácie 3903. Vydanie prvé. Vytlačili Polygrafické závody, š. p., závod 03, Trnava

Preložené z anglického originálu Robert Goldsborough:
Murder in E Minor, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Bantam
Book, New York 1986

© 1986 by Robert Goldsborough
Translation © Oľga Ruppeldtová-Andrášová 1992
Digitalizácia: MimoI

ISBN 80-220-0325-5

V R A Ž D A V E M O L

*Venujem pamiatke mojej matky,
ktorá mi prvá predstavila Nera Wolfa
a Archieho Goodwina.*

P R E D S L O V

Viem, že o tomto prípade sa veľa písalo a hovorilo v rozhlase aj televízii, nielen v New Yorku, ale v celej krajine. Avšak nikto, ani len Lon Cohen z *Gazette*, nemal dostatok priestoru či informácií, aby podrobne opísal celý prípad. Preto som nepredpokladal, že by to niekedy mohlo byť uverejnené. Dovoľte, aby som vám to vysvetlil. Prípad sa natoľko osobne dotýkal Nera Wolfa, že si neželal, aby som o ňom písal. A keďže mi každý týždeň podpisuje šeky, pristal som, aspoň na nejaký čas. Ved' aj Wolfe sa dá obmäkčiť ustavičným otravovaním. Trvalo mi to dlho (nevyt'ahoval som tú záležitosť predsa len tak často), ale nakoniec sa vzdal, roky po tej udalosti. Neuvedol mi nijaké dôvody, len prikývol, zrejme, aby mal odo mňa pokoj. Dozviete sa všetko.

Archie Goodwin

Vadili sme sa s Nerom Wolfom roky, či nám prinesie zaujímavý — a výnosný — prípad skôr klient, ktorý nás navštívi po prvý raz pred obedom, alebo klient, čo príde až po obede. Wolfe tvrdí, že priemerný človek nie je schopný dospieť k racionálnemu rozhodnutiu, čiže najat' si ho, kým nepožije minimálne dve výdatné jedlá. Môj osobný názor je taký, že sľubnejší návštevník je ten, ktorý sa po mučivej, prebdenej noci na svitaní konečne rozhodne, že riešením je Wolfe, a rýchlo v tom niečo podnikne. Konečné rozhodnutie ponechám na vás, rozhodnite podľa našej poslednej skúsenosti, kto z nás to odhadol lepšie.

Keď som v to upršané dopoludnie určoval čas návštevy Marie Radovichovej, bol by som prejavil viac predvídavosti, keby som si bol myslel, že je šanca čo len jedna k dvadsiatim, aby ju Wolfe prijal, tobôž, že by sa opäť vrátil k práci. Uplynuli už viac ako dva roky, čo Orrie Carther spáchal samovraždu — s Wolfovým aj mojím požehnaním. Predstava, že jeden z jeho dávnych spoľahlivých pomocníkov zavraždil troch ľudí, akoby sa Wolfa spočiatku ani nedotkla, no čoskoro som dospel k poznaniu, že celá záležitosť ním poriadne otriasla. Samozrejme by si to nikdy nebol priznal, so svojím egom zodpovedajúcim sedmine tony, ale stále ho zhrýzalo, že niekto, kto roky sedel pri jeho stole, pil jeho alkohol a plnil jeho príkazy, mohol byť chladnokrvným a úmyselným vrahom. A napriek tomu, že štátny zástupca nám obom obnovil licenciu krátko po Orrieho smrti, Wolfe strčil hlavu do piesku a zatiaľ ju z neho nevytiahol. Čo som sa ho napodpichoval, aby sa zas pustil do práce. V minulosti mi takáto taktika vychádzala, ale bol som zamietaný, aby som použil slovo, ktoré nenávidí.

„Archie,“ povedal zakaždým, keď zdvihol zrak od knihy, „ako som vám už neraz povedal, jednou z vašich naj chvályhodnejších

vlastností bola schopnosť toľko otravovať, až som sa pustil do práce. Tento bývalý prínos sa však teraz zmenil na nedostatok. Môžete ma otravovať, ak si želáte, ale je to zbytočné. Nesadnem vám na lep. A prestaňte používať výraz ‚v dôchodku‘. Dávam prednosť spojeniu ‚zanechal som prax‘.“ A s tým sa obyčajne vrátil ku knihe, tentoraz znovu čítal Emmu od Jane Austenovej.

Nešlo o to, že by sme nemali do čoho pichnúť. Jedna dobre zaopatrená vdova z Larchmontu ponúkla dvadsať tisíc ako zálohu, ak Wolfe vypátra, kto otrávil jej šoféra, no nepodarilo sa mi ho ani len presvedčiť, aby ju prijal. Vraždu nikdy nevyriešili, hoci ja som tipoval na slúžku, bývajúcu v domácnosti, ktorú šofér ohrdol kvôli záhradníkovej dcére. Potom tu bol ten zazobanec z Wall Street — určite viete, o koho ide — ktorý povedal, že Wolfe si môže sám určiť honorár, ak zistíme pravdu o smrti jeho syna. Podľa polície a ohliadača to bola samovražda, ale otec bol presvedčený, že ide o vraždu súvisiacu s drogami. Po desaťminútovom rozhovore v našej kancelárii Wolfe ponuku síce slušne, ale zato rázne odmietol a smrť chlapca sa uzavrela ako samovražda.

Nepodarilo sa mi ho nalákať ani na peniaze, aby sa rozhybal. Pri niektorých našich posledných veľkých prípadoch Wolfe trval na tom, aby nám honoráre platili v splátkach počas dlhého obdobia, takže rad šekov — a niektoré z nich pekne vysoké — prichádzali každý mesiac. Spolu s množstvom dobrých investícií mu to zaručovalo príjem, čo pokojne stačil na udržiavanie luxusného domu na Západnej tridsiatej piatej ulici neďaleko rieky Hudson, ktorý mi bol domovom viac ako polovicu môjho života. Udržiavanie takého domu nevyšlo lacno, veď Nero Wolfe má nákladné záľuby. Ide o môj plat dôverného spolupracovníka, poslíčka a — ešte pred dvoma rokmi — tiež muža činu, ako aj plat Theodora Horstmanna, ktorý sa stará o desaťtisíc orchideí, čo Wolfe pestuje v skleníku na streche, a plat Fritza Brennera, stavil by som sa, že je lepším kuchárom ako ktorýkoľvek šéfkuchár na svete.

Pritom som stále mal čo robiť, viedol som záznamy o orchideách, platil som účty, vyratúval dane a vybavoval Wolfovu korešpondenciu. Mal som však teraz veľa voľného času a Wolfe nenamietal, keď som si trochu privyrábal. Príležitostne som pracoval pre Dela Bascomba, prvotriedneho súkromného detektíva, a tiež som pomáhal pri niekoľkých prípadoch Saulovi Panzerovi, vrátane Mastersovho únosu, o ktorom ste sa mohli dočítať. Wolfe zašiel tak ďaleko, že mi za to zložil poklonu, takže som aspoň vedel, že o zločinoch číta, hoci mi nikdy nedovolil, aby som o nich v jeho prítomnosti hovoril.

Wolfe si síce mozog úspešne zmrazil, ale inak svoj denný program dodržiaval presne ako vždy: naraňajkoval sa v spálni, štyri hodiny denne — od deviatej do jedenástej a od štvrtej do šiestej — trávil v skleníku s Theodorom, siahodlho sa radil s Fritzom o jedálnom lístku a príprave pokrmov a pochutnával si na najlepších jedlách v Manhattane. Zvyšný čas trávil vo svojom obrovskom kresle za stolom v kancelárii, čítal a pil pivo. A odmietal pracovať.

Maria Radovichová zavolala v utorok ráno desať minút po deviatej, Wolfe bol teda hore pri kvetoch a Fritz pripravoval v kuchyni jeden z Wolfových obľúbených obedov — mozoček v bešamelovej omáčke s hľuzovkami. Telefón som zdvihol pri svojom stole, práve som zapisoval príjmy a výdavky.

„Byt Nera Wolfa. Pri telefóne Archie Goodwin.“

„Nevyhnutne sa musím ešte dnes stretnúť s pánom Wolfom. Môžem sa objednať?“ počúval som rozochvený hlas mladej ženy s povedomým prízvukom.

„Ľutujem, ale pán Wolfe v súčasnosti neposkytuje konzultácie,“ odrecitoval som text, ktorý som z celej duše nenávidel.

„Prosím vás, potrebujem sa s ním stretnúť veľmi súrne. Myslím si, že môj...“

„Prepáčte, ale pán Wolfe vážne nikoho neprijíma. Môžem vám odporučiť niekoľko agentúr, ak potrebujete súkromného detektíva.“

„Nie, chcem hovoriť len s Nerom Wolfom. Môj strýko ho spomínal a som si istá, že by mu bol ochotný pomôcť. Môj strýko sa poznal s pánom Wolfom pred mnohými rokmi v Čiernej Hore a...“

„Kde?“ vyhrkol som.

„V Čiernej Hore. Vyrastali tam spolu. A ja sa teraz o strýka veľmi bojím...“

Odkedy sa rozšírilo, že Wolfe odišiel do dôchodku — čiže „zanechal prax“ — nádejní klienti vymysleli niekoľko prvotriednych historiek, aby ho nakriatli na prácu. Stál som na ich strane, ale Wolfa som poznal pridobre, a tak som vedel, že z letargie ho nemôže prebudiť prakticky nič. Tentoraz sa však po prvý raz našiel niekto, kto duchapľne vytiahol motív Čiernej Hory, a duchapľnosti sa korím.

„Mrzí ma, že ste taká vystrašená,“ povedal som, „ale pán Wolfe má kamenné srdce. Ja som však povestný svojím mäkkým srdcom. Kedy najskôr by váš strýko mohol prísť? Som dôverný spolupracovník pána Wolfa a rád sa s ním stretnem, slečna...“

„Radovichová, Maria Radovichová. Áno, počula som o vás. Strýko nevie, že vám volám. Hneval by sa. Prídem ja, hneď teraz, ak môžem.“

Ubezpečil som ju, že celkom istotne môže, a zložil som s pohľadom upretým do účtovnej knihy. Nádej bola nesporne malá, ale naozaj som nevedel o ničom, čo by som mohol stratiť, ak sa s ňou porozprávam. A možno na tej Čiernej Hore niečo bude. Keby ste to náhodou nevedeli, tak Čierna Hora je v Juhoslávii a Wolfe práve odtiaľ pochádza. Má tam aj príbuzných, trom z nich posielam každý mesiac šek. Pochybujem však, že niektorý z jeho starých priateľov ešte môže byť nažive. Jeho najbližšieho priateľa Marka Vukčiča zavraždili pred mnohými rokmi, a aby sme pomstili jeho smrť, plahočili sme sa s Wolfom čiernohorským pohorím. A hoci je

všetko, len nie zhovorčivý, keď ide o jeho minulosť, myslel som si, že viem o ňom dosť, a vôbec som nepredpokladal, že sa odniekiaľ vynorí jeho blízky priateľ. Nádej však zomiera posledná.

Dobre som si ju bez náhlenia obzrel cez priezor, kým v drobnom daždi stála pri našich vchodových dverách a zvonila. Tmavovlasá, tmavooká a štíhla, črtami tváre pripomínala Miu Farrowovú. Pôsobila rovnako vystrašene a neisto. Ako som sa tak na ňu díval cez priezor, bol som si istý, že Maria Radovichová strach nepredstiera.

Myklo ju, keď som otvoril. „Och! Pán Goodwin?“

„Osobne,“ odvetil som s miernym úklonom a úprimným úsmevom. „A vy ste Maria Radovichová, predpokladám. Poďte dnu, aby ste unikli sprche.“

Zavesil som jej nepremokavý plášť na vešiak v hale a ukázal ku kancelárii. Kráčal som za ňou a všimol som si, že postavu črtajúcu sa v sukni módnej dĺžky má o čosi plnšiu ako Mia Farrowová, a proti tomu som vôbec nemal námietky.

„Pán Wolfe nezíde do kancelárie ešte hodinu a desať minút,“ povedal som a kývnutím ukázal na žlté kreslo pri mojom stole. „To je dobre, pretože by vás tak či tak neprijal. Aspoň nie hneď. Je presvedčený, že s detektívnou prácou skončil. Na rozdiel odo mňa.“ Prudko som roztvoril notes a zvrtol som sa k nej.

„Som si istá, že keby pán Wolfe vedel o starostiach môjho strýka, určite by mu chcel pomôcť,“ nervózne sa predklonila a žmolila v lone šatku.

„Vy ho nepoznáte, slečna Radovichová. Ak sa mu zachce, vie byť necitlivý, popudlivý a zlostný, čo aj väčšinou býva. Obávam sa, že vám musím stačiť ja, aspoň zatiaľ. Možno sa nám podarí vzbudiť záujem pána Wolfa neskôr, ale na to potrebujem všetko vedieť. Takže kto je váš strýko a prečo sa oňho bojíte?“

„V skutočnosti je mojím prastrýkom,“ odpovedala, stále sediac len na kraji kresla. „Je veľmi známy. Volá sa Milan Stevens. Iste ste o ňom počuli — je dirigentom Newyorskej filharmónie.“

Keďže som nechcel vyzerat' hlúpo, prípadne ju sklamať, prikývol som. Bol som na symfonickom koncerte štyri či päťkrát, zakaždým s Lily Rowanovou, a vždy na jej podnet. Milan Stevens možno vtedy dirigoval, ale odprisahať by som to nemohol. Meno mi bolo známe len matne.

„Pán Goodwin, za posledné dva týždne dostal môj strýko niekoľko príšerných, hnusných listov. Podľa mňa ho možno chce niekto zavraždiť, ale on tie listy hádže do koša. Veľmi sa bojím. Som si istá, že...“

„Koľko bolo tých listov, slečna Radovichová? Máte nejaké so sebou?“

Prikývla a siahla do kabelky, odloženej na dlážke. „Sú tri, všetky rovnaké.“ Pokrčené papiere spolu s obálkami som si rozložil na stole. Všetky boli na obyčajnom bielom listovom papieri z lacného trhacieho bloku. Boli napísané tlačeným písmom čiernou fixkou. V jednom stálo:

MAESTRO

ZMIZNITE IHNEĎ Z PÓDIA! NIČÍTE

VÝBORNÝ ORCHESTER

ZLOŽTE TAKTOVKU A BERTE SA,

AK NEZMIZNETE SÁM,

BUDETE ODSTRÁNENÝ — NEODKLADNE!

Listy vlastne neboli rovnaké. Text sa líšil, hoci len mierne. V jednom liste chýbalo „sám“ a v druhom nebol na konci prvej vety výkričník. Maria slabo označila listy ceruzkou číslom jeden, dva a tri na zadnej strane, aby vyznačila poradie, v akom prišli. Obálky

boli tiež bežné, každá adresovaná Milanovi Stevensovi na Východnú sedemdesiatu. „Tam býva?“ Opýtal som sa.

Maria prikývla. „Áno, bývame tam, odkedy sme sem prišli, čosi cez dva roky.“

„Slečna Radovichová, kým sa budeme venovať bližšie týmto listom, povedzte mi niečo o vašom strýkovi a o sebe. Po prvé, do telefónu ste spomínali, že sa poznajú s Wolfom z Čiernej Hory.“

Oprela sa v kresle a prikývla. „Áno, môj strýko sa vlastným menom volá Stefanovič, Miloš Stefanovič. Pochádzame z Juhoslávie. Ja som sa narodila v Belehrade, ale môj strýko je Čiernohorec. Čierna Hora je na jadranskom pobreží. Vlastne vám to iste nemusím hovoriť, určite to viete od pána Wolfa.“

Môj strýko pôsobil ako hudobník a dirigent v celej Európe— v Taliansku, Rakúsku, Nemecku. Naposledy dirigoval v Londýne, predtým ako sme prišli sem. Kedysi dávno však bojoval v Čiernej Hore. Viem o tom málo, ale myslím si, že bol zapojený do odboja. Nerád o tom rozpráva a pána Wolfa spomenul len raz, keď uvidel jeho fotografiu v novinách. Malo to do činenia s vraždou alebo samovraždou — neboli ste tam náhodou aj vy?“

Prikývol som. Muselo to byť vtedy, keď zomrel Orrie. „Čo povedal váš strýko o pánu Wolfovi?“

„Tuším, že rokmi stratili kontakt. Ale nezdalo sa, že by mu záležalo na tom, aby sa s pánom Wolfom stretol. Povedala som mu: ‚To je výborné, že tu máš starého priateľa. Ozajstné prekvapenie! Iste mu zavolaš?‘ Ale strýko Miloš povedal, že nie, že to patrí minulosti. A zo spôsobu, akým to povedal, som nadobudla dojem, že v niečom sa nezhodli. Ale veď to bolo tak dávno.“

„Prečo ste zavolali, keď ste vycítili, že váš strýko nemá k pánu Wolfovi priateľský vzťah?“

„Keď mi strýko Miloš povedal, že poznal pána Wolfa kedysi v Čiernej Hore, zadíval sa na obrázok v novinách, pokýval hlavou a

poznamenal: „Nikdy som nepoznal nikoho, komu by to bolo lepšie myslelo. Rád by som to povedal aj o jeho povahe.“

Potlačil som úsmev. „Nadobudli ste dojem, že váš strýko a pán Wolfe si boli kedysi veľmi blízki?“

„Určite,“ povedala Maria. „Strýko Miloš mi povedal, že prežili spolu veľmi ťažké chvíle. Ukázal mi aj túto fotografiu zo starého albumu.“ Znova siahla do kabelky a podala mi vyšedivenú fotografiu nalepenú na kartóne a obdratú na okrajoch.

Rozhodne zodpovedali mojej predstave o skupine partizánov, hoci ani jeden nevyzeral starší ako devätnásťročný. Bolo ich deväť, stáli pred vysokým kamenným múrom, štyria kľáčali v popredí a piati stáli za nimi. Zopár ich malo na sebe dlhé kabáty, ostatní flanelové košele a dvaja mali podľa mňa prilby z prvej svetovej vojny. Wolfa som samozrejme objavil ihneď. Stál druhý zľava v zadnom rade s rukami za chrbtom a pásom s nábojmi cez plece. Mal vtedy tmavšie vlasy a vážil asi o päťdesiat kíľ menej, ale tvár sa nápadne podobala tej, na ktorú som sa díval pri stole včera pri večeri. Jeho pohľad na vyblednutej fotografii bol rovnako prenikavý ako v kancelárii, keď si myslí, že ho otravujem.

Po Wolfovej pravici na fotografii stál Marko Vukčič, pušku držal voľne vedľa boku. „Ktorý je váš strýko?“ opýtal som sa Marie.

Naklonila sa tak blízko, až som zacítil jej voňavku, a ukázala na jedného z kľáčiacich v popredí. Bol tmavovlasý a rovnaký srdoš ako väčšina ostatných, ale zdal sa menší ako ostatní. No ani jeden z tých deviatich nevyzeral, že by chcel vyhrať súťaž o najsympatickejšieho muža. Ak boli také ostrí, ako vyzerali, bol som rád, že som proti nim nebojoval.

„Fotografovali sa v horách,“ povedala Maria. „Strýko Miloš mi to ukázal len kvôli pánu Wolfovi, ale o ostatných mi nepovedal nič, ani čo tam vlastne robili.“

„Na piknik asi nešli,“ povedal som. „Rád by som si to nejaký čas nechal. A čo vy, slečna Radovichová? Ako to, že žijete spolu so svojím prastrýkom?“

Rozpovedala mi, ako jej matka, vdova, zomrela v Juhoslávii, ešte keď bola malá, a že Stefanovič, strýko jej matky ju adoptoval. Rozvedený a bezdetný sa tešil zo spoločnosti deväťročného dievčatka. Hoci bol prísny, miloval ju naozajstnou rodičovskou láskou, a keď dostával čoraz lepšie a významnejšie dirigentské miesta po celej Európe, všade ju brával so sebou. Krátko predtým, ako sa presťahovali do Anglicka, si zmenil meno na Stevens — nepamätala sa presne kedy. Keď žili v Londýne, vybrali ho za nového dirigenta Newyorskej filharmónie. Maria, ktorá medzičasom vyrástla a mala dvadsaťtri rokov, sa presťahovala spolu s ním a v súčasnosti tancovala v malom súbore v New Yorku.

„Pod Goodwin,“ povedala nervózne, „môj strýko tvrdo pracoval po celý život, aby dosiahol postavenie a uznanie, aké má dnes. A teraz mu to niekto chce vziať.“ Rukou mi zovrela predlaktie.

„Prečo ste nešli na políciu?“ pokrčil som plecami.

„Navrhla som to strýkovi Milošovi, ale on sa veľmi rozhneval. Povedal, že sa to dostane do novín a vznikne škandál okolo filharmónie a že publicita uškodí jemu aj orchestru. Tvrdí, že listy píše nejaký blázon, alebo niekto, kto si chce z neho vystreliť. Bola som s ním, keď otvoril prvý z tých listov, inak by som o ničom nevedela. Prečítal si ho a povedal niečo ako ‚hlúpe‘ po srbochorvátsky, potom list zhúžval a zahodil do koša. Zvyšok večera však ledva prehovoril.

Počkala som, kým opustí izbu, aby som mohla list vybrať z koša. Vtedy som navrhla, že by sme mali zavolať políciu. Rozčúlil sa a vyhlásil, že ide zrejme o kanadský žartík alebo o nejakého majiteľa abonenty, ktorému sa nepáčil program, čo orchester hral.“

„Koľko času ubehlo, kým prišiel ďalší list?“

„Začala som sledovať poštu. O šesť dní neskôr sme dostali rovnakú obálku ako po prvý raz. Neotvorila som ju, nikdy neotváram strýkovu poštu. Ale znovu som našla zhúžvaný list v koši pri jeho stole v knižnici. Tentoraz som mu to nespomenula a ani on mi nič nepovedal, ibaže sa mi zase zdal sklúčený.“

Tretí list prišiel predvčerom, šesť dní po druhom a opäť som ho našla v koši na smeti. Strýko Miloš nevie, že som čítala posledné dva listy, ani že som si všetky tri odložila.“

„Slečna Radovichová, viete o nejakých nepriateľoch vášho strýka, o hocikom, kto by niečo získal, keby odišiel z orchestra?“

„Každého dirigenta veľkého orchestra niekto ohovára.“ Zhlboka sa nadýchla. „Vždy sa nájdu ľudia, ktorí si myslia, že sa to dá robiť lepšie. Niektorí závidia, iní len majú pôžitok, keď sa môžu posmievať nadaným ľuďom. Môj strýko doma o svojej práci veľa nehovorí, ale ja viem, od neho aj od iných, že má neprajníkov dokonca v orchestri. Ale neverím, že by listy ako tieto...“

„*Nieko* ich píše, slečna Radovichová. Rád by som sa dozvedel viac o neprajníkoch vášho strýka, ale pán Wolfe zide dolu už o pár minút, a najlepšie bude, ak dovtedy odídete. Možno by ho váš problém zaujal, ale musíte nechať na mňa, aby som ho na to nakriatol.“

Maria po tretí raz siahla do kabelky. Vytiahla zväzok bankoviek a podala mi ich. „Je tu päťsto dolárov,“ povedala. „Len za súhlas, že sa pokúsíte zistiť, kto tie listy píše. Ďalších štyritisíc päťsto dolárov vám môžem zaplatiť, ak tú osobu odhalíte a prekazíte jej plány.“ Pre Nera Wolfa bolo päť tisícoviek už dávno bežná taxa, ale pochopil som, že pre Mariu Radovichovú to je zrejme veľa peňazí. Chcel som jej vrátiť zálohu, ale potom som sa zháčil a usmial som sa.

„To celkom stačí,“ povedal som. „Ak sa mi podarí na Nera Wolfa zapôsobiť, necháme si ich. V opačnom prípade vám ich vrátim. Teraz musíte odísť. Ozvem sa vám čoskoro, nech to dopadne akokoľvek.“

Napísal som jej na peniaze potvrdenku, kópiu som si nechal a rýchlo som ju odviedol do haly a pomohol jej do kabáta.

Keď schádzala po schodoch na ulicu, hodinky mi ukazovali desať päťdesiatosem. Rýchlo som sa vrátil do kancelárie, peniaze a potvrdenku som dal do trezoru a prichystal som Wolfovi rannú poštu na kôpku na jeho stôl. Kôpka obsahovala jednu vec, ktorú poštár nedoniesol: vyblednutú päťdesiat rokov starú fotografiu.

Stihol som si už len založiť hárok papiera do stroja a začal som písať text zo včerajška, keď som začul výťah schádzať zo skleníka. „Dobrý deň, Archie, dobre ste sa vyspali?“ opýtal sa Wolfe cestou k svojmu stolu, upravil strapec purpurových *cattleí* vo váze, uvelebil svoje masívne telo do jediného kresla, ktoré si obľúbil, a zazvonil po pivo.

„Áno,“ povedal som a fľochol naňho. Pri Wolfovej masívnosti, a to hovoríme v jeho prípade o sedmine tony, som si nikdy nezvykol na jeho mimoriadne prekvapujúcu pohyblivosť. Človek má dojem, že určite do niečoho zakopne alebo narazí, keď kráča k svojmu stolu, ale nikdy sa to nestane. Pohybuje sa ľahko, ba až graciózne, ak sa dá toto slovo použiť na niekoho s jeho rozmermi. Navyše jeho oblečenie. Tučných ľudí často kritizujú, že sú neogabaní, ale pri Nerovi Wolfovi to neplatí. Dnes ako zvyčajne mal na sebe oblek s vestou, tentoraz hnedý, tvídový, s čerstvo vyžehlenou žltou košeľou a hnedou hodvábnou kravatou s úzkymi žltými pásikmi. Kučeravé hnedé vlasy pretkané šedinami mal starostlivo učesané. Nero Wolfe by to nikdy nepriznal, ani pred mnou, ani pred nikým iným, že každé ráno trávi vyhradený čas pred zrkadlom a holí sa britvou, čoho som sa ja osobne vzdal pred mnohými rokmi, zhnusený pri pohľade na vlastnú krv.

Ukradomky som poškuľoval na Wolfa, ako sa prehrabáva v kope pošty. Fotografia bola v spodnej časti, ale potrvá, kým sa ta dostane, vedel som, že si bude chcieť najprv preštudovať semenársky katalóg. Pokračoval som v písaní.

„Archie!“ vyrazil zo seba výkrik, prvý raz po dlhých mesiacoch.

Zdvihol som zrak a predstieral prekvapenie.

„Odkiaľ sa to sem dostalo?“ pichol prstom do fotografie.

„Čo je to?“ zdvihol som jedno obočie, čo mu ide vždy na nervy, keďže sám to nevie urobiť.

„Vy to veľmi dobre viete. Ako sa to sem dostalo? V ktorej obálke bola?“

„Jáj, to. Počkajte, porozmýšľam... ale áno, samozrejme, skoro som zabudol. Doniesla ju jedna mladá dáma a navyše dobre vyzerala. Myslela si, že by ste možno mali záujem a pomohli jej.“

Wolfe sa zlostne zamračil, potom sa nahol dopredu a dal sa študovať fotografiu. „Dnes už predsa musia byť všetci po smrti... Dvoch zastrelila popravčia čata, jeden zahynul v zbytočnom súboji, ďalší sa utopil v Jadrane. A Marko...“

„Všetci nie sú mŕtvi,“ poznamenal som. „Vy nie ste, aspoň z právneho hľadiska nie, hoci to úspešne predstierate už niekoľko rokov. Na tej fotografii je ešte aspoň jeden, čo žije.“

Wolfe sa opäť zadíval na fotografiu, tentoraz mu to trvalo dlhšie ako minútu. „*Stefanovič*.“ Vyslovil to celkom inak, ako by som to povedal ja. „Neviem o tom, že by bol mŕtvy.“

„Vyhrali ste vrecúško karameliek,“ povedal som. „Nielenže ešte dýcha, ale aj býva priamo tu v New Yorku. A navyše je slávny. Meno si samozrejme zmenil.“

Wolfe ma prepálil ďalším zlostným pohľadom. Ukazovák kreslil na operadlo kresla kruhy — jediný badateľný znak, že zúri. Tentoraz som o veci vedel viac ja a nútil som ho, aby mi kládol otázky, čo mu náladu len zhoršovalo.

„Archie, trpel som vám spurnosť dlhšie, ako mám chuť si vôbec priznať.“ Zošpúlil pery. „Dočerta s vami, spustite!“

„Áno, prosím,“ neprestával som sa mračiť. Vysypal som zo seba všetko slovo za slovom, od Mariinho telefonátu až po peniaze. Keď som sa dostal k trom listom, otvoril som trezor a vybral som ich, ale on odmietol čo len pozrieť na ne. Počas celej mojej správy sedel so zavretými očami, s prstami prepletenými na svojom

objemnom brušisku. Dvakrát ma prerušil otázkou. Ostal sedieť pohrúžený do seba, so zavretými očami, aj keď som skončil.

Asi po piatich minútach som sa ozval: „Spíte, alebo čakáte, kým zavolám portrétistu, aby zachytil vašu obľúbenú pózu?“

„Archie, zavrite zobák!“ V jeden a ten istý deň na mňa zreval už druhýkrát. Pokúšal som sa vymyslieť niečo prefíkané, čím by som ho vyprovokoval po tretí raz a dosiahol tak rekord, ale prišiel Fritz a oznámil, že obed je hotový.

Wolfe sa riadil pravidlom, ktoré nikdy neporušil — pri jedle sa o práci nerozpráva, čo bolo posledné dva roky veľmi ľahko dodržať, keďže sme nemali žiadnu prácu. V ten deň mi však myšlienky lietali inde a ledva som ochutnal Fritzov skvelý mozoček. Wolfe však jedol svojím normálnym, pomalým tempom a dva razy si pridal, pritom obširne rečnil o dôvodoch, prečo tretie strany neboli úspešné v amerických voľbách.

Konečne sme sa vrátili do kancelárie na kávu. Počas obeda som dospel k záveru, že som Wolfa už dosť pohnal, nasledujúci krok nechám teda naňho. Chvíľu sme sedeli ticho a už som pomaly váhal, či som zvolil správnu taktiku, keď vstal a pristúpil ku knižnici. Vytiahol veľký atlas, odvliekol si ho k stolu a otvoril ho. Zalistoval v ňom, potom sa vrátil k fotografii a jemne sa jej dotkol.

„Archie?“ vtiahol do seba hektoliter vzduchu, potom ho pomaly vypúšťal.

„Prosím?“

„Poznáte Čiernu Horu aspoň trochu, však?“

„Áno.“

„Viete tiež, veď som to spomínal, že v mladosti, keď som tam žil, som bol impulzívny a tvrdohlavý a niekedy som vynášal unáhlené sudy.“

„To ste mi spomínali.“

„S Milošom Stefanovičom sme boli pred polstoročím dosť blízky priateľmi, hoci som sa nikdy o hudbu nezaujímal. Bojovali

sme spoločne s Markom a ostatnými na fotografii za vec, v ktorú sme neochvejne verili. Pri jednej akcii v Cetinje mi Stefanovič zachránil život. Neskôr sme sa z dôvodov, ktoré dnes nie sú dôležité, rozišli, a to s dosť roztrpčenými pocitmi. Odvtedy som sa s ním nestretol a najmenej takých dvadsať rokov som si naňho ani nespomenul. Hovorím to preto, aby bolo jasné, že stojíme pred mimoriadnou okolnosťou.“

„Chápem.“ Hoci má Wolfe v gebuli výkonnejší mozog ako ja, žil som s ním dosť dlho, aby som vedel, kedy si dôvody vymýšľa. Potlačil som úsmev.

„Povinnosť mi káže tú ženu prijať.“ Rozhodil ruky vo svojom typickom bezmocnom geste. „Nemám na výber. Povedzte jej, aby prišla o tretej. A už dávno sme nepozvali na večeru pána Cohena. Zavolajte ho na dnes večer. Povedzte mu, že ho ponúkame jeho obľúbeným koňakom.“

Samozrejme som sa veľmi tešil, že Wolfe bol ochotný prijať Mariu. Ale žiadosť, aby prišiel na večeru Lon Cohen, znela priam ako zvláštna odmena. Lon pracuje v *Gazette*, kanceláriu má na dvadsiatom poschodí, dvojce dverí od šéfa. Nevie o tom, že by mal nejaký titul, ale nespomeniem si na významnejšiu udalosť v New Yorku, o ktorej by nevedel viac podrobností, ako uverejnila *Gazette* alebo hocijaké iné noviny. Hráme spolu každý týždeň poker, ale k Wolfovi na večeru chodí len niekoľkokrát do roka, zvyčajne vtedy, keď Wolfe potrebuje informácie. Lonovi to vyhovuje, keďže za tie roky dostal od nás poriadnu kopu informácií o exkluzívnych prípadoch, a to ešte nespomínam niekoľko trojhviezdičkových jedál.

Zistil som, že Lon má voľno, ale chcel vedieť, čo sa deje. Povedal som mu, že musí byť trpezlivý a že ho čaká remisier, ktorý mu prehreje po večeri útroby. Za to bol ochotný prezradiť všetky úradné tajomstvá.

Aj Maria mohla prísť o tretej. „Takže pán Wolfe je ochotný venovať sa prípadu?“ opýtala sa v telefóne so zatajeným dychom.

„Ktovie?“ odvetil som. „Aspoň vás prijme, a už to je pokrok.“

Zašiel som oznámiť Fritzovi do kuchyne, že budeme mať na večeru hosťa. „Ja ti poviem, Archie, dnes sa dejú veľké veci. Chystá sa zase pracovať?“

Fritz sa zbytočne znervózňuje zakaždým, keď Wolfe z času na čas upadne do svojej apatie. Správa sa, akoby sme boli jednoducho na pokraji bankrotu, a myslí si, že ak Wolfe ustavične neodhaľuje zločincov, nebudeme mať dosť peňazí na jeho plat alebo, čo je ešte dôležitejšie, na účty za potraviny. Za posledné dva roky Wolfovej nečinnosti preto večne strúhal kyslú tvár a neraz som ho prichytil, ako v kuchyni zalamuje rukami a čosi si mrmle po francúzsky. „Archie, on musí pracovať,“ opakoval. „Vtedy mu väčšmi chutí. Práca uňho povzbudzuje chuť do jedla.“ Odpovedal som mu na to stereotypne, že jeho chuť do jedla sa mi vidí dostatočná, no on len smutne krútil hlavou.

Tentoraz som mu však mohol s radosťou oznámiť, že vyhliadky sa zlepšujú. „Urob si z porciovacích nožov kríž a pomodli sa ku Brillant- Savarinovi,“ povedal som mu.

„Urobím viac,“ odpovedal mi. „Dnes vám pripravím večeru, na ktorú tak skoro nezabudnete.“ Popiskujúc vrátil sa k práci a ja som si cestou do kancelárie tiež od pľúc zahvízdal.

Maria prišla o desať minút skôr a vyzerala rovnako vystrašene ako ráno. Prezliekla sa do mäkkých mohérových smotanovobroskyňových šiat, vhodných rovnako na obed či večeru s tancom. Najradšej by som ju objal, ale namiesto toho som ju usadil do červeného koženého kresla a symetricky upravil na stole tri listy, ktoré dostal Stefanovič. Ani géniovia sa nezaobídu bez dôkazového materiálu.

Wolfe s Fritzom sa v kuchyni radili o večeri: hovädzie medailóniky s bernskou omáčkou, tekvicový prívarok s kôprom na kyslo, zelerovo-melónový šalát a čučoriedkové koláče. Zaškl'abil sa, keď som mu povedal, že prišla Maria. Prítomnosť ženy v dome v ňom vždy vyvolávala nechúť, tým viac, ak jej prítomnosť znamenala, že sa bude musieť pustiť do práce. Vrátil som sa do kancelárie a dve minúty po mne vstúpil Wolfe, obišiel Mariu, a kým si sadol, kývol hlavou asi o tri milimetre. To je jeho spôsob úklonu.

„Madam,“ povedal, „pán Goodwin ma informoval o vašej predchádzajúcej návšteve. Pravdivo vám povedal, že sa už aktívne nevenujem práci súkromného detektíva. Ibaže váš strýko — ak je ním naozaj — je človek, ktorému som nesplatil veľký dlh. A tento dlh je dostatočným dôvodom, aby som vás prijal.

Chcem vás však hneď na začiatku upozorniť,“ pohrozil jej prstom, „že náš rozhovor ma zatiaľ k ničomu nezaväzuje.“

Maria pomaly prikývla a trochu sa zamračila. „Pán Wolfe, povedali ste, ak ním naozaj je. Pochybujete, či som naozaj neterou...“

Wolfe ju prerušil, ale neprezradím vám, čo povedal, keďže hovoril po srbochorvátsky a z toho jazyka poznám len zo pätnásť slov. Znelo to, akoby povedal dve či tri vety, a Maria mu v tom istom jazyku odpovedala. Bavili sa takto asi minútu. Potom Wolfe

spokojne kývol hlavou a obrátil sa na mňa. „Archie, položil som slečne Radovichovej niekoľko otázok, ktoré mi mohol zodpovedať len niekto blízky Milošovi Stefanovičovi. Jej odpovede ma uspokojili. Ak chcete poznať obsah nášho rozhovoru, oboznámim vás s ním neskôr.“

„Nerobte si starosti,“ odpovedal som. „Už osem rokov tajne študujem srbochorvátčinu z magnetofónových pások vo svojej izbe a zapísal som si rýchlopisom všetko, čo ste si povedali.“

Wolfe na mňa zlostne fľochol a obrátil sa k Marii. „Ako mi povedal pán Goodwin, váš strýko nevie, že ste nás navštívili. Zrejme nechce, aby sa o listoch vedelo.“

Maria prikývla. „Strýko Miloš sa veľmi znepokojil, keď som mu navrhla, aby šiel na políciu.“

Wolfe prižmúril oči. „Slečna Radovichová, kto ich poslal vášmu strýkovi?“

„Ja... keby som to vedela, nebola by som za vami prišla. Dúfala som, že to odhalíte.“

„Ale choďte,“ povedal Wolfe a nahol sa dopredu. „Určite nás s pánom Goodwinom nepokladáte za hlupákov. Musíte mať podozrenie, a zrejme silné, o osobe, ktorá sa vyhráža vášmu strýkovi. Chcete, aby sme vaše podozrenie potvrdili, alebo vyvrátili. Preto ste sem prišli.“

„Prišla som sem preto, aby som sa dozvedela, kto tie listy posielala a nakoľko vážne sú hrozby, ktoré obsahujú,“ pokojne odpovedala Maria a bez žmurknutia opätovala Wolfov pohľad. Zdalo sa, že už nie je taká vystrašená, hoci ruky si stále zvierala v lone.

Wolfovi sa pleciami nepatrne nadvihli a hneď klesli. „Tak dobre. Pánu Goodwinovi ste povedali, že váš strýko má v orchestri neprajníkov. Pozrime sa na vec z tejto strany.“

„Pánu Goodwinovi som tiež povedala, že nie je nič výnimočné, keď sa vo veľkom orchestri vytvorí voči dirigentovi opozícia.“

Vezmite si hociktorého slávneho dirigenta a zistíte, že takmer každý musel čeliť ťažkostiam.“

„Ale hrozbe smrti?“ Wolfe zdvihol obočie. „Neviem dosť, či vlastne nezaujímam sa natoľko o orchestre, aby som vedel menovať ich dirigentov, ale nepamätám si, že by sa niektorému vyhrážali smrťou, a tieto listy obsahujú smrteľné hrozby. Madam, bez vetra sa ani lístok nepohne. Určite viete o niekom, kto by odchodom vášho strýka z orchestra získal.“ Obrátil ruku hore dlaňou. „Stará nezičlivosť? Urážka? Závist? Nezhody v umeleckej kompetencii?“

„Nemôžem uveriť, že by niekto z orchestra mohol...“

„Považovali ste tieto listy za dostatočný dôvod, aby ste ma navštívili. Venujem vám svoj čas. Hľadáte pomoc, ale bez vašej bezvýhradnej spolupráce vám ju poskytnúť nemôžeme. Ak mi nebudete odpovedať na otázky, nemá zmysel pokračovať.“

Maria sa strhla. „Prepáčte. Máte pravdu.“ Na chvíľu sa odmlčala, rozmýšľala, ako začať. „Nie všetci boli nadšení, keď za dirigenta filharmónie vybrali môjho strýka. Jason Remmers — predseda správnej rady filharmónie — však trval na tom, aby prijali strýka Miloša. Niekoľkokrát sa s ním rozprával v Londýne a veľmi ho presviedčal, aby sa presťahoval sem.“

„Remmers — z tej pivárskej rodiny?“ opýtal sa Wolfe.

„Neviem presne, ale asi áno,“ povedala Maria.

Wolfe prikývol. Remmers bola jeho obľúbená značka a bola ňou takmer tak dlho, ako som ho poznal, pri svojej priemernej spotrebe už pravdepodobne skonzumoval plný nákladný vlak piva. Využil príležitosť a dopil prvú z dvoch fliaš, ktoré mu Fritz priniesol. „Kto bol proti výberu pána Remmersa?“ opýtal sa, kým si nalieval do pohára druhú fľašu.

„Pán Meyerhoff, riaditeľ filharmónie, bol proti strýkovi Milošovi od samého začiatku. Videlo sa mu, aspoň tak som počula, že môj strýko je priveľmi rigoróznym, priveľmi náročným.“

„A ťažko sa s ním dá vyjsť,“ zapriadol Wolfe.

„Áno, aj to. Pán Wolfe, poznáte môjho strýka, je puntičkár. Od hudobníkov vyžaduje maximálny výkon. Je náročný, lebo chce dosiahnuť čo najlepší výkon od orchestrálnych hráčov. Pán Remmers o tom vedel, keď prišiel do Londýna. Strýko Miloš tam mal povest' prísneho dirigenta a filharmónia práve takého potrebovala. Pán Meyerhoff a pán Hirsch sa však k nemu správali nepriateľsky od samého začiatku.“

„Pán Hirsch?“ opýtal sa Wolfe.

„David Hirsch, druhý dirigent.“

„Bol pán Hirsch druhým dirigentom, aj keď do filharmónie prišiel Miloš Stefanovič?“

„Áno, a súvisí to. Počula som, že svojho času sa chcel sám stať šéfdirigentom. Vznikol medzi nimi napätý vzťah, ako sa vraví, odo dňa, ako môj strýko pricestoval do New Yorku. Ku mne sa však pán Hirsch vždy správal veľmi srdečne. Vlastne aj pán Meyerhoff.“

„Mali niektorí z ďalších členov orchestra alebo administratívy k vášmu strýkovi nepriateľský vzťah?“

Maria zopár sekúnd rozmýšľala, potom pokrútila hlavou. „Nie... azda okrem zvyčajného frflania hráčov na prísneho dirigenta. Aspoň ja som o ničom takom nepočula.“

„Slečna Radovichová, má váš strýko v New Yorku nejakých blízkych priateľov? Osoby, s ktorými sa spoločensky stýkate?“

Ďalšia pauza. „Strýko Miloš vždy ťažko nadväzoval priateľstvá. Má rád samotu. Hoci, je tu jedna žena...“ pri poslednom slove jej v hlase zaznel nepriateľský tón.

„Áno?“ povzbudzoval ju Wolfe.

Maria zošpúlila ústa. „Často chodí so strýkom Milošom do divadla a na večierky. Pozýva ho na večere a občas sa zastaví u nás po koncerte na pohárik alebo neskorú večeru.“

„Ako sa volá?“

„Lucinda Forresterová-Moorová. Je vdova a v spoločnosti veľmi známa. Jej fotografiu často uverejňujú v novinách.“

Bezpochyby. Neprejde deň, žeby sa meno Lucindy Forresterovej-Moorovej nezjavilo v spoločenskej rubrike niektorých novín, a je tiež obľúbeným objektom fotografov. V *Gazette* majú zrejme prepchatý fascikel s jej fotografiami. Lily Rowanová nás predstavila pred viacerými rokmi, tuším v Rustermanovej reštaurácii, a hoci má Lucinda na môj vkus priveľa krížikov, musel som uznať, že telesnú schránku si udržiava v slušnom stave. Strýko Miloš nemal zlý vkus.

„Vzťah vášho strýka s tou ženou je romantického rázu?“ opýtal sa Wolfe.

„Rada by som odpovedala záporne,“ odvetila Maria. „Ale podľa mňa ho... priveľmi zaujala. Je to *lovkyňa*.“ Udrela päťou do operadla. „Vždy pásla po slávnych mužoch —je tým známa. Ale strýko Miloš to nevidí. Pokúšala som sa mu to povedať...“

„Smeruje ich vzťah k manželstvu?“ chcel vedieť Wolfe.

„Preboha, dúfam, že nie!“ Až ma myklo pri Mariinej výbušnej odpovedi a tuším sa vystrašila aj sama. Začervenala sa a odkašľala si, potom pokračovala. „Strýko Miloš často opakuje, že sa už nemieni ženiť.“

„Pán Goodwin mi spomínal, že váš strýko bol pred rokmi ženatý,“ povedal Wolfe. „Jeho bývalá žena ešte žije?“

„Áno. Je to veľmi sympatická a pôvabná žena, pán Wolfe. Rozviedli sa so strýkom, skôr ako som sa narodila a presťahovala sa do Londýna.“

„Povedzte mi o nej viac,“ požiadal ju Wolfe.

„Volá sa Alexandra Adjariová. Prvý raz som sa s ňou stretla, keď sme sa so strýkom Milošom usadili v Londýne a prijal tam miesto šéfdirigenta. Neudržiavali priateľské vzťahy, ale chcela ma spoznať.“

„Vrátila sa k svojmu dievčenskému menu,“ skonštatoval Wolfe. Nebola to otázka.

„Áno a už sa nevydala. Myslím, že mala vlastný majetok, ktorý získala ešte predtým, ako sa spoznala so strýkom Milošom. Má veľký byt v Mayfair.“

„Správne,“ povedal Wolfe. „Boli ste v styku v poslednom čase?“

„Píšeme si na Vianoce, inak nie a nevidela som ju, odkedy sme sa so strýkom Milošom presťahovali z Londýna sem,“ vysvetlila Maria.

Wolfe sa zase vrátil k orchestru, už som aj zabudol, ako mu to ide, keď má chuť pracovať. Po dlhom čase sa mi predviedol vo svojej najlepšej forme. Baval sa s Mariou o orchestroch len tak všeobecne, postupne si chystal pôdu pre jednotlivé fakty a zase sa vracal ku všeobecným otázkam. Tento postup opakoval donekonečna, takže som ich rozhovorom zaplnil najmenej desať strán v zápisníku a tieto ukážky vám poskytnú predstavu, ako naše stretnutie vyzeralo.

W: Koľko hráčov je v orchestri?

M: Ich počet sa mení podľa konkrétneho diela v repertoári, ale myslím, že pri veľkej symfonickej skladbe ich je na javisku vyše stovky.

W: Sedia vždy na rovnakých miestach?

M: V podstate áno, premiestňujú sa, len keď hrajú na niektoré zriedkavejšie nástroje.

W: Ktoré napríklad?

M: No, gitara, zvonkohra, celesta a tak podobne.

A na ďalšej strane:

W: Sú v orchestri aj ženy?

M: Och, pravdaže.

W: Koľko: Desiat? Päťdesiat?

M: Neviem, asi pätnásť.

W: Zaujímal sa niekedy váš strýko o niektorú z nich viac?

M: (zrumenie): Nie, nikdy. Bolo by to z profesionálneho hľadiska neospravedlňiteľné a strýko Miloš je na také veci veľmi prísny. Súkromný život prísne oddeľuje od svojej práce.

W: Aký má názor na ľúbostné pletky medzi orchestrálnymi hráčmi?

M: (opäť zrumenie): To naozaj neviem. Nikdy o tom nehovoril, aspoň predtým mnou nie.

A ďalšie moje poznámky:

W: Poznáte sa dobre s členmi orchestra?

M: (po pauze): Len s niekoľkými. S niektorými som sa stretla na večierkoch, pri recepciách a pri podobných príležitostiach.

W: Máte rada hudobníkov vo všeobecnosti?

M: No... to je ako pri každej inej profesii, závisí to na jednotlivcovi, niektorí sú sympatickí, iní... nie sú takí milí.

W: Je vám niekto z orchestra vyslovene nesympatický?

M: Nie, to naozaj nemôžem povedať. Nie.

W: (pomaly sa predkloní): A čo nejaký bližší vzťah?

M: (po malej pauze): Tanec ma zamestnáva dostatočne, netrávim veľa času s orchestrom alebo v koncertnej sieni. Obaja sa pohybujeme v rozdielnych kruhoch, pokiaľ nie sme spolu doma.

A takto to pokračovalo. Wolfe sa usiloval takmer hodinu, a vždy keď sa opýtal na konkrétne vzťahy, stiahla sa. Vedel by som presne povedať, kedy začal strácať záujem. Otázky boli čoraz hlúpejšie, vrátane tej o šatách, aké nosia hráčky orchestra. Keď som bol už načisto otrávený, Wolfe zmenil polohu v kresle a vyhlásil: „Slečna Radovichová, čaká ma ďalšia schôdzka. Predpokladám, že pán Goodwin vie, kde vás zastihne.“

Maria vyzerala zmätene, ale prikývla, vstala a obom sa nám poďakovala. Wolfe ostal sedieť, kým ja som ju vyprevádzal do haly, pomohol som jej do kabáta a ubezpečil ju, že zavolám najneskôr zajtra.

„Nie je mi to jasné, pomôže mi pán Wolfe, alebo nie?“ opýtala sa.

„Poznám ho už roky a ani ja mu nerozumiem, slečna Radovichová. Je to peklo žiť v jednom dome s človekom, ktorý pokladá sám seba za výstredného génia. Môžem vám sľúbiť len to, že sa vám v priebehu zajtrajška ozvem.“ Otvoril som jej dvere a už po druhý raz v ten deň som sledoval, ako zostupuje po schodoch. Keď som sa vrátil do kancelárie, Wolfe sa tváril zachmúrene.

„Niečo samozrejme zatajuje,“ povedal.

Prikývol som. „Zopárkrát jej chvíľku trvalo, kým odpovedala.“

„Niekoho sa usiluje chrániť,“ uvažoval. „Niekoho, o kom si myslíš, že tie listy mohol napísať. Ale bojí sa tomu veriť.“

„Súhlasím s vami,“ povedal som.

„Aký na vás urobila dojem?“ opýtal sa Wolfe. Za tie roky mal možnosť presvedčiť sa, že sa v ženách vyznám, a usiloval som sa, aby som jeho predstavu nesklamal. „Pôsobí rozvážne a vyrovnané napriek nervozite,“ povedal som. „A nepochybne je príťažlivá. Pravdepodobne má priateľa. Myslel som si, že sa v tomto smere dostanete ďalej, ale možno ste nenadviazali až taký dobrý kontakt. Je dosť možné, že sa zaplietla s niekým z orchestra, čo poskytuje rozličné zaujímavé možnosti.“

Wolfom myklo. „Porozprávajte sa s ňou. Zoberte ju niekam zatancovať si. Zistite, koho chráni.“ Keď takto ukázal, že ešte nezabudol dávať priame príkazy, zdvihol svoje masívne telo z kresla a zamieril k výťahu, v ústrety svojej popoludňajšej schôdzke s orchideami.

Všetci traja sme sedeli v kancelárii a pili kávu s koňakom, Wolfe a ja každý pri svojom stole a Lon v červenom koženom kresle. Fritz skutočne splnil svoj sľub, že na večeru nezabudneme: hovädzie medailóniky neboli nikdy také chutné a čučoriedkové koláče kolovali po stole dvakrát. Konverzácia pri stole sa krútila od úlohy Palestínčanov na Strednom východe až po budúcnosť amerických miest a efektívnosť kontroly príjmov.

Lon si prešiel rukou po tmavých vlasoch začesaných dozadu a usmial sa. „Cítil som sa u vás vynikajúco ako vždy. Keby nič iné, tak koňak sa určite zlepšil, odkedy som mal naposledy tú česť ho otestovať. Poznám vás však priveľmi dobre, chápem, že nejde len o bežnú návštevu. Dnes večer ma zvedavosť zožiera ešte viac ako v minulosti, vzhľadom na vašu nedávnu... nečinnosť.“

„Pán Cohen, pri mnohých príležitostiach sme si navzájom pomohli,“ povedal Wolfe, chlipkajúc kávu. „Zopakujem svoju zvyčajnú otázku: Keď si všetko zvážime, sme si v podstate kvit?“

Lon zdvihol ruky a zasmial sa. „Bez námietok. Absolútne. Ako som povedal aj v minulosti, dohoda platí. Ak zistím niečo, čo by vám mohlo nejako pomôcť, dám vám vedieť.“

Wolfe prikývol. „Z dôvodov, ktoré teraz nemôžem prezradiť — a ktoré zrejme možno nikdy nebudem môcť zverejniť — potrebujem informácie o prevádzke a zamestnancoch Newyorskej filharmónie. Viem zo skúsenosti, že máte bohaté vedomosti z rozličných oblastí, preto som presvedčený, že mi tie informácie poskytnete.“

Lon sa zaceril a dal si dúšok remisiera. Lichotil mu neveľmi prefíkane najlepší a najtučnejší detektív v New Yorku a pravdepodobne na celom svete, ale to si vôbec nevšímal.

„Nevedel som, že sa zaujímate o orchestrálnu hudbu,“ poškrabal sa na brade. „Ale myslím si, že viem dosť o tom, čo sa deje vo filharmónii. A ak nie, tak máme hudobného kritika, ktorý má konexie všade. Spustite.“

Wolfe si zazvonil po pivo a začal znova. „Z toho mála, čo som sa o orchestri dozvedel, sa mi zdá, že medzi vedením, tak výkonnými umelcami, ako aj riaditeľstvom, existuje isté napätie. Máte o tom nejaké dôkazy?“

„Vyjadrujete sa veľmi ohľaduplne,“ povedal Lon. „Pravdou je, že orchester už niekoľko rokov pripomína džungľu. Pôsobil v ňom rad slabých dirigentov, z ktorých ani jeden nebol schopný orchester zvládnuť. Potom pred niekoľkými rokmi pretiahli z Londýna tohto Stevensa, ktorý má povesť ostrého chlapíka. Ale situácia sa napriek tomu ešte zhoršila.“

„Svedčí celé to hašterenie o povahe umelcov?“ opýtal sa Wolfe. Nikdy nemal vysokú mienku o hudbe alebo o ľuďoch, ktorí sa jej venovali.

„Samozrejme to spolu súvisí,“ povedal Lon. „Ale v hre je oveľa viac. Po prvé, riaditeľ Charlie Meyerhoff odjakživa neznášal Jasona Remmersa — považuje ho za obyčajného diletanta bez znalostí o hudbe, ktorý získal svoje postavenie len vďaka majetku a spoločenskému postaveniu.“

„Pán Remmers je tuším predsedom správnej rady filharmónie?“

„Presne tak, pochádza zo starej pivárskej rodiny — vyrábajú toto pivo,“ povedal Lon a ukázal na fľaše na Wolfovom stole. „Ibaže on sa o obchodovanie s pivom nikdy priveľmi nezaujímal, čo jeho otca nemálo mrzelo. Henry Remmers má skoro osemdesiat rokov, ale stále drží firmu pevne v rukách. Ibaže Jason, asi päťdesiatnik, sa zrejme narodil pre spoločenský život a jeho žena sa tiež vždy mimoriadne zaujímalá o umenie. Ako predseda naozaj urobil pekný kus práce. Je to neplatená funkcia a veľkú časť jej náplne tvorí zveľad'ovanie finančného fondu. Jason je v spoločnosti

veľmi obľúbený a zrejme vie, ako vymámiť peniaze z ľuďí, pretože manko filharmónie zlikvidoval.“

„On sa zaslúžil aj o to, že sa sem pán Stevens presťahoval z Londýna?“

„Nepochybne. Ako som už povedal, Stevens mal povest' rázneho chlapíka, ozajstného tvrdohlavca. Orchester trpel slabým vedením a zlou disciplínou, aspoň tak to náš hudobný kritik presvedčivo tvrdil každú druhú nedeľu.“

„Ale pán Stevens to nevyriešil?“ opýtal sa Wolfe.

„Vlastne nie,“ odpovedal Lon po pauze, keď si usrkol z koňaku. „Nesledujem natoľko filharmóniu, ale počul som množstvo zákulisných klebiet. Ani Meyerhoff, ani David Hirsch nijako neskrývajú svoj názor na Stevensa. Zjavne si myslia — toto zase tvrdí náš hudobný kritik — že jeho prušiacky prístup sa neosvedčil. Vo filharmónii je dnes oveľa lepšia disciplína, ale na úkor tvorivosti. Všetci majú zo Stevensa taký príšerný strach, aspoň sa to hovorí, že hrajú menej kvalitne. Musím však priznať, že aj Meyerhoff, aj Hirsch majú k nevraživosti dôvod: Meyerhoff neznáša Remmersa a zrejme by kritizoval každého, koho by vybral. A ako som počul, Hirsch chcel to miesto sám, ale nemal naň dost' schopností.“

„Myslíte si, že takáto napätá situácia a skrytý boj sú pre orchester typické?“ opýtal sa Wolfe, keď som dolieval Lonovi a sebe koňak.

„Do istej miery áno,“ odpovedal Lon. „Hirsch sa nezhodol ani s bývalým dirigentom a na základe toho mála, čo viem o Meyerhoffovi, by som netvrdil, že je to nejaký anjel. Umeleckým temperamentom, ktorý ste spomínali, sa neraz ospravedľujú všetky možné nedostatky správania vo svete divadla a hudby. Faktom však ostáva, že Stevens napriek svojmu veľkému hudobnému talentu nepostavil filharmóniu na nohy v tom zmysle, ako dúfal Remmers.“

Wolfe urobil grimasu, zrejme si predstavil divokých hudobníkov zlostne vrčiacich jeden na druhého a zvíjajúcich sa v záchvatoch zlosti. Vypytoval sa Lona ďalej na jednotlivých hráčov i technických pracovníkov a na fungovanie orchestra. Lon síce opakoval, že o danej oblasti toho priveľa nevie, ale nech ste sa opýtali na čokoľvek, zakaždým sa z neho vykl'ula chodiaca encyklopédia. Ako poznám Lona Cohena, najlepšie mu sedí, keď dostane zbraň, vždy trafi do čierneho. Jeho znalosti o filharmónii prekvapili ešte aj mňa. Všimol som si, že Wolfe si dáva pozor, aby sa priveľmi nápadne nezaujímal o Stevensa, ale pravidelne sa k nemu vracal.

Napokon o štvrt' na jednu sa Lon popret'ahoval a skonštatoval, že ráno pri stretnutí so svojím šéfom musí byť čerstvý. „Dal by som neviem čo za to, aby som sa dozvedel, na čom pracujete,“ zaškl'abil sa na Wolfa. „Ale viem, že mi to neprezradíte. Ostáva mi len dúfať, že mi zavoláte ako prvému, keď niečo vypukne. A ak aj nie, aspoň som dnes večer mal možnosť zabudnúť, že bývame v jednom z miest s najväčšou kriminalitou na svete.“ Lon zdvihol k Wolfovi prázdny pohár a vstal.

„Pán Cohen, cením si vašu trpezlivosť a ďakujem vám, že ste sa s nami navečerali,“ odpovedal Wolfe. „Chcem vás požiadať ešte o jednu láskavosť. Mohol by si pán Goodwin prezrieť vaše staré fascikle o filharmónii?“

„Pravdaže,“ súhlasil Lon. „Archie, brnkni pred príchodom, vytiahnem ti ich z archívu.“ Vyprevadil som Lona k dverám, zahasproval som ich a vrátil sa do kancelárie. Wolfe sedel opretý v kresle, oči zavreté a prsty prepletené na objemnom bruchu.

„Okej,“ utrúsil som cestou k svojmu stolu, „odvolávam svoje nedávne kritické poznámky, naozaj ste ešte nezabudli, ako na to. Ibaže kde sme sa dostali? Čo sme získali? Jediné, čo s istotou vieme, je, že...“

„Archie!“ zreval na mňa len krátko, ale stačilo to na to, aby ma zastavil.

„Zápisník! Dám vám inštrukcie.“

Najlepší výkon podávam, keď si pospím aspoň osem hodín, bolo preto pol desiatej, keď som sa vyteperil z postele a osprchoval, a takmer desať, kým som zišiel do kuchyne. Fritz mi nachystal *Times* na stolík, pri ktorom jedávam, a čakala ma už pariaca sa kanvica s kávou, žemle a slanina. Kývol som mu a vrhol sa na noviny, ale celý čas, ako som čítal a chlipkal kávu, som cítil jeho pohľad. Napokon som zdvihol oči.

„Archie, ako sa vydaril večer?“ opýtal sa a šúchal si ruky. „Jedlo bolo dobré? Všetko v poriadku?“

„Medailóniky akoby ani neboli z tohto sveta, lepšie si ešte nepripravil. Pán Cohen ich pochválil najmenej trikrát. Povedal, že lepšie jedlo nejedol už roky.“

„Archie...“ Fritzove oči prosíkali. „Vieš, čo ma najväčšmi zaujíma. Dal sa zasa do práce?“

Odhryzol som si zo žemle, až potom som odpovedal: „Možné to je. Dokonca pravdepodobné. Dostal som nejaké inštrukcie, ale ak sa nebudem môcť v pokoji najesť, nikdy sa mi nepodarí na ne sústrediť.“ Fritz očervenel a rýchlo sa začal venovať prípravám obeda.

Inštrukcie som dostal, ale vlastne dosť úbohé. Wolfe mi minulý večer povedal, že prípadu sa ujme, ale len pod podmienkou (jeho slová), že Maria Radovichová privedie k nám strýka na rozhovor. Obvinil som ho, že sa chce práci vyhnúť, keď si kladie nesplniteľnú požiadavku, ale trval na tom, že sa s potenciálnou obeťou musí stretnúť. „Len pán Stevens nám môže poskytnúť presné informácie o svojich možných nepriateľoch, aspoň z orchestra,“ povedal mi Wolfe. „S najväčšou pravdepodobnosťou je to hniezdo excentrikov, nikto ich nepozná lepšie ako on. Je zrejmé, že jeho neter nám nemôže — alebo nechce — veľmi pomáhať.“ Mal som ešte

vyhľadať v archíve *Gazette* všetko o Stevensovi, o jeho bývalých angažmán a ďalšie informácie, ktoré by výstrižky obsahovali.

Bolo pol jedenástej, keď som vošiel do kancelárie, otvoril raňajšiu poštu a pokúšal sa dovolať Marii, aby som jej oznámil, že pán Wolfe sa prípadu ujme — ak sa jej podarí priviesť strýka Miloša na Západnú tridsiatu piatu ulicu. Nikto nedvíhal. Pravdepodobne šla na skúšku súboru a Stevens je vo filharmónii, domyslel som si a zavolať som Lonovi, s ktorým som mal väčšie šťastie. Poradu mal už za sebou a povedal mi, že môžem prísť hneď.

„Ešte stále som sýty po včerajšej večeri,“ povedal mi, keď som dorazil do jeho kancelárie na dvadsiatom poschodí. „Pozdrav ešte raz odo mňa Fritza. Teraz k veci: náš knihovník vie, že si prídeš prezrieť nejaké výstrižky. Nesmieš z archívu nič vyniesť — interné predpisy. Máme tam však xerox. A nezabudni na kamarátov, Archie, ak sa v orchestri niečo veľké chystá.“

O desať minút som už sedel v kúte špinavej miestnosti s vysokým stropom nad kopou obálok označených Newyorská filharmónia, jedna hrubá obálka na každý rok a tenšia obálka s nadpisom Stevens, Milan, Newyorská filharmónia, dirigent, 1975.

Vo výstrižkoch som nenašiel takmer nič, čo by sme sa už neboli dozvedeli od Marie alebo Lona, ale zaujal ma Stevensov životopis, ktorý noviny uverejnili po jeho nástupe do funkcie. Označili ho v ňom za „Juhoslovana pôvodom“ a uviedli jeho pravé meno. Boli to v podstate základné fakty: sobáš a rozvod, predchádzajúce miesta, ocenenia a stručná poznámka, že v New Yorku bude bývať so svojou neterou. Citovali zopár Stevensových výrokov, zväčša veľmi všeobecných: „Newyorská filharmónia je jedným z najlepších symfonických orchestrov na svete“ a „Menovanie ma ohúrilo“. Oxeroxoval som si životopis a jednu zvlášť negatívnu recenziu z minulého roka, v ktorej kritik v *Gazette* charakterizoval Stevensa ako dirigenta „bez fantázie vo výbere hudobných diel, bez inšpiratívnej taktovky a nevýrazného na pódiu“.

Keď som päť minút pred jednou vstúpil do kancelárie, Wolfe sedel za stolom, čítal a popíjal pivo. „Nie je toho veľa, o čom by som vám mohol referovať,“ odpovedal som na jeho spýtavý pohľad. „Bol som v *Gazette* a prečítal som si zopár výstrižkov o Stevensovi.“ Položil som mu ich na stôl. „Nič mimoriadne, len v životopise uviedli jeho pravé meno, čo určite neuniklo pozornosti niekoľkých z deväťstotisícich čitateľov.“

Wolfe na to nemihol ani okom, to potešenie mi nedožičil. Rozložil si fotokópie po stole a začítal sa do nich. Po dvoch minútach zdvihol oči. „Príde?“

„Ani Mariu, ani nikoho iného som nezastihol doma. Skúsím to teraz,“ siahol som po telefóne.

„Neskôr, až po obede,“ zastavil ma, zdvihol svoju masívnu telesnú schránku z kresla a zamieril do jedálne.

Fritzove zemiakové placky boli nepochybne skvelé, ale už druhý raz za dva dni som jedol len mechanicky. Vrátili sme sa do kancelárie na kávu a znova som vykrútil číslo bytu Stevensa a Radovichovej. Tentoraz niekto zdvihol, ale nikto, koho by som potreboval. Pomocnica v domácnosti mi oznámila, že Maria sa vráti domov neskoro večer. Nechal som jej odkaz, aby mi zavolala, keď príde. „Môžeme sa pokúsiť obrátiť priamo na Stevensa,“ navrhol som. „Teraz by sme ho iste našli v koncertnej sieni.“

Wolfe pomaly odložil knihu, na strane si urobil somárske ucho. „Nie, Archie, záväzok máme k slečne Radovichovej, nie k pánu Stevensovi. Kontakt s ním môžeme nadviazať len cez ňu.“

Obrátil som sa, aby som mu odporoval, ibaže knihu mal opäť otvorenú a tvár mu za ňou nebolo vidieť. Po piatich minútach chmúrnych myšlienok som hrmotne vstal, vyšiel do haly, zdrapol z vešiaka kabát a buchol za sebou dvermi. Začalo poprchať, čo výborne ladilo s mojou náladou. Vyhrnul som si golier a zamieril východným smerom, môj hnev postupne chladol. Bol si nespravodlivý voči Wolfovi, vyčítal som si v duchu. Ved' predsa

súhlasil, že sa toho prípadu ujme, aj keď si položil jednu podmienku. A je na mne, aby som tú podmienku splnil. Zamieril som na ôsmu avenue a cestou som sa zastavil v bufete, kde som si občas dal kávu. Tentoraz som mal chuť na pohár mlieka. Okrem mňa tam bol jeden zákazník, nejaký starec, ktorý sa hrbil nad tanierom chilli pri jednom zo stolov neďaleko mňa.

Zopárkrát som si odpil a potom som v telefónnom zozname vyhládal číslo Mariinej tanečnej skupiny. Sálu mali na Štyridsiatej šiestej ulici v divadelnej štvrti. Keď som vykrútil číslo, ozval sa mi ženský hlas, v pozadí znela hudba.

„Áno, slečna Radovichová tu je,“ povedal mi nahlas, „ale ešte skúša. Mali by mať o chvíľu prestávku.“ Nadiktoval som svoje meno a číslo telefónneho automatu. Jedol som broskyňový koláč a zapíjal ho tretím pohárom mlieka, keď telefón zazvonil. „Pán Goodwin?“ Stále lapala po dychu, hoci tentoraz mohol byť na vine tanec.

Keď som ju ubezpečil, že som to naozaj ja, hoci volá na iné číslo, zahrnula ma otázkami.

„Moment,“ povedal som. „Vydýchajte sa a počúvajte, čo vám poviem. Pán Wolfe súhlasí, prijme od vás honorár a pokúsi sa vyriešiť vašu záležitosť. Musíte však pre nás niečo urobiť.“

„Áno, a čo to má byť?“

„Slečna Radovichová, musíte presvedčiť strýka, aby sa prišiel pohovárať s pánom Wolfom.“

Ubehlo niekoľko sekúnd, kým sa ozvala naozaj zúfalým tónom. „Viete, že nepríde — nepodariť sa mi ho presvedčiť.“

„Pozrite sa, slečna Radovichová, keď ste zavolali prvý raz, nebol by som stavil ani cent na to, že sa nám podarí prebudiť záujem pána Wolfa. Som rád, že som sa mýlil. Teraz záujem má, ale je tvrdohlavý, veľmi tvrdohlavý. Chce, aby Milan Stevens prišiel za ním do kancelárie. Ak si myslíte, že sa vám ho nepodarí presvedčiť, veľmi rád pôjdem s vami a porozprávame sa s ním obaja.“

„Nie!“ vyrazila zo seba ani šepot, ani výkrik. „Strašne by sa na nás obidvoch nahneval, keby ste prišli so mnou. Teraz sa musím vrátiť na skúšku, po večeri pokračujeme a domov sa dostanem neskoro, určite až pred polnocou. Ale opýtam sa strýka pri prvej príležitosti, sľubujem vám to.“ Zopakoval som, že sa pri tom rád zúčastním ako morálna opora, ale to ju len vyplašilo. Vzdal som sa a povedal jej, že teda počkám na správy.

Prestalo pršať, a pretože som sa potreboval trochu rozhybať, vracal som sa pešo. Keď som niečo po štvrtej prišiel domov, Wolfe už bol v skleníku. Dnes sa s ním už zrejme neuvidím: pozval som Lily Rowanovú na večeru k Rustermanovi a potom na hokejový zápas.

Ak sa raz rozhodnem stráviť zvyšok života s jedinou ženou — čo nie je veľmi pravdepodobné — tou ženou bude Lily Rowanová. Samozrejme len v prípade, že sa aj ona rozhodne stráviť zvyšok života s jediným mužom. Akú mám šancu, na to sa jej však musíte spýtať sami. Myslím, že to vám dáva približnú predstavu o našom vzťahu.

Lilin nebohý otec za mlada docestoval z Írska a zistil, že v New Yorku sa zídne nová kanalizácia na každom rohu, a tak ju po celý život budoval, až zbohatol a získal postavenie v spoločnosti, ba napokon rozhodoval aj o tom, kto má byť zvolený do ktorého úradu v meste aj v štáte a občas aj v Kongrese. Dnes Lily býva v ateliérovom byte kúsok od Park Avenue a prinajmenšom jeden z jej francúzskych impresionistických obrazov má kurátorov v učených elaborátoch štyroch múzeí.

To je síce fajn, pre mňa sú však oveľa dôležitejšie jej tmavomodré oči, vlasy len o odtienok tmavšie od zrelej kukurice a najkrajšie nohy medzi Parížom a Chicagom, nohy, čo nielenže hneď upútajú pozornosť, ale sa aj vznášajú po tanečnom parkete ako žiadne iné, s ktorými som mal kedy do činenia. A to nespomínam,

že obaja sme si svojho času toho druhého dobre ošacovali, dnes sa nemusíme pretvarovať ani si nič predstierať.

„Escamillo, láska moja,“ povedala mi Lily, keď sme pili po večeri kávu, „zdá sa mi, že v duchu si na hony vzdialený od svojej írkej kamarátky a od hokeja. Len sa to nepokúšaj poprieť,“ nahla sa ponad stôl a stisla mi plece. „Možno je to intuícia, či ako sa tomu dnes hovorí v časopisoch pre ženy, ale cítim až v špiku kostí, že Nero Wolfe zase pracuje. Alebo som ten dojem získala preto, že si sa dnes večer najmenej štyrikrát poškrabal na pravom líci hneď pri uchu, čo robievaš, len keď si nervózny, a ty si nervózny, len keď pracuješ. Šialene rada by som sa to dozvedela, ale vieš veľmi dobre, že sa na nič neopýtam.“

Zaškeril som sa a naklonil k nej, aby som ju mohol pobožkať na líce — hneď pri pravom uchu. „Konečne mi je jasné, prečo sa ti tak darí, keď hráme poker,“ povedal som. „Teraz mi asi povieš, že si škrabem bradu, keď dostanem dobrú kartu, alebo že mi myká ľavým viečkom, keď chcem švindľovať.“ Len na mňa žmurkla.

Lily sa o Wolfovi viac nezmienila, ako sľúbila, a ja som si dával pozor, aby sa mi pravá ruka k tvári ani nepriblížila. Ranger vyhral nad Bostonom 6:5, víťazný gól padol necelé tri minúty pred koncom. Radosť sme prejavili rovnako hlučne ako zvyšných sedemnást tisíc prítomných, ale len čo sme vyšli von, naše nadšenie sa rozptýlilo v trápnom tichu.

„Vidím,“ povedala Lily v taxíku, „že si odo mňa vzdialený najmenej tisíc míľ. Chcela som ťa pôvodne pozvať na pohárik, ale nebude mi prekážať, ak to odložíme na inokedy. Nezaškodí mi premenu dostať sa raz do postele v slušnú hodinu.“

„Vieš, že si u teba nesmierne cením dar povedať a urobiť čo treba v pravý čas,“ odpovedal som.

„Isteže to viem. Kúpila som lístky na dobročinný ples v Churchille, ktorý bude o dva týždne, a rátam s tvou spoločnosťou.“

„Platí,“ povedal som, práve keď taxík zabrzdil pri jej dome. Odprevadil som ju do haly a na rozlúčku sme sa pobožkali, domovník taktne strčil hlavu do novín. „Daj na seba pozor, Escamillo,“ vymanila sa z môjho objatia a brnkla mi prstom po nose. „Chcem, aby si mi povedal, keď budeš môcť, všetko o prípade, na ktorom teraz s Wolfom pracujete.“

Vrátil som sa do taxíka a nadiktoval šoférovi číslo domu na Štyridsiatej šiestej ulici. Asi uprostred hokejového zápasu som sa rozhodol, že sa pokúsim Mariu zastihnúť ešte na skúške a odveziem ju domov.

Dúfal som, že cestou ju presvedčím, aby ma predstavila strýkovi Milošovi.

Na hodinkách som mal jedenásť pätnásť, keď taxík prirazil k obrubníku pred tehlovou budovou na tmavom priestranstve asi pol bloku východne od Broadwaya. Na prízemí bolo papiernictvo a nad vchodom z jednej strany visela tabuľa — Tanečná skupina Elmar, prvé poschodie. Pustil som sa dlhočizným výzgavým schodiskom za svetlom celkom hore a za zvukmi, o ktorých som predpokladal, že to musí byť tanečná hudba. Schody sa končili v malej čakárni, bol tam stôl a vysedený gauč a po stenách nakrivo povešané fotografie tanečníkov. Chodba viedla ďalej dozadu, odkiaľ sa ozývala hudba.

Vykročil som za hudbou, keď z dverí asi v polovici chodby vybehla vysoká blondínka, s hrubou vrstvou make-upu a s kabelkou, určite bola na odchode.

„Ahoj, koho hľadáš?“ opýtala sa a odhalila pri tom zuby, ktoré by stáli za reklamu na žuvačky. Keď som jej odpovedal na otázku, dozvedel som sa, že Maria sa práve prezlieka. „Prečo si nesadneš? Pôjde okolo, keď bude odchádzať.“

Tri ďalšie tanečnice, dve z nich krásavice, preplávali švitoriac okolo, kým konečne vyšla Maria, na sebe mala nohavice a vlasy si vzadu previazala šatkou. Zbadala ma a zastala, vstal som však, skôr ako stihla otvoriť ústa, a usmial som sa na ňu.

„Čím viac som nad všetkým rozmýšľal, tým som si bol istejší, že by som vás mal odprevadiť domov. Poďte, na Broadwayi si vezmeme taxík. A cestou vám vysvetlím, prečo by sme mali ísť za vaším strýkom spolu.“

Maria sa zamračila a pokrútila hlavou. „Nie, už som vám povedala, že sa s vami nebude rozprávať, keď zistí, kvôli čomu ste prišli. Prosím vás, veď som vám sľúbila do telefónu, že ho ešte dnes požiadam, aby navštívil pána Wolfa.“

Naliehal som na Mariu cestou na Broadway, aj v taxíku, ktorým sme sa viezli smerom na sever, ale nech si Wolfe myslí o mojom vplyve na ženy, čo chce, tentoraz nezabral. Jediným ústupkom bolo, že mi dovolila vojsť do domu, ale len do haly. Mal som tam čakať, kým sa porozpráva so strýkom. Ak by potrebovala posilu, zavolá ma. Tým plánom som nebol ani trochu nadšený. Stefanovič vôbec nepôsobil ako človek, ktorého by mohla neter na niečo nahovoriť. Nemal som však inú možnosť.

Taxík so škripotom pneumatík zastal pred nenápadným tehlovým domom v prvej ulici na východ od Central Parku. Čakal som niečo honosnejšie, aspoň vrátnika, ale vyzeralo to tam ako v mnohých iných päťdesiatročných domoch v tejto štvrti. Zaplatil som taxikárovi a vošli sme do malej, slabo osvetlenej haly. „Tom, to je pán Goodwin a počká tu na mňa,“ povedala Maria domovníkovi, mladému chlapíkovi s ustupujúcou bradou, ktorý si ma premeral spoza pultu a prikývol. „Prídem poňho, alebo zavolám o chvíľu.“

To dúfam, pomyslel som si, keď sa za ňou zavreli dvere výťahu. Sadol som si na jednu z tmavých červených pohoviek a začal som listovať v časopise, položenom na nízkom stolíku. Neuplynuli ani dve minúty, keď na recepcii zazvonil telefón. „Pán Goodwin, slečna Radovichová vám odkazuje, aby ste šli hore,“ povedal Tom. „Je to ôsme poschodie, keď vystúpíte z výťahu, dvere vpravo. Nájdete to ľahko, na každom poschodí sú len dva byty.“

Strýko Miloš buď nie je doma, alebo Maria dosiahla svoje tak rýchlo, či už po dobrom alebo po zlom. Usiloval som sa naňho pripraviť, nachystaný na najhoršie, kým výťah rachotil na ôsme poschodie. Ale na to, čo som videl, keď sa dvere otvorili, som pripravený nebol.

Maria stála vo dverách bytu, či presnejšie opierala sa o zárubňu. Oči mala doširoka roztvorené, ale pritom ma takmer nevnímala. Objal som ju okolo pliec, aby som ju podoprel, lebo sa jej začali podlamovať nohy. „Na zemi...“ povedala a zakryla si tvár rukami. „Je mŕtvy, mŕtvy, mŕtvy...“

Zaviedol som Mariu dnu a zavrel som dvere. Stáli sme v hale s lustrom a pekným orientálnym kobercom. Pomohol som jej ku kreslu a keď som ju usadil, rozvzlykala sa. „Kde je?“ spýtal som sa. Ukázala na otvorené dvere na konci haly. „Počkajte tu,“ povedal som. „Vôbec nevstávajú.“

Dvere viedli do veľkej pracovne s vysokou povalou, kozubom, tmavým obložením, veľkou knižnicou, koncertným krídlom a kašanským orientálnym kobercom. Telo ležalo dolu tvárou na koberci v rohu pri písacom stole strohého štýlu, za ním bola stolička. Kľakol som si, aby som ho prezrel, ale Maria mala pravdu. Milan Stevens bol mŕtvy a bolo to jasné na prvý pohľad: košeľu na chrbte mal roztrhnutú a zafarbenú do tmavočervena a ozdobný nôž na otváranie listov podobný dýke ležal obďaleč. Krv na noži sa leskla vo svetle a súdiac podľa Stevensovej košele, tá malá dýka vnikla do neho niekoľko ráz za sebou.

Snažil som sa vštepiť si tento obraz do pamäti, ale veľa toho nebolo. Nezdalo sa, že by boli pohli nábytkom, a nič nenasvedčovalo tomu, že by boli spolu zápasili. Na strohom stole ležala otvorená kniha v mäkkej väzbe. Obrátil som stránky prstami vo vreckovke a zistil, že sú to noty s množstvom poznámok ceruzkou, ktoré mohli byť pokojne aj po urdsky. Obálka mi prezradila, že ide o Symfóniu číslo štyri v e mol od Johanna Brahmsa, opus deväťdesiatosem.

Vrátil som sa do haly k Marii. Už neplakala a pohľad upierala meravo pred seba. „Je mŕtvy, však?“ zažmurkala.

„Áno. Teraz ma pozorne počúvajte. Budem musieť zavolať políciu, a to čo najrýchlejšie. Keď prídu, povedzte im všetko o listoch, o tom, že ste boli za pánom Wolfom, jednoducho všetko.

Najprv však musím urobiť dve veci. Prosím vás, ostaňte zatiaľ tu.“ Prikývla, inak nereagovala. Šok začínal pôsobiť.

Vrátil som sa do pracovne a vykrútil som prstom vo vreckovke číslo, ktoré poznám najlepšie. Wolfe sa mi ozval po prvom zazvonení.

„Tie listy boli mienené vážne,“ oznámil som mu. „Stevens je mŕtvy. Dobodaný vo svojej pracovni. Som tu teraz aj s Mariou a chystám sa zavolať políciu. Máte pre mňa nejaké inštrukcie?“

Počul som, ako vtiahol vzduch a pomaly ho vypustil. „Nijaké,“ odpovedal. „Predpokladám, že budete musieť ísť na policajnú stanicu?“

„Ako inak,“ odvetil som. „Povedal som Marii, aby pred nimi nič nezatajovala. Bude to dlhá noc. Poreferujem vám hneď ráno, ak ma dovedy pustia.“

„Tak dobre,“ povedal Wolfe znechutene. „Jedli ste?“ Ubezpečil som ho, že jahňacie kotlety, ktoré sme večerali u Rustermana, boli dostatočne sýte, a vrátil som sa k Marii. Ani sa nepohla a znovu len mechanicky prikývla, keď som jej povedal, že idem na chvíľu do vestibulu.

Tom ešte vždy sedel za recepcným pultom. „Prepáčte,“ povedal som s úsmevom, o ktorom som dúfal, že vyzerá priateľsky. „Mal pán Stevens dnes večer nejaké návštevy, predtým ako sme prišli?“

Pozrel sa na mňa s mierne pobaveným výrazom. „Prečo sa neopýtate jeho?“

„Už spí,“ odvetil som. „A slečna Radovichová čakala návštevu. Zaujímalo by ju, či sa tu niekto nezastavil.“

Tom ma chvíľu šacoval, zvažoval, či sa mi dá veriť, alebo nie, a nakoniec sa rozhodol. „No... jeden návštevník tu bol,“ povedal. „Volá sa Milner, alebo tak nejako. Prišiel asi o štvrt' na deväť, ale nezdržal sa dlho, len asi päť minút.“

„Pamätáte si jeho krstné meno?“ spýtal som sa.

„Nepovedal mi. Zavolať som pánu Stevensovi a oznámil mu, že je tu pán Milner, kázal mi ho poslať hore.“

„Povedal vám pán Milner niečo, keď odchádzal?“

„Vôbec nič. Len prešiel okolo. Videl som mu iba chrbát, keď odchádzal cez vestibul.“

„Nikto viac tu nebol?“

„Nie.“

„Vďaka, Tom,“ povedal som. „Vyšli ste mi v ústrety, takže vám teraz radšej niečo poviem. Pán Stevens je mŕtvy — zavraždený. Polícia tu bude každú chvíľu.“

Sledoval som zblízka jeho tvár a ušiel sa mi obraz otvorených úst a vyvalených očí, ako som predpokladal. „Čože? Prečo ste mi to nepovedali hneď?“ Vyskočil, až prevrátil stoličku. Vyzeral prestrašene. „Nič im neviem povedať,“ sťažka preglgol. „Najskôr to bol ten chlapík Milner, čo? Ako sa mám správať, keď prídu?“

„Nerobte si z toho ťažkú hlavu,“ odpovedal som mu. „Budú sa vypytovať len na to, čo ste povedali už mne. Na pána Milnera a hocičo netypické, čo sa dialo dnes večer. Všimli ste si niečo zvláštne?“

Opäť preglgol a pokrútil hlavou. „Nie... obyčajný pokojný večer. Vôbec nič zvláštne sa nestalo.“

„Dobre, Tom. Ďalšia vec: Videli ste tu niekedy pána Milnera už predtým?“

Odmlčal sa a zmraštil tvár. „Myslím, že áno, tuším so slečnou Radovichovou. Nie som si však istý, nechcem to tvrdiť na sto percent.“

Ešte raz som sa mu poďakoval a nechal som ho, nech sa potí na svojom stanovisku, kým neprídu policajti. Nemohli však prísť, kým ich niekto nezavolá. Teraz som to musel urobiť rýchlo. Po návrate do bytu som Mariu našiel ešte vždy v kresle, sedela tam ako živá mŕtvola. Jemne som jej stisol plece a šiel som do pracovne zatelefonovať na kriminálku.

„Volám sa Goodwin,“ oznámil som, keď sa prihlásili. „Stala sa tu vražda.“ Nadiktoval som adresu a poschodie, ale chlapík chcel vedieť viac faktov a moje celé meno. „Len sem niekoho pošlite a budú mať všetko z prvej ruky,“ povedal som a zložil.

Krvi by sa Marii človek nedorezal a celá sa triasla. Spýtal som sa jej, kde držia sherry, a nalial som za plný pohár. Pár hitov jej tuším pomohlo, zhlboka sa nadýchla a nasilu sa usmiala.

Kľakol som si na koleno vedľa nej. „Ak vám to nevadí, rýchlo prezriem celý byt, kým prídu. Najprv však chcem vedieť jedno, poznáte muža menom Milner?“

Akoby som ju udrel do tváre. „Jerry. Čo... odkiaľ ho poznáte? Ako...?“ Chcela vstať, ale držal som ju za plece.

„Bol tu dnes večer,“ vysvetľoval som. „Povedal mi to ten chlap vo vestibule. Vravrel tiež, že má dojem, akoby ho tu už videl — s vami.“

Maria si rýchlo odhrnula vlasy z tváre. „Áno. Jerry a ja... poznáme sa. Je huslistom v orchestri. Ale nechápem, prečo sem dnes večer chodil. Vedel, že budem na skúške najmenej do...“ Slová sa rozplynuli vo vzduchu a zatvárala sa zhrozene. „Och, nie, nie, to by neurobil... Nie...“ Pevne zavrela oči a krútila hlavou, kým som ju nestisol za plece.

„Ako vychádzal s vaším strýkom?“

Maria sa zhlboka nadýchla. „Povahovo boli veľmi odlišní. Mali medzi sebou nejaké nezhody, ale nič také, čo by...“ Rozhodila rukami a urobila bezmocné gesto.

„Tie nezhody mali kvôli vám, Maria?“

Prikývla a znovu sa rozvzlykala. Stisol som jej ruky a povedal, nech tam len sedí, kým neprehľadám byt.

Nebol to prepychový byt, ale pôsobil solídne a dosť nákladné. Izby boli veľké a dobre zariadené. Už len cena orientálnych kobercov prevyšovala sumu, ktorú väčšina ľudí vynaloží na

zariadenie za celý svoj život, a medzi obrazmi v obývačke bol jeden Cézanne, po ktorom by zatúžila aj Lily.

Nezdalo sa, že by sa niekde niečím hýbalo. Kazeta na toaletnom stolíku v Mariinej izbe bola napchatá šperkami, ktoré by bol každý poctivý zlodej zobral, a na nočnom stolíku v spálni jej strýka ležali zlaté manžetové gombíky.

V byte bolo asi osem izieb a práve som končil svoju rýchlu exkurziu, keď niekto zazvonil pri dverách. Prišli dvaja detektívi v civile a jeden uniformovaný policajt. Jedného z detektívov som poznal, volal sa Henderson a raz či dva razy sme sa už stretli. Stelesňoval predstavu filmárov, ako má detektív vyzeráť: vysoký, kučeravý, s energickou bradou, v svetlom nepremokavom plášti a ozbrojený po zuby. Bol to však seriózny chlap a v oddelení mal dobrú povest'.

Keď ma zbadal, na zovretých perách sa mu zjavil úsmev. „Vraveli, že volal nejaký Goodwin, ale bol by som dal krk, že to nemôžete byť vy, veď ako viem, zavesili ste to s Wolfom na klinec.“

Opäťoval som mu úsmev. „Vyzerá to tak, že dnes nemôžete veriť ničomu. Rozprávali ste sa už s domovníkom vo vestibule?“

„Nechal som s ním Millsa, šiel som rovno hore. O čo ide?“

„Mŕtvy muž je Milan Stevens, dirigent symfonického orchestra. Leží tam,“ ukázal som. „Toto je jeho neter, Maria Radovichová.“

Správa ho na chvíľočku vyviedla z miery, ale rýchlo sa spamätal a hneď sa vžil do štandardnej roly — sme-tu-na-to-aby-sme-pomáhali — a obrátil sa k Marii, ktorá vstala. „Slečna Radovichová, sadnite si, prosím. Ostaňte zatiaľ tu, porozprávame sa spolu neskôr, nebojte sa, len krátko.“ Nasledoval som Hendersona do pracovne, kde sa jeho kolega a uniformovaný policajt skláňali nad mŕtvym telom.

„Kriste, bolo to veľké zviera, čo?“ pošepkal mi Henderson. „Teraz aby som ťahal Cramera a komisára z postele.“

„Dopichali ho teda poriadne,“ poznamenal druhý detektív. „Zrejme tým nožom na listy.“

Henderson prikývol. „Ed, zavolaj policajného lekára,“ povedal policajtovi. „Slúchadlo chyt’ do vreckovky. Goodwin, teraz mi to všetko vysvetlíte. Ako to, že ste tu?“

Vedel som, že do svitania budem musieť zopakovať celý príbeh niekoľkokrát, ale vyklopil som mu všetko. Kým som rozprával, urobil si zopár poznámok.

„Vravíte, že Wolfe má doma listy, ktoré dostal Stevens?“ spýtal sa, keď som skončil.

Prikývol som a Henderson sa poobzeral po pracovni. Práve mu začalo dochádzať, aký dosah bude mať tento prípad na celé oddelenie a mesto, a zvažoval svoje ďalšie kroky. „Goodwin, najlepšie bude, keď pôjdete s nami neskôr na stanicu. Teraz sa chcem porozprávať s jeho neterou.“

Odviedol Mariu do obývačky a ja som zatiaľ sledoval tých dvoch pri práci, robili si poznámky. O chvíľu dobehol zadychčaný lekár s neodmysliteľným čiernym kufríkom a policajným fotografom v päťach. „Najmenej tri, možno štyri rany,“ vyhlásil po zbežnej ohliadke. „Na začiatok by som povedal, že je mŕtvy dlhšie ako tri hodiny.“ Na hodinkách som mal jedenásť tridsaťpäť, čo pre Mariinho priateľa Jerryho Milnera nevyzeralo veľmi ružovo.

Nasledujúcich pár hodín bude asi najlepšie len stručne zrekapitulovať. Maria sa musela na telo pozrieť ešte raz, aby vyhovela polícii, a ja som šiel na stanicu, kde mal službu istý poručík George Rowcliff, môj „najobľúbenejší“ pracovník newyorskej kriminálky. Rozhodol sa, že inšpektora Cramera a komisára nechá chrápať, aby mohol viesť môj výsluch osobne. Vzťah medzi Rowcliffom a mnou sa za tie roky pohyboval medzi odporom a otvorenou nenávisťou, ale v porovnaní s touto nocou vyzneli všetky naše predošlé zrážky ako príjemné stretnutia. Wolfe ho zopárkrát obalamutil, a preto nikdy neprepásol príležitosť, ak nás

mohol pritlačiť k múru. Povrávalo sa, že si vytýčil len dva ciele: pripraviť Wolfa a mňa o licenciu a stať sa kapitánom — v tomto poradí. Na oboch energicky pracoval a k prvému cieľu sa dopracoval nebezpečne blízko v prípade s Orriem Cartherom.

„Výborne, výborne, Goodwin,“ povedal, keď sme v sklňujúcej kancelárii osameli. „Už mesiace pripomínam inšpektorovi, že o vás a o tom tučnom egomaniakovi nič nepočuť. Bol presvedčený, že Wolfe šiel do dôchodku, ale ja som vedel, že nevydrží dlho, a zase bude chcieť byť stredobodom pozornosti. A teraz ste v tom naozaj — až po krk.“

„Egomaniak? Výborne, Rowcliff. Obohatili ste si slovník. Pán Wolfe bude na vás naozaj hrdý. Nevšimol som si zatiaľ, že poznáte aj nejaké viac ako dvojslabičné slovo. Vedeli by ste ho aj vyhláskovať?“

„Počkajte, vy rozdrapený pyskáč, tentoraz vás...“ Rowcliffovi vyliezali oči z jamiek, stáva sa mu to vždy, keď sa prestáva ovládať, zadúša ho a musí zmĺknúť, lebo keby pokračoval, začal by aj jachtať. Zopárkrát sa nadýchol a začal mi klásť otázky. Trvalo to viac ako dve hodiny s príležitostnou pomocou niekoľkých jeho lokajov. Rowcliff vedel byť veľmi dôkladný, keď sa do niečoho zažral. V skutočnosti sa pýtal jednoducho dokola na tie isté veci, odpovedal som mu však stále úplne rovnako.

„Tak ako to bolo?“ spýtal sa asi po štvrtý raz. „Tvrдите, že tá Radovichová prišla za vami, lebo Stevens sa poznal s Wolfom pred rokmi v Európe?“

„Presne tak, poručík. To mi povedala.“

„A že máte doma v trezore tri listy, v ktorých sa Stevensovi vyhrážajú zabitím. A vy ste v tom čase nepovažovali za potrebné tieto listy odovzdať polícii?“

„To som už povedal.“

„A slečna Radovichová si vás najala, aby ste zistili, kto tie listy napísal? To ste odvedli naozaj fajnovú robotu, vy kapacity.“

Uvedomujete si, Goodwin, že keby ste nás o tom boli informovali, Milan Stevens by bol dnes nažive?“

Strčil som si ruky do vreciek a začal obdivovať odlupujúcu sa maľovku na plafóne. „Poručík, pri našom nočnom besedovaní si na čosi spomínam, ale začínam mať pocit, že ste otázky vyčerpali. Nemôžete zavolať zapisovateľa, aby som urobil výpoveď?“

„Dočerta, Goodwin, ja rozhodnem, kedy zavolám stenografa!“ zvrieskol. „Mohol by som vás dať zavrieť ako spoluvinníka.“

Nemohol, a vedeli sme to obaja, ale potreboval sa odreagovať a ja som potreboval vankúš a posteľ. Bol som už naozaj unavený ako kôň, keď začal Rowcliff jachtať, a na mňa to vôbec nezapôsobilo. Predpokladal som, že o tomto čase už Milnera našli a nachádza sa niekde v budove, a preto som sa čudoval, že ma Rowcliff neprenechá svojmu osudu a nepustí sa doňho.

Konečne asi o štvrt' na tri sa rozhodol, že mu viac nestojím za námahu, a zapisovateľ prišiel zapísať moju výpoveď. O dvadsať minút som už sedel v policajnom aute a viezol sa domov so seržantom Foleym, ktorý nemal Rowcliffa rád o nič väčšmi ako ja a ponúkol sa, že ma odvezie. Boli tri hodiny, keď som sa zvalil do postele a nastavil si budík na siedmu.

Nech už vidím Wolfa akokoľvek často v posteli, nikdy na ten pohľad nie som pripravený. Možno je na vine jeho žltá pyžama alebo hodvábná prikrývka či neistota, kde sa vlastne končí on a kde sa začína posteľ, ale v ležiacej polohe vždy vyzerá ešte mohutnejší ako zvyčajne, čo hovorí samo za seba. Prišiel som za ním do izby hneď po ôsmej, tesne za Fritsom, ktorý niesol táčnu s pomarančovým džúsom, horúcou čokoládou, broskyňami so šľahačkou, párkami, omeletou a hriankou z celozrnného chleba s ríbezľovým džemom. Budík ma vyhnal z postele o siedmej, a len čo som sa oholil a dal si sprchu, zišiel som do kuchyne, rýchlo som sa naraňajkoval a mohol som ísť informovať Wolfa, kým sa vyberie na raňajšiu návštevu k orchideám. Odmietla sa baviť o pracovných záležitostiach pri jedle, ale v zriedkavých prípadoch to pri raňajkách toleruje.

„Posledná noc bola presne taká príjemná, ako som predpokladal,“ povedal som, keď sa pustil do broskýň. „Čo myslíte, kto mal službu na Dvadsiatej prvej ulici, keď som ta prišiel?“

„Nie náhodou poručík Rowcliff?“ Wolfe vystrúhal grimasu ako zvyčajne pri vyslovovaní tohto mena. Nikdy neodpustil Rowcliffovi, že raz v minulosti urobil u nás prehliadku.

„Trafili ste do čierneho. Vymenili sme si zvyčajné zdvorilostné formulky, ale tuším predbieham. Predpokladám, že to chcete počuť celé.“

Wolfe prikývol. Čakala ma podrobná správa o celom večere, čo mi vôbec nespôsobovalo námahu. Pri mnohých príležitostiach v minulosti som mu opakoval celé hodiny trvajúce rozhovory slovo za slovom a pokojne som mohol súťažiť s magnetofónom.

Začal som telefonátom Marii do tanečnej sály, zreferoval som o všetkom ostatnom a skončil som Rowcliffovými patetickými

tirádami a mojom odvoze domov. Wolfe ma tri či štyri razy prerušil otázkou, ale inak sa sústredene venoval jedlu. Keď som skončil, dopil zvyšok čokolády a zachmúril sa. „Predpokladám, že o tomto čase je Milner už v rukách polície. Čo píšete noviny?“ Ukázal na *Times* a *Daily News*, ktoré mu priniesol Fritz spolu s raňajkami. Ja som si už svoje noviny prečítal.

„V týchto vydaniach ešte o Stevensovi nepíšu,“ povedal som. „Zrejme sa o tom dozvedeli priveľmi neskoro. Ale v popoludňajších určite všetko poriadne nafúknu a môžete si byť istý, že Lon vás čoskoro zavolá. A takisto reportéri z ostatných novín a televíznych staníc. A stavím sa o desať dolárov, že Cramer zazvoní pri našich dverách ešte pred obedom.“

„Určite by ste vyhrali,“ povedal Wolfe. „Ak je vrahom Milner, Cramerovi policajti nebudú mať problémy, aby to dokázali. V tom prípade musíme slečne Radovichovej vrátiť peniaze a vyjadriť kondolenciu. Radšej nechajme, čo je jasné. Čo si myslíte o nej?“

„Máte na mysli, či to mohla urobiť? V žiadnom prípade. Stavil by som sa prinajmenšom dvesto ku jednej. Starého pána zbožňovala a navyše iste strávila celé popoludnie aj večer v tanečnom štúdiu. To sa dá napokon veľmi ľahko preveriť.“

„Výborne,“ povedal Wolfe. „Súhlasím s vami, že takmer určite sa nám ešte do obeda ozve aj Cohen, aj Cramer, jeden nás zahrnie otázkami, druhý spíškou výčitiek.“ Oprel sa o vankúše a zavrel oči.

„Takže tak je to,“ skonštatoval som po polminútovom tichu. „Minulú noc zabili, ani nie sedem kilometrov odtiaľto, človeka, ktorého ste poznali roky, a mám taký pocit, že vás teraz nenechám spať. Imponuje mi, ako viete utajiť zúrivosť.“

Otvoril oči dokorán a uprel ich na mňa. „Archie, zlosť prejavujete naozaj neokrôchane. Rád by som vám protirečil, pán Stevens nie je človek, ktorého som poznal roky. Ďalej — uvedomujem si, že vás to znepokojuje — ale odmietam každý predpoklad, že by sa bolo smrti pána Stevensa zabránilo, keby sme

boli tie listy odovzdali polícii. Už som vám viac ráz opakoval, ak sa nejaký človek rozhodne, že niekoho zabije, je prakticky nemožné mu v tom zabrániť, len keby si potenciálny vrah siahol na vlastný život. A ktokoľvek poslal Stevensa na druhý svet, s najväčšou pravdepodobnosťou sa pre to rozhodol už dávno.“

Nato si Wolfe otvoril *Times*, čím naznačil, že debata sa skončila. Už po druhý raz za dva dni som mal chuť tresnúť za sebou dvermi, ale rozhodol som sa, že nebudem zbytočne plytvať energiou. Pomaly som zišiel jedno poschodie do kancelárie a na stole som si našiel plno odkazov, ktoré prebral Fritz. Jeden bol od Lona, ako som aj čakal, a ďalšie z *Times*, *Daily News*, *Postu* a z troch televíznych spoločností. Keď som vytočil Lonovo číslo, ozval sa mi po prvom zazvonení.

„Dobre, Archie, tak tomu sa naozaj povie smola. Aký je súvis medzi Wolfom a Stevensom? Samozrejme, nepovedali sme polícii, že ste chceli tie výstrižky, ale podľa mňa kedykoľvek môžem zavolať Cramerovi...“

„Vyhrážkami u neochvejných detektívov nedosiahneš nič,“ prerušil som ho. „Navyše kamarátov nemôžeš bonznúť, práve tak by si nedal výpoveď v novinách kvôli fleku v telke. Čo si počul o Stevensovej záležitosti?“

„Čo som počul *ja*? Čo si myslíš, dočerta, prečo ti volám? Nero Wolfe ma pozve na večeru, naoko ide o spoločenskú záležitosť, ale ja viem svoje. Ťahal zo mňa informácie o filharmónii vo všeobecnosti a Milanovi Stevensovi zvlášť. Potom si prídeš k nám do novín po archívne výstrižky o tom chlapovi a orchestri a v priebehu dvanástich hodín ho zabijú. A ako perličku si dnes v rannom vydaní *Daily News* prečítam, že Stevens sa poznal s Nerom Wolfom pred milión rokmi v Juhoslávii a že Stevensova neter vás bola poprosiť o pomoc kvôli niektorým výhražným listom, ktoré dostal. A nato...“ Lon sa odmlčal, aby sa nadýchol, „mi vrazí do

kancelárie šéf, máva novinami a reve: Myslel som si, že ste s Wolfom a tým jeho poskokom, Akosavolá, jedna ruka!“

„S tým Akosavolá si to prehnal,“ odsekol som urazeným tónom. „Zatiaľ som článok v *News* nevidel, vo vydaní, ktoré sme dostali, to ešte nebolo. Ale ak citovali Wolfa alebo mňa, vymysleli si to.“ Prelistoval som telefonické odkazy na stole. „Pozrime sa, z *News* nám telefonovali o šesť päťdesiat ráno. Fritz nechal odkaz, ale ja som im nezavolať. Jediný člen štvrtého stavu, s ktorým som sa rozprával, si ty.“

„Nie, necitovali ťa a zrejme sa nespojili ani s neterou. Podľa nás tými rečičkami o Wolfovi nakrmil novinárov ten kretén Rowcliff a on im tiež povedal, že si bol pritom, keď sa našla mŕtvola. Prihraj mi niečo, preboha. Potrebujem poriadny článok do popoludňajšieho vydania a navyše som klesol v šéfových očiach a vieš, že mi podpisuje výplatné šeky.“

„Čo píše *News* o podozrivom?“ opýtal som sa.

„Vypočúvajú chlapíka menom Milner,“ odpovedal Lon. „Huslistu z orchestra. Domovník vypovedal, že bol posledný, kto navštívil Stevensa pred tým, ako sa našlo jeho telo.“

„Počúvaj, asi ti nebudem môcť povedať oveľa viac, ako prihral Rowcliff *News*,“ povedal som. „Môžeš uverejniť, že Maria Radovichová je našou klientkou a že prípad vyšetrujeme. A ak chceš, môžem ti poskytnúť celkom dobrý opis bytu, ako to tam vyzeralo, keď som uvidel Stevensa ležať na zemi. Viac bez súhlasu našej klientky povedať nemôžem. Keď je už o nej reč, sľúbil som, že jej zavolám.“

„Asi sa ti to nepodarí,“ poznamenal Lon. „Jeden môj kolega jej vyvoláva už celú hodinu, no stále má obsadené. Pravdepodobne vyvesila telefón.“

Lon si zapísal opis bytu a zopár ďalších pikantností, o ktorých som si myslel, že mu môžem pokojne prihrať, a dal som mu slovo, že ešte aspoň hodinu nezavolám nijakým masmédiám.

Lon mal pravdu, keď hovoril o Marii. Niekoľko ráz som jej skúsil zavolať, no zakaždým mala obsadené. Dodržal som slovo a neposkytol som informácie nijakým novinárom, ktorí volali v priebehu nasledujúcej hodiny. Fritz vybavoval telefonáty na paralelke v kuchyni a opakoval im stále to isté: nie som doma, rovnako ani Wolfe. Keď som ich všetkých konečne obvolal, dostali odo mňa už len ohlodanú kosť.

Po horúčkovitom telefonovaní mi zostalo trochu času na prezretie pošty a chvíľu som sa venoval záznamom o klíčení, napriek tomu, že Fritz za mnou behal každých päť minút a vyťahoval zo mňa podrobnosti o prípade, alebo sa ma pýtal, či si myslím, že Wolfe dostáva dosť veľké porcie.

Telefón sa na chvíľu odmlčal a práve som znovu počúval obsadzovací tón na Mariinom čísle, keď zahučal výťah. Presne o jedenástej vstúpil Wolfe s *ondontoglossumami*, ktoré priniesol do vázy, a keďže dnes sme sa už rozprávali, neobťažoval sa otázkou, ako som sa vyspal, čo mi len vyhovovalo — ešte stále som bol otrávený z divadielka, ktoré mi zahral v spálni.

Otočil som sa k nemu, keď sa usadil v kresle a zazvonil si po pivo. „V poslednom vydaní *Daily News* píš o vražde. Rowcliff im všeličo vyzvonil, povedal Lon, a spomínajú nás tam oboch. Trochu som to Lonovi prifarbil, ale na ostatné noviny a televízne spoločnosti som sa vykašlal. Už hodinu sa pokúšam dovolať Marii, ale stále má obsadenú linku.“

Fritz priniesol táčnu s dvoma fľašami piva a pohárom. Kým to servíroval pred Wolfa, niekto zazvonil.

Bolo jedenásť hodín šesť minút — zámerne som sa pozrel na hodinky, aby som si čas mohol zapísať. S Wolfom sme na seba pozreli a ja som zamieril k dverám, ale vedel som, skôr ako som ta došiel, kto bude za nimi. Aj tak ma potešilo, keď som cez priezor naozaj uvidel červenú nazlostenú tvár inšpektora Lionela T. Cramera z kriminálky.

„Podťte ďalej, pán inťpektor,“ povedal som s úťškrnom. „Či veríte, alebo nie, práve dnes ráno sme vás spomínali, usilovali sme sa spomenúť si, kedy ste nás navťtívili naposledy. Trestuhodne nás s Wolfom zanedbávate...“

Zmlkol som, keďže ma ignoroval a hnal sa ku kancelárii aj v kabáte. Zamieril priamo k červenému koťženému kreslu a sadol si, vybral si cigaru a nezapálenú si ju strčil do úst.

„Čestné slovo, bol som presvedčený, že sa v tejto miestnosti už nikdy neocitnem,“ zavrčal na Wolfa. „Naozaj som si myslel, že už neuvidím ani vás, ani túto kanceláriu.“

„Čo bolo, bolo,“ povedal Wolfe. „Pokiaľ sa dobre pamätám na vašu poslednú návťtevu, pochvaľovali ste si, ako dobre sa vám v tejto miestnosti spolupracuje, a tiež ste rozkrútili náš glóbus. Dáte si so mnou pivo?“

„Nie, dočerta, nedám,“ odsekol Cramer a vrhol pohľad na veľký Gouchardov glóbus v kúte. Vyzeral takmer rovnako ako pred niekoľkými rokmi, keď som ho videl naposledy, vlasy mal rovnako sivé a strapaté a pleťšinu uprostred hlavy možno o niečo väčšiu. Na svoju mohutnú postavu sa však stále pohyboval rýchlo a oči nestratili nič zo svojej prenikavosti. On a Wolfe pociťovali voči sebe nevraživý reťpekt, napriek vťetkým potýčkam, ktoré za dlhé roky prekonali.

„Pán Cramer stelesňuje toho najlepšieho ochrancu zákona,“ vyslovil raz Wolfe svoje uznanie, čo sa stáva veľmi zriedka. „Je pravda, že je impulzívny a výbuťšný, ale navyše, čo je oveľa dôležitejšie, otvorene si prizná chybu, je odvážny, oddaný veci a vyslovene hrdý na newyorské policajné oddelenie. Nenávidí ulievačov a neschopných ľuďí a žije s ustavičným pocitom strachu, že by raz mohol byť zodpovedný za odsúdenie nevinnej osoby.“ Ale dosť bolo chvály. V tejto chvíli rozzúrený Cramer predvádzal horšiu stránku svojej povahy.

„Dobre viete, prečo som prišiel,“ zavrčal na Wolfa, prežúvajúc lacnú cigaru. „Mal som byť múdrejší a neveriť, že ste to s Goodwinom zavesili na klinec. Posledný rok či dva tu bolo až priveľmi pokojne, lenže teraz máme na krku jednu z najväčších vrážd v meste, a tak som zasa tu.“

Naozaj som bol presvedčený, že tá záležitosť s Catherom vás odrovnala,“ pokračoval a nahol sa v kresle dopredu. „Nikdy som sa vás nepýtal, aký je to pocit zamestnávať vraha...”

„Pán Cramer!“ Wolfe zlostne vyštekol a tresol dlaňou tvrdo o stôl, až sme obaja s Cramerom nadskočili. „Volal som vás niekedy na zodpovednosť za páchatel'ov, ktorí boli z radov polície, ba niektorí dokonca pracovali na kriminálke? Pýtal som sa vás, aký ste mali pocit, keď si jeden z vašich vlastných poručíkov zavraždil ženu a deti a potom zastrelil sám seba? Archie...” obrátil sa ku mne, „koľkých detektívov sme zamestnávali až doteraz?”

„Štyroch alebo piatich v stálom pracovnom pomere a ďalších pätnásť alebo dvadsať príležitostne. Môžem to zistiť.“

Wolfe pokrútil hlavou. „Všetci títo muži až na jedinú výnimku, a tou bol pán Cather, sa vždy správali mimoriadne čestne, dôstojne a prejavovali nevšednú odvahu. Jeden z nich bol zavraždený, keď pre mňa pracoval,“ povedal Wolfe. Mal na mysli Johnnyho Keemsa, ktorého pred rokmi prešlo pri jednom prípade auto. „To mám byť teraz braný na zodpovednosť za činnosť jedného z ľudí, ktorých som niekedy platil? To ste tomu dali, pán Cramer, naozaj.“ Wolfe to náročky prehnal.

„Dobre, dobre, nebuďte taký urážlivý,“ povedal Cramer s červenou tvárou. „Tak či onak to už patrí minulosti. Teraz som sem však prišiel — a vy to veľmi dobre viete — kvôli vražde Milana Stevensa.“

„Čakali sme vás,“ povedal Wolfe. „A sme vám k službám.“

„To ma naozaj teší,“ zamrmal Cramer. „Viete, že vám môžem zobrať licenciю za neposkytnutie dôkazov polícii. Prišiel som si po

tie listy. Keby ste nám ich boli dali hneď, namiesto toho, aby ste sa tvárili veľmi múdro, bol by Stevens ešte nažive.“

„Nevravte, pán Cramer,“ povedal Wolfe a obrátil ruku dlaňou nahor. „Predpokladajme na chvíľu, že sme vám listy odovzdali, len čo nám ich slečna Radovichová dala. Môžete čestne vyhlásiť, že by ste na ich základe naplno rozvinuli pátranie po potenciálnom vrahovi? Alebo, čo pokladám za pravdepodobnejšie, by ste ich zamietli ako výtvor nejakého blázna? A keby ste aj po ňom začali pátrať, kam by ste sa dostali?“

„Presne tam, kde sme teraz,“ povedal Cramer. „Mali by sme Geralda Milnera vo väzbe.“

„Naozaj?“ Wolfe nadvihol obočie. „Pán Milner je obvinený z vraždy?“

„Viete veľmi dobre, že je,“ Cramer takmer kričal. „Zadržali sme ho dnes nadránom.“

„Priznal sa?“ opýtal sa Wolfe.

„Nie, ale je taký vydesený, že podľa mňa sa prizná ešte dnes. Domovník v Stevensovom dome ho videl ísť hore a v byte sme našli jeho odtlačky. Nabetón je to on. Prosím si tie listy.“

„Samozrejme. Archie, prosím vás, vyberte ich z trezoru a dajte ich pánu Cramerovi. Tak sa zdá, že prípad ste vyriešili veľmi rýchlo, blahoželám. Zistili ste motív?“

„Že sa vôbec pýtate, dočerta,“ povedal Cramer, keď som mu podával obálku s listami. „Vypočuli sme už niekoľko členov orchestra, ktorí boli pri tom, keď pred niekoľkými týždňami Stevens po skúške vrieskal na Milnera. Milner sa zrejme chcel oženiť so Stevensovou neterou, ale keď sa to starý pán dozvedel, rozzúrila sa, lebo jej podľa neho nebol hoden. Po tomto sa na Milnera upriamil, na skúškach ho stále ponížoval a usiloval sa ho pred všetkými znemožniť.“

„Čo povedal pán Milner o včerajšom večere?“ opýtal sa Wolfe.

„Tvrdí, že dostal od Stevensa lístok, aby ho doma navštívil. Milner sa údajne nazdával, že sa s ním chce porozprávať o Marii. Keď vystúpil z výťahu, dvere do bytu vraj boli otvorené. Zavolať Stevensovo meno, a keď mu nikto neodpovedal, Vošiel dnu a našiel Stevensa ležať mŕtveho na zemi v pracovni.“

„Vraj podľahol panike,“ pokračoval Cramer. „Vybehol von, ani dvere nezavrel, a celé hodiny sa túlal po uliciach, nevedel sa rozhodnúť, čo má urobiť. Naši chlapci ho čakali v jeho byte v Queens, prišiel asi o pol druhej v noci.“

Wolfe prikývol. „Zrejme ho priviedli, kým poručík Rowcliff ešte vypočúval Goodwina.“

Cramer vyplul zo seba nadávku. „A to sa čuduje, že nie je kapitánom. Jedného z najvýznamnejších ľudí v meste zavraždia a ten kretén sa rozhodne, že všetko vyrieši sám. Nechcem tým povedať, že by nestálo za to moriť Goodwina otázkami dve hodiny alebo viac, ale že ten čas premárnil Rowcliff naňho namiesto toho, aby... Ale, dočerta s ním. Ak by ste ma náhodou chceli citovať, všetko popriem. Aj tak som rád, že sa všetko tak rýchlo vyriešilo. Okolo vraždy by sa rozpútal cirkus, starosta by znervózňoval komisára, komisár by znervózňoval všetkých na kriminálke a navyše by okolo toho šaleli noviny.“

„Ešte raz vám blahoželám,“ poznamenal Wolfe.

„Vďaka. Vám to však veľmi nepomôže. Možno som v tejto kancelárii naozaj naposledy.“ Cramer vstal a poobzeral sa okolo seba.

„Úprimne dúfam, že nie,“ povedal Wolfe. „Vždy mám z vašej návštevy potešenie.“

„Žiaľ, nemôžem vám vrátiť komplement,“ zamračil sa Cramer. „No...“ Uprene pozeral na glóbus, asi rozmýšľal, či ho znova nerozkrúti. Po pár sekundách pokrčil plecami a vyšiel s cigarou zaseknutou v zuboch. Nasledoval som ho do haly, ale bol vonku, skôr ako som mu stihol otvoriť dvere.

„Tak ako?“ spýtal som sa, keď som sa vrátil do kancelárie.

„Cramer by veľmi chcel veriť, že má skutočného vraha,“ odpovedal, „ale robí mu to starosti. Je priveľmi čestný, aby so spokojným svedomím obetoval nevinného, len preto, aby sa vyhol nátlaku zo strany nadriadených.“

„Listy,“ nadhodil som.

„Samozrejme,“ prikývol Wolfe. „Situáciu komplikujú a Cramer si to jasne uvedomuje. Prečo by vrah, či už je to Milner, alebo ktokoľvek iný, varoval svoju budúcu obeť?“

„Možno ich poslal niekto iný,“ zašpekuloval som. „Zhoda náhod, Stevens mal očividne veľa neprajníkov.“

„Pch!“ Wolfe zamietavo hodil rukou nad mojím predpokladom. „Tá istá osoba, čo písala listy, je bezpochyby aj vrahom. Urobili by ste niečo také vy, keby ste plánovali niekoho zniesť zo sveta?“

„Ani náhodou,“ povedal som mu. „Priveľa námahy, a ako ste sám povedali, u obete to vyvolá len zvýšenú opatrnosť.“

„Vaša reakcia je normálna,“ konštatoval Wolfe a položil ruku na stôl, „ja by som reagoval podobne. Ktokoľvek však Milana Stevensa zabil, nenávidel ho tak prenikavo, že listy použil, aby ho navyše obral o všetok pokoj. Vrah si bol taký istý svojím konečným úspechom, že preňho — alebo pre ňu — vyvážilo sadistické uspokojenie hocijaké nebezpečenstvo.“ Pozrel sa na hodiny na stene. „Pokúste sa znova zavolať slečne Radovichovej.“

Obrátil som sa a vykrútil som číslo, zatiaľ čo Wolfe zdvihol svoje slúchadlo. Tentoraz to zvonilo a telefón zdvihla žena, ktorej hlas som nepoznal.

„Prepáčte, ale slečna Radovichová práve odpočíva a nemôžem ju rušiť,“ oznámila mi.

„Mohli by ste jej, prosím vás, povedať, že volá Goodwin?“

„Naozaj nemôže...“

„Je to naliehavé, aspoň jej povedzte, nech sa môže rozhodnúť sama.“

Žena položila slúchadlo. Asi po minúte sa mi ozvala Maria. „Viem, že ste za posledných dvanásť hodín prežili peklo,“ ospravedlňoval som sa, „ale pán Wolfe by sa s vami veľmi potreboval rozprávať. Mohli by ste dnes popoludní prísť?“

„Áno — práve som vám chcela zavolať. Zobrala som si prášky na spanie, a pred chvíľkou som sa zobudila. Veľmi sa chcem s vami stretnúť a porozprávať sa o Jerry. O ktorej mám prísť?“ opýtala sa zastretým hlasom.

„Môžete o tretej?“ navrhol som. Otázka platila rovnako pre Wolfa ako pre Mariu. Prikývol a ona povedala, že príde. Zložil som a obrátil sa, že mu niečo poviem, ale nos už zapichol do knihy a nezdvihne ho odtiaľ, kým nám Fritz neoznami, že obed je hotový.

Po obede som zašiel na Ôsmu avenue kúpiť si popoludňajšie vydania novín. *Gazette* aj *Post* písali o vražde s palcovými titulkami a na titulnej strane uverejnili aj Stevensovú veľkú fotografiu. V *Gazette* pokračoval článok na ďalšej strane, prinášal podrobnosti o Stevensovej kariére a násilnom čine, ktorý sa dnes stal v New Yorku. Bola tam zmienka aj o Wolfovi a fotografia nás oboch. Väčšina faktov, ktorými som zásobil Lona, bola obsiahnutá v hlavnom článku spolu s nákresom pracovne a s vyznačenou polohou Stevensovho tela, ako sme ho našli. Mariu necitoval nikde, hoci v článku sa spomínalo, že sa „utiahla do ústrania“.

Ani v jedných novinách som nenašiel zmienku o Geraldovi Milnerovi, ale v oboch uvádzali, že policajný komisár a štátny zástupca zvolali spoločnú tlačovú konferenciu na tretiu hodinu, „aby oznámili dôležitý vývoj vo vyšetrovaní“. Medzitým občianske hnutia rozvírili okolo prípadu rozruch a predseda jedného z nich sa pýtal v tlači: „V akom meste to žijeme, keď ani jeden z jeho najpoprednejších a vysoko vážených obyvateľov nie je bezpečný vo vlastnom domove?“ Starosta nazval vraždu hroznou, nezmyselnou tragédiou, ale s úplnou istotou vyhlásil, že polícia v čo najkratšom čase vraha odhalí.

Keď som sa vrátil, Wolfe sedel za stolom a čítal. „Všetko je už v novinách,“ s týmito slovami som ich položil pred neho. „Mimochodom, mali by sme poskytnúť tlači nové fotografie. Vaša podoba v novinách pokrívka za skutočnosťou, sluchy tam nemáte vôbec prešedivené. Na druhej strane ja vyzerám starší, ako v skutočnosti som...“

„Archie, zavrite zobák.“

„Áno, prosím. V každom prípade komisár a štátny zástupca zvolali tlačovku na tretiu, práve vtedy príde k nám Maria. Podľa

toho, čo nám povedal Cramer, určite vyrukujú s Milnerom. Nemám zavolať Lonovi a požiadať ho, aby nám brnkol, keď sa mu ozve jeho reportér so správou?“

Wolfe prikývol, roztvoril noviny a zahĺbil sa do čítania. Rád vidí svoje meno uverejnené v tlači ako väčšina z nás, preto si rýchlo nalistoval stránku s našou fotografiou. Chvíľu čítal, potom zdvihol oči. „Čo myslíte, ak Milnera obžalujú z vraždy, určia výšku kaucie?“

„Pravdepodobne,“ odpovedal som, „asi bude poriadne vysoká.“

Predpokladal som, že Maria príde skôr, preto ma neprekvapilo, keď sedem minút pred treťou zacengal zvonec. Cez priezor som videl, že je sama a na očiach má slnečné okuliare, hoci bol pochmúrny deň. Otvoril som jej so súcitným úsmevom a pomohol som jej z kabáta.

Nemôžem tvrdiť, že by Wolfe z úcty k žene nikdy nebol vstal, ale nestáva sa to často. V tento deň však vstal, keď Maria vošla do kancelárie, a počkal, kým som ju neusadil do červeného koženého kresla.

„Prijmite našu hlbokú sústrasť,“ povedal. „Ťažko mi je hodnotiť vynikajúce výkony vášho strýka v oblasti hudby, keďže to nie je môj odbor, ale za seba môžem vyhlásiť, že to bol človek obetavý, charakterný a veľmi odvážny a také slová nepoužívam neuvážene.“

„Ďakujem vám,“ povedala Maria zachrípnuto. Slnečné okuliare si nezložila.

„Netreba hádam zdôrazňovať,“ pokračoval, „že všetkým, vám, mne aj pánu Goodwinovi, ide o to isté — dosiahnuť zatknutie a odsúdenie vraha vášho strýka, nech je to ktokoľvek. Kým budeme pokračovať, spomeniem jednu vec: dnes nás navštívil inšpektor Cramer z kriminálky a naznačil, že pán Goodwin a ja sme prinajmenšom nepriamo zodpovední za smrť vášho strýka, lebo sme ihneď neodovzdali listy polícii. Aj vy si to myslíte?“

„Nie, rozhodne nie,“ Maria sa predklonila. „Aj keby sme ho neposlúchli a boli by sme odniesli tie listy na políciu, strýko Miloš by s nami nebol spolupracoval. Určite by bol tvrdil, že to celé je nezmysel.“

„Aj ja som dospel k tomu názoru podľa toho, čo ste povedali pri svojej prvej návšteve,“ poznamenal Wolfe, „ale chcel som sa ubezpečiť, že nám obom dôverujete.“

„Áno, bezvýhradne,“ povedala Maria. „Prvý raz som sem prišla, lebo som sa chcela dozvedieť, kto tie listy píše. Teraz chcem, aby ste našli vraha, a predpokladám, že už...vám budem môcť zaplatiť honorár, aký si zažiadate.“ Pozrela sa na svoje ruky v lone a pokrčila plecami. „Viem, že Jerry to nemohol urobiť. Som si tým istá. Jednoducho nie je...“ Slová sa rozplynuli vo vzduchu.

„Madam,“ povedal Wolfe, „po prvé, nerobte si starosti kvôli honoráru. Ako som už povedal pri vašej prvej návšteve, voči vášmu nebohému strýkovi mám veľmi veľký dlh. Po druhé, keď sa podujmem na vyšetrovanie, neplatí pre mňa nijaký nátlak, nijaké obmedzenia. Pán Milner môže byť vinný. Ak je to tak...“

„Nie!“ zvolala Maria. „Násilie nemá v povahe.“

„Z histórie sú známe prípady, keď vašeň dohnala inak jemné osoby k extrémnym prejavom násilia,“ sucho podotkol Wolfe. „Pokúšam sa vám len vysvetliť, že nech by bola pre vás pravda akokoľvek nepríjemná, všetky informácie súvisiace s prípadom musíme nakoniec poskytnúť polícii. A keďže teraz hovoríme o pánu Milnerovi a práve jeho polícia pokladá za hlavného podozrivého, chcem vám položiť niekoľko otázok.“

Maria prikývla.

„Keď ste po prvý raz sedeli v tomto kresle, bolo očividné, že váš záujem o listy sa čiastočne sústreďuje aj na osobu, ktorá ich písala. Báli ste sa, že by pán Milner mohol byť ich autorom?“

„Pán Wolfe, trápila som sa kvôli strýkovi.“ Maria si zložila slnečné okuliare a pohodlnejšie sa usadila vo veľkom kresle. Vyzerala, akoby nespala už roky.

„A na to ste mali naozaj dôvod, ako sa ukázalo,“ povedal Wolfe. „Madam, musíme byť voči sebe otvorení. Viem, že medzi vašim strýkom a pánom Milnerom došlo k výmene názorov. Kvôli vám, však?“

„Áno. Zoznámila som sa s Jerryom pred niekoľkými mesiacmi, keď som čakala na strýka pred koncertnou sieňou. Potom sme sa vidali častejšie a...“ zagestikulovala, akoby nám to chcela vysvetliť.

„Strýko o vašom priateľstve vedel?“ opýtal sa Wolfe.

„Nie. Strýkovi Milošovi sa nikdy nepozdával nikto, s kým som chodila. Raz mi povedal, že hudobníci sú mizerní manželia. Dlhý čas, niekoľko mesiacov, sme sa stretávali tajne. Ale...“ Maria opäť zagestikulovala, „zamilovali sme sa a Jerry sa chcel so mnou oženit.“

„Čo ste mu na to povedali?“ opýtal sa Wolfe.

„Povedala som mu, že aj ja sa zaňho chcem vydať, ale mám obavy, čo na to povie strýko. Jerry navrhol, že sa s ním o tom pohovára, ale ja som nesúhlasila, bola som si istá, že sa strýko Miloš rozčúli a mohlo by to uškodiť Jerryho kariéru vo filharmónii.“

„Napriek tomu však za vašim strýkom šiel?“

„Áno, asi pred tromi týždňami a dopadlo to presne tak, ako som sa obávala. Nebola som pri tom, ale Jerry mi neskôr porozprával, ako šiel po skúške so strýkom do jeho šatne a cestou mu o nás povedal. Strýko Miloš sa hrozne rozhneval, rozkričal sa na Jerryho priamo na chodbe, kde to počulo veľa ľudí.“

„Kedy presne ste sa dozvedeli o tom výstupe?“

„Jerry mi hneď zavolať. Strýko Miloš sa mu vyhrážal, že ho vyhodí z orchestra, vraj sa bez neho ľahko zaobídu. Jerry bol v telefóne veľmi rozrušený. Povedal, že je pripravený odísť z

orchestra, keby nebola iná možnosť, ale že sa so mnou chce oženiť bez ohľadu na to, či nám dá strýko požehnanie, alebo nie. Povedala som mu, aby neurobil nič, čím by ohrozil svoju kariéru, že sa so strýkom porozprávam sama a uvidím, či sa mi ho podarí prehovoriť.

Strýko Miloš prišiel domov chvíľu nato, ale kým som stihla niečo povedať, oznámil mi: „Neželám si, aby si sa s tým Milnerom ešte stretla, ako sa ti vôbec môže páčiť taký chlap? Nie je ti roveň a aj hudobník je len priemerný!“ Podľa neho jediný dôvod, prečo sa o mňa Jerry zaujíma, je ten, že si takto chce vybudovať kariéru v orchestri. Namietala som, že podľa mňa práve opak je pravdou, Jerry dobre vie, že náš vzťah ho môže zničiť. Ale strýko Miloš už o tom vôbec nebol ochotný debatovať.“

„Vrátili ste sa k tejto téme neskôr?“ opýtal sa Wolfe.

„V priebehu nasledujúcich dní som sa o to pokúšala niekoľkokrát, ale odmietal o Jerry m vôbec diskutovať. Zakaždým keď som o tom začala, odišiel z izby.“

Vtom zacengal telefón, zdvihol som slúchadlo. Volal Lon.

„Archie, náš chlapík volal pred pár minútami, dopadlo to presne tak, ako sme predpokladali. Milnera obvinili z vraždy. Komisár a štátny zástupca strávili väčšinu tlačovky vzájomným blahoželaním k rýchlej práci a podobne. Výšku kaucie stanovili na štvrt' milióna. Musím bežať.“

„Veľmi pekne ti ďakujem,“ povedal som úradným tónom, zložil som a obrátil sa k Wolfovi. „Volal pán Wilson. Chcel spresniť niektoré podrobnosti nášho predchádzajúceho rozhovoru, cena je dva päť nula.“

Wolfe prikývol a obrátil sa na Mariu. „Madam, zopakujem otázku, ktorú som vám položil už predtým, ale vy ste sa jej vyhli: keď ste nám vtedy hovorili o listoch, nebáli ste sa, že ich možno píše pán Milner?“

Zhlboka sa nadýchla. „Ja... asi áno. Jerry bol natoľko deprimovaný tým, čo sa stalo, že som sa bála, aby nevyviedol niečo

hlúpe, len aby strýka vystrašil. Ale on by nikdy nikoho nezabil. On...”

„Áno, viem,“ prerušil ju Wolfe. „Nemusíte pred nami zdôrazňovať svoje city k pánu Milnerovi. Zmienili ste sa pred ním niekedy o tých listoch?“

„Nie. Nevidela som dôvod, nechcela som ho... ešte väčšmi rozrušiť.“

„Zopakujem ďalšiu otázku, ktorú som vám položil pri vašej predchádzajúcej návšteve: Viete o niekom v orchestri, kto by si bol želal smrť vášho strýka?“

„Neviem o nikom. Ako som vám už povedala, existovalo tam napätie a závisť, no to nie je vo veľkých orchestroch nič zvláštne. Ale nejaká vražedná nenávisť—nie, o ničom takom neviem.“

Wolfe zošpúlil ústa. „Slečna Radovichová, boli ste vy a váš strýko spokojní s domom, v ktorom ste bývali?“

„Nikdy mu nezáležalo na tom, kde býva,“ povedala Maria. „Keď sme po prvý raz prišli do New Yorku, strávili sme niekoľko mesiacov v hoteli Central Park South, veľmi obľúbenom medzi hudobníkmi. Nebývalo sa tam zle, ale strýko Miloš chcel niečo väčšie, a tak sme si našli tento dom. Kúpil byt, hneď ako sme si ho prezreli. Nepokladala som ho za dosť vhodný pre nás, so svojimi príjmami si mohol dovoliť niečo oveľa lepšie. Ale jemu vyhovoval. Pán Remmers sa ho usiloval presvedčiť, aby sa presťahoval do väčšieho a luxusnejšieho domu. Tvrdil, že dirigent Newyorskej filharmónie si zaslúži niečo lepšie, ale môj strýko je, či vlastne bol, veľmi tvrdohlavý. A veľmi sa mu v tomto byte páčila pracovňa. Hovoril, že sa mu v nej príjemne pracuje. A nakoniec ho práve tam...” Maria zmĺkla a pozrela na zem, hlavu si podoprela rukou.

„Bezpečnostné opatrenia ste považovali za dostatočné?“ opýtal sa Wolfe.

Maria prikývla. „Myslím, že áno, hoci pán Remmers sa nazdával, že by sme mali bývať v lepšie stráženom dome. U nás má však stále službu domovník a cez deň aj vrátnik.“

„Býva niekto vo vašom byte cez deň?“

„Máme pomocnicu, ktorá k nám chodíva päťkrát do týždňa a zdržiava sa v byte od desiatej ráno do tretej popoludní,“ povedala Maria.

„Máte aj kuchárku?“ opýtal sa Wolfe.

„Nie, zvyčajne jedávame mimo, len občas pripravím niečo sama.“

Wolfa striaslo. Vždy ho rozruší predstava, že niekto nepovažuje za potrebné zamestnať kuchára. „Mám ďalšiu schôdzku,“ povedal, keď vrhol pohľad na nástenné hodiny, „ale musím vám povedať, kým skončíme, že pán Milner bol obvinený z vraždy.“

Maria zmeravela, ale inak nedala na sebe nič znáť, posledné dva dni ju zrejme pripravili o schopnosť cítiť a zdalo sa, že je na pokraji zrútenia. „Musím ho vidieť — nebola som s ním, odkedy... odkedy sa to stalo.“ Obrátila sa ku mne a potom znovu k Wolfovi.

„Mám v úmysle zaplatiť kauciu za pána Milnera,“ povedal Wolfe. „Potom sa s ním budete môcť stretnúť. Zároveň však trvám na tom, aby prišiel sem za mnou. Potrebujem vašu pomoc, aby ste ho o tom presvedčili.“

„Jerry urobí všetko, o čo ho požiadam,“ povedala Maria.

„Dobre,“ povedal Wolfe. „Ešte posledná otázka: Boli by ste sa vydali za pána Milnera aj proti strýkovej vôli?“

Maria sa pokojne zadívala na Wolfa. „Tentoraz som bola rozhodnutá sa strýkovi Milošovi vzoprieť,“ odpovedala.

„Výborne. Pán Goodwin a ja vás budeme informovať o tom, ako postupujeme.“ Wolfe už po druhý raz v to popoludnie vstal kvôli žene.

„Zavolám vám taxík,“ povedal som, kým som jej pomáhal v hale do kabáta. „Býva teraz niekto s vami?“

Maria povedala, že nie. „Niekoľko kamarátok ma volalo k sebe na pár dní, ale... vlastne chcem byť radšej sama.“

„Nemali by ste byť v tom byte sama. Mám jednu známu s veľkým bytom a určite vás veľmi rada na niekoľko dní prichýli. Často chodieva preč, budete mať dostatok súkromia.“

Maria sa spočiatku vzpierala, ale nakoniec sa mi podarilo presvedčiť ju, že sa bude cítiť lepšie, keď na čas odíde z miesta vraždy. „Neskôr sa tam zastavíme spolu, aby ste si mohli zobrať nejaké šaty,“ povedal som, kým som jej pridržiaval dvere taxíka a dal som jej adresu Lily Rowanovej. Keď som sa vrátil dnu, Wolfe ma čakal v hale.

„Zavolajte Parkerovi,“ povedal. „Nech sa pousiluje dostať pána Milnera z väzenia čo najskôr. Chcem ho mať dnes večer tu, hneď po večeri. Vy vyberte z banky potrebnú sumu na kauciu.“ Tým splnil svoju úlohu organizátora príkazov a odviezol sa výťahom na dvojhodinovú popoludňajšiu schôdzku s orchideami, mne zanechal pozemskú zodpovednosť vyplniť tieto príkazy.

Nemyslím, že by Wolfe niekedy dostatočne ocenil, ako svedomite plním jeho želania. Zatiaľ čo sa v to popoludnie stodvadsať minút pipal so svojimi rastlinkami na streche, ja som promptne vybavil niekoľko telefonátov, prevážal som sa hore-dolu taxíkmi, až som napokon podpísal pokladničný šek na dvadsaťpäť tisíc dolárov. Takže vo chvíli, keď sa Wolfe zviezol výt'ahom nadol a vošiel do kancelárie, mohol som sa obrátiť na stoličke a ležérne prehodiť: „Všetko je zariadené, Milner je na slobode a o desiatej ho máte tu.“

Niežby si moje úsilie vôbec nevšímal. Napokon, keď si sadol, povedal veľmi uspokojivé, čo môžete prirovnať k tomu, keď menej významný smrteľník zrazí päty, urobí mlynské kolo, či zanôti prvé dva verše vlasteneckej pochodovej pesničky.

Musel som sa trochu vytiahnuť, hoci som si v rámci tých dvoch hodín urobil aj zopár prestávok. Hneď ako sa za Wolfom zavreli dvere na výťahu, zatelefonoval som Lily a podarilo sa mi zastihnúť ju doma. Prvá prestávka. Bola len trochu namrzená, že som jej poslal neohlásenú návštevu, ktorá vo chvíli, keď sme sa rozprávali, práve zamierila do jej paláca na Park Avenue. Jej záujem vzrástol, keď sa dozvedela, že ide o neter nebohého Milana Stevensa.

„Escamillo, mám predpokladať, že to súvisí s tvou roztržitosťou minulé večer?“

„Môžeš predpokladať, čo len chceš, láska moja. Teraz nemôžem zachádzať do podrobností, ale sľubujem, že raz ti vyrozprávam všetko do bodky a do písmena. Teraz ťa prosím, aby si sa o Mariu postarala čo najlepšie, nech sa u teba cíti ako doma. Nemusím ti vysvetľovať, v akom je rozpore a že nadovšetko potrebuje oddych a súkromie. Mimochodom, príde bez batožiny.“

„Iste nájdem niečo, čo sa jej bude hodiť,“ upokojila ma Lily. „Bud’ bez starosti, nebude jej tu zle. Kedy sa mi ozveš? Dáš mi ešte nejaké inštrukcie?“

Povedal som jej, že sa určite ozvem ešte dnes a možno ju aj navštívim. Potom som vykrútil číslo Nathaniela Parkera, ktorý bol už roky Wolfovým advokátom a jediným členom advokatúry, ktorému dôveroval. Bol vo svojej kancelárii — druhá prestávka.

„Archie! Už si sa neozval celú večnosť. Ste aj s Wolfom v poriadku?“

„Ale áno,“ odvetil som mu. „A predstav si, volám pracovne. Wolfe chce zložiť kauciu za pána Milnera, muža, ktorého obvinili z vraždy Milana Stevensa.“

„Čože?! Len pred chvíľkou som o tom počul v rádiu. Ja... Mám kopec otázok, ktoré by som ti rád položil. Po prvé, aká vysoká je kaucia?“

„Štvrt’ milióna,“ povedal som.

Parker vydal čudný zvuk, niečo medzi zapískaním a zafučaním. „To znamená, podľa sudcu, že budete potrebovať asi dvadsaťpäť tisícoviek, aby sme ho dostali na slobodu.“

„V tom nie je problém,“ povedal som. „Pozri, naša banka zatvára o necelú hodinu a chceme mať Milnera na slobode ihneď. Môžeme sa stretnúť o štvrt’ hodiny v pobočke Metropolitan Trust Company na Tridsiatej štvrtej ulici?“

Zdalo sa, že ho to trochu ohúrilo, ale povedal, že zruší nejakú schôdzku a príde. Fritza som požiadal, aby dvíhal telefón, a išiel som zohnať taxík, čo sa mi dosť rýchlo podarilo. Tretia prestávka. Premávka bola na tú dennú hodinu nezvyčajne riedka, takže som do banky dorazil o desať minút. Čakal som vonku a čoskoro pri mne zastavil ďalší taxík: vyteperil sa z neho advokát Nathaniel Parker, dvojmetrová ráňava. „Som rád, že ťa vidím, Archie, napriek... nezvyčajným okolnostiam,“ natiahol ku mne veľkú labu. „Zavolať

som na súd, a ako som predpokladal, kaucia je desaťpercentná, takže musíš vysoliť dvadsaťpäť tisícoviek.“

Potom už šlo všetko ako po masle. Vošiel som dnu a porozprával som sa s pánom Tuckerom, riaditeľom filiálky, s ktorým sme s Wolfom spolupracovali už roky. O desať minút mal Parker pokladničný šek vo vrecku a sedel v taxíku, aby vyzdvihol Geralda Milnera z Rikersovej väznice, ja som sa zatiaľ viezol taxíkom k Lily Rowanovej.

Lily bola prekvapená, že ma vidí tak skoro, a povedala mi, že Maria k nej prišla a teraz odpočíva. „Príde ti ďalší návštevník, ale ten už u teba bývať nebude,“ povedal som a vrhol pohľad na hodinky. „Ak všetko pôjde hladko, o necelú polhodinu vojde týmito dverami muž obvinený z vraždy Milana Stevensa.“

Lily Rowanová sa len ťažko dá vyviesť z miery, ale tentoraz sa mi to podarilo. Ústa otvorila dokorán a prvé slová zneli: „Musím sa napiť.“ Keďže ani ja som nebol proti poháriku, namiešal som dve whisky s vodou, sadli sme si s Lily na terasu a vykreslil som súčasnú situáciu, lebo som cítil, že jej to dlhujem. Lily sa nikdy dlho nehnevá a postrehol som, ako jej zaiskrili oči, keď si uvedomila, že som ju zasvätil do prípadu. Dohodli sme sa, čo má večer robiť, keď zdola zavolali: pán Nathaniel Parker s ešte jedným džentlmenom prišli navštíviť slečnu Rowanovú.

Kým sme čakali, až sa privezú výťahom, Lily znervóznela. Podotýkam, že aj ja som mal napäté nervy a bol som mimoriadne zvedavý, čo za typ je Gerald Milner. Ťažko povedať, že by na prvý pohľad bol urobil na mňa dobrý dojem, ale možno za to čiastočne môže skutočnosť, že keď vojdú do miestnosti naraz dvaja muži, z ktorých jeden je o dvadsať centimetrov vyšší ako ten druhý, menší z nich vždy začína s viacerými nevýhodami. Až keď som si zvykol na jeho výšku — Parkerovi siahla ledva po plecia — začal som si o ňom vytvárať úsudok: okuliare s kosteným rámom, pieskovoplavé vlasy, ktoré mu padali cez jedno oko, mierne zhrbené plecia a

otrávený výraz, čomu sa za týchto okolností nedalo čudovať. Na sebe mal modrý frak a pod krkom rozopnutú bielu frakovú košeľu. A pôsobil úplne strateným dojmom.

„Pán Milner, toto je slečna Lily Rowanová a pán Archie Goodwin,“ predstavil nás Parker formálne. Očakával som mdlý stisk ruky, ale zovrel mi ju prekvapujúco pevne. Jedna nula pre teba, pomyslel som si, ale aj tak sa čudujem, čo na tebe Maria vidí.

„Pán Milner, pán Parker, poďte ďalej a nech sa páči, sadnite si,“ Lily ich gestom pozvala do obývačky veľkej ako tanečná sála. „Iste vám dobre padne pohárik, pán Goodwin vás obslúži.“ Sladko sa na mňa usmiala, a tak som zamieril k baru. Parker si dal suché martini ako zvyčajne a Milner, ktorý zrejme vôbec nechápal, čo sa to vlastne deje, si vypýtal sherry. Sebe a Lily som opäť nalial škótsku, usadili sme sa a zadívali jeden na druhého.

„Žiadne problémy?“ opýtal som sa Parkera. „Keď si skladal kauciu, nezjavil sa tam niekto od novín?“

„Ani živá duša. Všetko prebehlo hladko. Hoci...“ Parker sa obrátil k Milnerovi, „mám dojem, že tento džentlmen sa veľmi začudoval, keď zistil, že je voľný.“

„To áno,“ povedal Milner hlbokým hlasom, ktorý sa k jeho výzoru vôbec nehodil. „Vôbec neviem, komu sa mám poďakovať. Som šťastný, samozrejme, ale...“

Zarazil sa a uprene sa zahľadel cez moje ľavé plece. Zvrtol som sa a uvidel som Mariu v župane stáť vo dverách. Dívali sa na seba bez slova, až sa Maria, neuvedomujúc si, čo má na sebe, rozbehla k nemu a vrhla sa mu do náručia. „Tak sa trápim,“ vydýchla a tvár si ukryla na jeho hrudi.

„Všetko je v poriadku,“ povedal. „Pokiaľ veríš, že som to neurobil ja, tak je všetko v poriadku.“

Lily vstala a žmurkla na Parkera a na mňa. „Páni, navrhujem, aby sme dopili poháriky na terase a dopriali im niekoľko minút osamote.“

Poslušne sme odpochodovali, aj keď Maria a Milner to pravdepodobne vôbec nezaregistrovali. V tejto chvíli by si všimli hádam iba silné zemetrasenie. „Viem, že obaja horíte zvedavosťou, čo sa deje,“ povedal som, keď sme si sadli. „Ja sa však teraz musím ponáhľať domov a podať správu, však viete komu, ale raz vám to všetko vysvetlím. Tí dvaja zostanú u teba na večeru, však?“ Lily prikývla. „Dobre, Wolfe chce, aby Milner prišiel o deviatej. Môžete prísť všetci traja, pochybujem, že by sa tí mladí chceli od seba odlúčiť nadlhšie, a kým sa budeme rozprávať, ty môžeš robiť Marii spoločnosť v obývačke. Nemyslím, že by Milner odmietol prísť, najmä keď mu Maria vysvetlí, že práve my dvaja sme ho dostali z basy.“

Obrátil som sa k Parkerovi: „Vravel si, že všetko prebehlo hladko. Wolfovo meno sa teda pri vybavovaní kaucie vôbec nespomenulo?“

„Presne tak, Archie, ibaže každý v meste vie, že som Wolfovým advokátom. Netreba veľa rozmýšľať, aby sa hocikto dovätí, kto sa za tým skrýva.“

„To je síce pravda,“ povedal som, „ale aspoň budú otravovať najprv teba a až potom prídu za nami.“ Parker sa usmial a pripustil, že si s dotieravcami vie celkom dobre poradiť. Potom sme obaja vstali a poďakovali Lily za pohostinnosť.

„Nie je na tom nič zvláštne,“ povedala stíšeným hlasom. „V poslednom čase mi nocľazníci a potencionálni vrahovia robia spoločnosť pri večeri každú chvíľu.“

Pri odchode som sa poškrabal pri ľavomuchu a žmurkol som na ňu. Parker a ja sme sa rozišli každý svojou cestou a domov som sa doviezol o štvrt' na šesť. Ešte mi ostala chvíľa času, takže som vybavil nejaké písomnosti, a keď prišiel Wolfe, mohol som mu oznámiť, že všetko je zariadené.

Ako zvyčajne na to prehodil veľmi uspokojivé a zazvonil po pivo, až potom ma požiadal, aby som mu zreferoval o všetkom od a

do zet. Zaujímal ho najmä môj dojem z Milnera. „Šťúply, mierny, na pohľad nevýrazný, ale má pevný stisk ruky,“ povedal som. „Ako som vám už vravel, nepočul som ho vysloviť viac ako jednu či dve vety, ale má v sebe niečo, čo sa mi páči. Vaša nasledujúca otázka bude zniet': Myslíte si, že zabil Stevensa? Inštinkt mi radí staviť deväť proti dvom, že nie, ale nechcete odo mňa, aby som vám vysvetlil prečo — jednoducho si nemyslím, že by bol schopný zabiť čokoľvek väčšie od komára.“

Wolfe si nalial do pohára prvú fľašku piva a polovicu z neho vyzunkol na dúšok. „Predpokladám, že si na pána Milnera utvorím po našom rozhovore podobný názor, preto navrhujem, aby ostal u nás, aspoň dnešnú noc. Považujete za celkom nevyhnutné, aby ho sem sprevádzala slečna Radovichová a slečna Rowanová?“

Odpovedal som, že áno, podľa mňa je to dobrý nápad, aby prišli spolu s ním. Maria je zárukou, že Milner príde, a Lily sa zas postará, aby dvojica nepodľahla v poslednej minúte iracionálnemu impulzu a neubzikla bohviekam. Wolfe pokrčil plecami a zmieril sa s niekoľkohodinovou prítomnosťou dvoch žien pod svojou strechou. Už len samotné pomyslenie na niečo také mu stačilo, aby si zazvonil po ďalšie pivo.

Rád by som vás ubezpečil, že Wolfov rozhovor s Geraldom Milnerom bol produktívny a podnetný, ale to by som asi preháňal. Večer sa začal celkom dobre, naša trojica — Maria, Lily a Milner — prišla presne o deviatej, ja s Wolfom sme si na večeru pochutili na Fritzových teľacích závitkoch na taliansky spôsob, z orechových koláčov sme si dali viackrát a ostalo nám ešte dosť času, aby sme si v kancelárii vypili kávu.

Keď zazvonili, šiel som otvoriť, pomohol som im z kabátov a všetkých troch som uviedol do kancelárie. Tentoraz sa Wolfe zo stoličky neodlepil, keď som mu predstavoval Milnera a prehodil som zopár slov o tom, že Lily už u nás nebola veru dosť dlho.

Wolfe naklonil hlavu k ženám. „Ponúkol by som vás, aby ste si sadli, ale pán Goodwin vám istotne vysvetlil, že sa potrebujeme s pánom Milnerom porozprávať osamote. Mohli by ste nás počkať v obývačke a pán Brenner vás pohostí kávou a zákuskami, prípadne nápojom podľa vášho želania.“

„Už som o tom Marii hovorila,“ odpovedala Lily s úsmevom, „ale najradšej by sa pozrela na vaše orchidey. Tú príležitosť si napokon nikdy nedám ujst’ ani ja.“

„Naozaj?“ potešil sa Wolfe. Lily vedela, že spoľahlivým spôsobom ako polichotiť Wolfovej márnomyseľnosti je prosba vidieť orchidey — túto žiadosť takmer nikdy neodmietol. Theodore bol na návšteve u sestry v New Jersey, preto Wolfe zazvonil na Fritz, ktorý sa vzápätí zjavil vo dverách. „Fritz, mohli by ste, prosím vás, odprevadiť slečnu Rowanovú a slečnu Radovichovú do skleníka? Môžu tam zostať tak dlho, ako si budú želať a potom si možno dajú zákusok alebo nejaké iné občerstvenie v obývačke.“ Fritz obe ženy odvedol. Milnerovi som naznačil, že si má sadnúť

do červeného koženého kresla a sám som sa usadil za svojím stolom s blokom a perom.

Wolfe pozoroval nášho host'a. „Pán Milner, napijete sa niečoho? Možno si dáte kávu? Alebo koktail?“

„Nie, nič, ďakujem,“ povedal Milner. Pôsobil rovnako nervózne, ako keď pred pár hodinami vstúpil do Lilinho bytu. „Hoci rád by som sa opýtal na niekoľko vecí,“ odkašlal si.

„Prirodzene,“ odvetil mu Wolfe. „Myslím, že v priebehu našej diskusie na ne dostanete odpoveď. Najprv však vyhovejte mne. Ako vám už pravdepodobne povedali, zložil som za vás kauciu.“ Milner prikývol. „Asi tiež viete, že zastupujem slečnu Radovichovú.“ Ďalšie prikývnutie.

Wolfe sa pohniezdil v kresle. „Slečna Radovichová si ma najala, aby som vypátral vraha jej strýka. Je presvedčená o vašej nevine, hoci ja z takého predpokladu nevychádzam. Pátranie po príčine smrti Milana Stevensa musím začať od vás, a keďže ani kvôli práci nikdy neopúšťam tento dom, bolo nevyhnutné, aby ste vy prišli sem.“

„Áno, ale...“

„Ak dovoľíte, pán Milner,“ povedal Wolfe a obrátil ruku hore dlaňou. „Nechajte ma pokračovať. Najrýchlejšie sa dostaneme k cieľu, keď mi vyjdete v ústrety. Po prvé — zabili ste Milana Stevensa?“

Milner si vzdychol a zdvihol hlavu. „Ani vám nepoviem, koľkokrát sa ma na to pýtali na polícii,“ povedal unaveným hlasom. „Niekedy to formulovali ako otázku, inokedy to znelo ako jednoznačné tvrdenie a provokovali ma, aby som im odporoval. Odpovedal som jednoducho rovnako: Nie, nezabil som ho. Ani som nemohol, vážil som si ho tuším viac ako kohokoľvek iného, koho som poznal.“

„Uvedomujem si, že idem vyšliapanou cestou, pán Milner, ale iné mi neostáva, keďže tráva je už podupaná. Prosím vás o

trpezlivosť, ak vám položím otázky, ktoré ste už počuli.“ Wolfe sa opäť pomrvil a načiahol sa za zvončekom, keď si uvedomil, že Fritz v kuchyni nie je. Zamračil sa a pokračoval. „Je dokázané, že ste prišli do Stevensovho bytu večer, keď sa stala vražda. Prečo?“

Ďalší vzdych. „Myslím, že je úplne jedno, koľkokrát to opakujem,“ povedal Milner, „stále to znie čudne. Stalo sa to takto: V stredu — panebože, to bolo len včera — mi doručili po skúške v klube hudobníkov list v zalepenej obálke. Bol od pána Stevensa, pozýval ma v ten večer k sebe do bytu na štvrt' na deväť. V liste stálo, že je veľmi dôležité, aby som prišiel.“

„Ako ste vedeli, že je to list od pána Stevensa?“ opýtal sa Wolfe.

„List bol napísaný na jeho hlavičkovom papieri, v záhlaví je natlačené jeho meno.“

„Bol napísaný rukou?“

„Nie, naklepaný,“ Milner si prehrabol rukou už aj tak rozstrapatené vlasy.

„Predpokladám, že polícia ten list má.“

„Nikto ho nemá,“ zachmúril sa. „Odhodil som ho, myslím, že ešte tam v klube, do koša.“

„Viete si vybaviť text?“ naliehal Wolfe. „Skúste ho reprodukovat' čo najvernejšie.“

Milner pokrčil plecami. „List bol veľmi krátky, len niekoľko viet. Hore bolo napísané moje meno a potom niečo v tom zmysle ako prosím vás, príd'te dnes večer o štvrt' na deväť ku mne do bytu. Potrebujem sa s vami porozprávať v mimoriadne dôležitej veci'. Myslím, že to bolo všetko.“

„Bol list podpísaný?“

„Nie, meno bolo naklepané pod textom. Na tom papieri nebolo nič písané rukou, tým som si istý.“

„Mal pán Stevens vo zvyku komunikovať s vami takýmto spôsobom?“ spýtal sa Wolfe.

„Nie, to bol prvý list, ktorý som od neho dostal.“

„Nepovažovali ste takýto odkaz od svojho dirigenta za čudný?“

„Možno trochu,“ pripustil Milner, „ale za daných okolností... Existovali aspoň dva dôvody, prečo sa mohol chcieť so mnou stretnúť.“

„Pokračujte,“ pobádal ho Wolfe.

„V posledných dňoch som sa s Mariou poriadne nevidel, takže neviem, či vám povedala, že...“ zmlkol a zamračene sa pozrel na Wolfa.

„...že ste požiadali Milana Stevensa o ruku jeho netere?“ Wolfe dokončil vetu zaňho.

Milner prikývol. „Myslel som si, že sa chce so mnou porozprávať buď o tom, alebo...“ opäť sa zarazil, ale tentoraz sa vzchopil a pokračoval, „že ma chce požiadať, aby som dal výpoveď z orchestra.“

„Vážne? Z dôvodu, že ste požiadali jeho neter o ruku, alebo pre svoj slabý hudobný výkon?“

Milner mierne očervenel. „Myslím, že na moje schopnosti sa budete musieť opýtať iných, podľa mňa sa mi darilo dobre. Som jedným z nových členov, toto je len moja druhá sezóna v orchestri.“

„Kde ste pôsobili predtým?“

„Štyri roky som hral v Indianapoliskej filharmónii, predtým po absolutóriu som dva roky učil hudbu.“

„Pán Milner, zmienili ste sa pred niekým, že idete k Stevensovi do bytu?“

„Nie, pred nikým. Bývam sám, celú rodinu mám na Strednom západe. Skutočne blízkych priateľov nemám, takže som to vlastne ani nemal komu povedať okrem Marie. Považoval som však za lepšie, ak jej nepoviem nič.“

„Rád by som sa vrátil ku dňu, keď ste povedali Stevensovi, že si chcete zobrať slečnu Radovichovú. Spomeniete si, kedy to presne bolo?“

„Polícia sa ma pýtala na to isté a musel som nad tým chvíľu rozmýšľať. V ten deň sme skúšali Čajkovského Štvrtú symfóniu, čo bolo asi pred tromi týždňami.“

„Ak som správne pochopil, reagoval zlostne.“

„To je slabý výraz, pán Wolfe,“ povedal Milner a opäť si prehrabol vlasy prstami. „Pristavil som ho na chodbe cestou do šatne, čo bola chyba. Mal naponáhlo a zatváril sa dosť podráždene, keď som ho oslovil, či sa môžeme porozprávať. Ale to ešte nebolo nič oproti tomu, čo nasledovalo.“ Milner sa pomrivil v kresle a pozrel sa na Wolfa, ktorý nepatrne prikývol.

„Hneď tam na chodbe zo mňa vyhŕklo, že sa chceme s Mariou zobrať. Nato sa na mňa rozkričal, že za žiadnych okolností nepripustí, aby sa jeho neter vydala za hudobníka, a už vôbec nie za nejakého niktoša môjho kalibru, ako sa vyjadril. Všetci ľudia, ktorí tadiaľ prechádzali, sa otáčali a dívali sa na nás. Bolo to príšerné.“

„Kritizoval pán Stevens vašu prácu aj predtým?“ chcel vedieť Wolfe.

„O nič väčšmi ako hocikoho iného. Musíte si uvedomiť, že vyhovieť mu bolo veľmi ťažké, často strácal trpezlivosť pri jednotlivcoch alebo aj celých sekciách orchestra. Ale nikdy predtým mi nijakým spôsobom nenaznačil, že by som bol neschopný.“

„Odpovedali ste mu niečo na jeho tirádu?“

„Nie, bol som taký ohúrený, že som sa nezmohol na slovo. A navyše, len čo skončil, zvrtol sa a pobral sa rovno do svojej šatne. Ostal som tam stáť ako hlupák, len som sa za ním díval.“

„Ako sa k vám správal po tejto udalosti?“

Milner si zahryzol do pery. „Po tom pamätnom dni na chodbe niekoľkokrát na ďalších skúškach mal sarkastické poznámky na moju adresu, hoci som mu nedal nijaký podnet. Napríklad: ‚Keby nás pán Milner pozorne sledoval, možno by sme mohli pokračovať.‘ Napriek tomu, že som stále pracoval sústredene. Aj ostatní si to

všimli. Jeden z kolegov ma po skúške zastavil na chodbe a pýtal sa: „Čo sa deje? Prečo starý pán do teba zapára?“ Bolo mi to celé veľmi nepríjemné.“

„Nestretli ste sa niekedy s pánom Stevensom, keď ste sa zastavili po slečnu Radovichovú?“ opýtal sa Wolfe.

„Kdeže!“ Milner reagoval tónom, z ktorého bolo jasné, že Wolfe vôbec nechápe situáciu. „Nevedel o tom, že sa napriek zákazu stretávame — Maria to tak chcela. Zastavil som sa po ňu v byte len vtedy, keď nebol doma. Inokedy sme sa vždy stretli niekde vonku.“

„Ako to, že vás Stevensova reakcia prekvapila, keď ste ako-tak poznali jeho povahu a vlastnícky vzťah k neteri?“ opýtal sa Wolfe.

Milner pokrčil plecami. „Asi ma nemala prekvapiť, bolo odo mňa hlúpe, že som za ním išiel. Škoda, že som Mariu neposlúchol a nenechal ju, aby mu to povedala, ale pokladal som to za svoju povinnosť.“

„Mužská hrdosť,“ podotkol Wolfe. „Vráťme sa k osudnej noci. Predpokladám, že ste Stevensovcom nezavolali, predtým ako ste sa k nim vybrali?“

„Nie — vlastne áno, nevolal som. Po skúške som ostal v Manhattane až do večera, nešiel som domov, keďže bývam až v Queens. Maria mala skúšku, takže sme nemali dohovorené stretnutie, čo mi tiež vyhovovalo. Bol som z tej návštevy hrozne nervózny, ledva som niečo prežrel na obed aj na večeru.“

„Zopakujem otázku, ktorú som vám už dal: Povedali ste niekomu, kam idete?“

„Nie, nikomu. Polícia sa ma pýtala, čo som celý deň robil, a zrejme to zaujíma aj vás. Zastavil som sa vo viacerých kníhkupectvách, prezeral som si pulty s knihami. Zvyčajne pri tom zabúdam na starosti, ale tentoraz to nepomáhalo, a tak som šiel do Central Parku, veľa som sa prechádzal a posedával na lavičkách. Pokúšal som sa usporiadať si myšlienky, premýšľal som hlavne o

Marii a o tom, čo urobím, ak ma prepustia z orchestra. Bolo chladno, ale takmer som to nevnímal. V parku som strávil najmenej tri hodiny, ak nie viac.“

„A potom?“

„Zase som sa túlal kade-tade, až som napokon zakotvil v nejakom bistre v Lexingtone, tuším som tam len tak sedel a zízal do taniera. Potom bolo zrazu osem preč a musel som si vziať taxík, aby som to stihol.“

Wolfe pozeral na Milnera, ale nevravel nič. Chut' na pivo ho ešte vždy neprešla, nemienil ma však požiadať, aby som mu ho doniesol, a ja som sa mu nemienil ponúknuť.

Wolfovo mlčanie a uprený pohľad Milnera zneistili, pokračoval však: „Vošiel som do domu a ohlásil som sa k pánu Stevensovi. A práve tomuto vôbec nerozumiem: domovník zavolať do bytu, oznámil, že som prišiel, a pán Stevens ho požiadal, aby ma poslal hore. Ibaže o dve či tri minúty neskôr, keď som prišiel, už bol tam...“

„Pokračujte,“ požiadal ho Wolfe.

„Myslím, že viete veľmi presne, čo sa stalo potom. Keď som vystúpil z výťahu, dvere na byte boli dokorán. Opýtal som sa: ‚Je tu niekto?‘ dvakrát alebo možno aj trikrát, nato som hlasno zaklopal. Nikto mi neodpovedal, tak som vošiel dnu a znova zavolať na pána Stevensa. Aj na Mariu, keby bola náhodou doma. V obývačke sa svietilo, nebolo tam však nikoho. Potom som vošiel do pracovne a zbadal som ho, ako v kúte leží na zemi.“

„Potom ste z bytu ušli?“

„Nie, pristúpil som k nemu a až zblízka som zbadal krv a nôž na zemi — myslím, že slúžil na otváranie listov. Kľakol som si k nemu a usiloval sa nahmatať pulz. Nijaký som nenahmatal, bolo mi jasné, že je mŕtvy.“

„Pán Milner, určite sa považujete za zodpovedného občana, ktorý si ctí zákon,“ povedal Wolfe. „Prečo ste nezavolali políciu?“

„Ako som už povedal inšpektorovi Cramerovi, prepadol som panike. Zrejme som sa zľakol, aké to pre mňa bude mať následky, hoci si neviem presne vybaviť, čo sa vlastne odohrávalo v mojej mysli — a naozaj som sa o to pokúšal. Jediné, na čo si pamätám, je, že som z bytu odišiel, odviezol som sa výt'ahom dolu a vyšiel som na ulicu.“

„Okrem domovníka ste sa v dome ešte s niekým stretli?“

„S nikým. Vo výt'ahu som bol sám cestou hore aj dole a nikoho som nestretol ani vo vestibule, ani na chodbe hore.“

„Kam ste potom išli?“

„Zase som sa len prechádzal, tentoraz hore-dolu po Piatej avenue a Madisone, po Parku a Lexingtone, po celom Manhattane až do polnoci. Usiloval som sa triediť si všetko v hlave. Uvedomoval som si, že som sa ocitol vo veľmi zložitej situácii — povedal som domovníkovi svoje meno a tak ďalej, no nevedel som sa odhodlať ísť na políciu a už vôbec som nemohol zavolať Marii. Napokon som nasadol na metro do Queens a cestou som sa rozhodol, že zavolám na políciu z domu. Ale ako viete, už na mňa čakali pred dverami bytu.“ Milner sa zhlboka nadýchol a ochabol v kresle, pôsobil dojmom, akoby bol práve dobehol do cieľa bostonského maratónu.

Wolfe sám sa netváril ktovieako nadšene. Posledných niekoľko minút len špúlil pery a radšej som neriskoval, že odíde uprostred načatého večera, a rozhodol sa rázne zasiahnuť. „Počúvajte,“ povedal som, „sedíte tu už vyše hodiny, myslím, že by vám dobre padlo zvlažiť si hrdlo. Čo poviete, pán Milner?“

„Áno, áno, rád si teraz niečo dám, vďaka. Máte sherry?“ Povedal som mu, že máme, suché aj sladké, a on si vypýtal suché. Zašiel som k baru, nalial mu do pohára a položil ho na stolík pri kresle. Potom som bez slova opustil kanceláriu, prešiel cez halu do kuchyne, vybral z chladničky dve fľaše piva a z poličky vysoký pohár. Všetko som poukladal na táčnu a vrátil som sa,

napodobňujúc Fritzovu chôdzu. Táčnu som položil pred Wolfa s náležitou okázalosťou, aspoň podľa mojich predstáv. Zagánil na mňa a jeho „ďakujem“ bolo priam obrastené cencúľmi. Pokrčil som plecami, a prv ako som si znovu sadol, som pristúpil k baru a nalial si na dva prsty bourbonskej.

Wolfe vyzunkol asi pol pohára, osušil si pery vreckovkou a obrátil sa znovu k Milnerovi. „Ak tvrdíte, že ste nevinný, neskúsili by ste porozmýšľať, kto by teda mohol byť vrahom pána Stevensa?“

Milner položil pohár a zahľadel sa naň. „Naozaj neviem,“ povedal. „Posledné dni som takmer o ničom inom nerozmýšľal, ako si viete predstaviť. No naozaj neviem prísť na to, kto by ho mohol chcieť zabiť.“

„Čo ostatní členovia orchestra? Nepociťoval niekto z nich zvláštnu nevraživosť voči Stevensovi?“

„Zvláštnu nevraživosť? Ťažko povedať,“ odvetil Milner medzi dúškami sherry. „Hudobníci často neznášajú svojho dirigenta, najmä ak je na nich taký tvrdý ako pán Stevens. Nikdy som však nepočul nič, čo by presiahlo zvyčajné frflanie. Okrem...“

„Áno,“ ponúkol ho Wolfe.

„No, dávnejšie sa v klube povrávalo, že pán Hirsch, druhý dirigent, chcel sám to miesto šéfdirigenta, kým menovali pána Stevensa. To všetko sa však odohralo niekoľko mesiacov predtým, ako som nastúpil do filharmónie. Ak medzi nimi aj holi nejaké zlé vzťahy, ja som si to nikdy nevšímal.“

Ešte celú hodinu ba i viac Wolfe žmýkal z Milnera informácie o orchestri a jeho zamestnancoch, ale veľa sa toho nedozvedel, ani malé vedierko by nenaplnil. Bolo zrejmé, že Milner neklamal aspoň v jednom bode: Bol priveľmi vzdialený od centra filharmónie a o jeho hybných silách a otrasoch vedel primálo.

„Pán Milner, už je veľa hodín,“ vyhlásil Wolfe napokon, „oblasti, ktoré ma zaujímali, sme prebrali. Dostali ste odpoveď na všetky vaše otázky?“

Na tvári sa mu zjavil slabý úsmev. „No, myslím, že áno, hoci si stále lámam hlavu, kto tie listy pánu Stevensovi napísal. Polícia samozrejme trvá na tom, že som to bol ja.“

„Tomu iba chcú veriť,“ povedal Wolfe. „A ťažko dokázať autorstvo, keďže listy neboli napísané ani na stroji, ani rukopisom, ale tlačnými písmenami. Teraz nás s pánom Goodwinom ospravedlňte, potrebujeme sa chvíľku porozprávať osamote. Archie, odprevadzte pána Milnera do obývačky. Dámy už budú určite tiež dolu.“

Dolial som Milnerovi do pohára sherry a odviezol som ho do obývačky, kde Lily s Mariou pili kávu. Maria vyskočila, keď zazrela svojho milého, a spustila spršku otázok, takže som musel zasiahnuť. „Ospravedlňte ma, ale potrebujeme sa s pánom Wolfom poradiť. Fritz bol dobrý spoločník?“

Odpovedala mi Lily: „Práve sme prišli zo skleníka a myslím, že urobil na Mariu rovnaký dojem, ako urobí vždy na mňa. A máš pravdu, Fritz bol zlatý.“ Maria mi venovala povinný úsmev a znovu preniesla pozornosť na Milnera. Proti gustu žiaden dišputát, pomyslel som si, keď som za sebou zavrel dvere.

„Tak ako?“ spýtal sa Wolfe, keď som sa usadil na stoličke.

„Čo ako?“ vrátil som mu to. „Tak ako, som unavený? Áno, a strašne. Tak ako, Milner nám pomohol? Ani nie. Tak ako, myslím si, že by som mu mohol Mariu prebrať? Možno, ak na to budem mať príležitosť. Tak ako, sme...“

„Dočerta s vami, prestaňte tárať. Dobre viete, na čo sa pýtam.“

Pokrčil som plecami a rozhodil ruky. „Stavím sa deväť ku dvom, že to neurobil, iba ak by bol oveľa lepší herec, ako vyzerá. Myslím, že ten chlapík by mravca nezašliapol, nieto dorezal svojho maestra. Ibaže zákon môže naňho vyvinúť poriadny nátlak.“

Wolfe prikývol. „Ten nátlak je veľmi intenzívny a pán Milner predstavuje výhodné riešenie, s čím vrah bezpochyby ráta.“

„Vyzerá to tak. Ale kto je to? A ako sa dostal do bytu?“

Wolfe moje otázky ignoroval. „Zavolajte slečnu Radovichovú. Má právo poznať naše stanovisko a vedieť, že sme ochotní v pátraní pokračovať.“

Priviedol som Mariu z obývačky a Wolfe jej oznámil dobré správy — boli dobré aspoň v porovnaní s väčšinou udalostí, ktoré prežila v poslednom čase. Tak sa potešila, že niekto ďalší verí v Milnerovu nevinu, až som sa zľakol, že nás zaleje vodopádcom slz, pred čím by Wolfe určite hneď zutekal do svojej izby. Podarilo sa jej však ovládnuť a opäť sa pokúsila vrátiť k otázke honoráru. Wolfe sa tomu vyhol a vyhlásil, že najväčšmi nám pomôže, ak s nami bude po celý čas spolupracovať. Hneď ju požiadal, aby presvedčila Milnera, nech prespí u nás, aspoň túto prvú noc. „Kauciu sme zložili,“ povedal, „ani polícia, ani kancelária štátneho zástupcu ho niekoľko dní nebudú potrebovať. Ak ostane tu, vyhne sa novinárom a ich dobiedzaniu a budeme ho mať poruke, keby sme si potrebovali doplniť informácie o filharmónii.“

Zdalo sa mi, že žiada priveľa, ale Maria súhlasila. Povedala, že sa s ním o tom hneď porozpráva.

„Naozaj si myslíte, že je potrebné, aby tu ostal?“ opýtal som sa Wolfa, keď vyšla a zavrela za sebou dvere. Poslednú osobu, ktorá sa ubytovala v host'ovskej izbe, roztrhla bomba ukrytá v hliníkovom puzdre na cigary, ale to som teraz radšej nespomenul.

„A prečo nie?“ pokrčil plecami. „Budeme mať situáciu lepšie pod kontrolou. A naozaj sa nám môže zísť Milnerov názor na jeho kolegov hudobníkov. Slečna Radovichová nám o chvíľu príde povedať, že Milner tu ochotne zostane. Keď vypravádzate ženy a pošlete Fritza, aby mu prichystal izbu, dám vám zopár inštrukcií.“

Vytáhoval sa, hoci v tomto prípade sme sotva potrebovali krištáľovú guľu, aby sme si vyveštili výsledok. Marii stačilo štyridsaťpäť sekúnd na to, aby Milnera prehovorila, nech u nás ostane — ako som sa neskôr dozvedel od Lily, zvládla to ako generálmajor vydávajúci rozkazy desiatnikovi. A Fritz ochotne

ubytoval nášho nového nájomníka v host'ovskej izbe, čo je o dve poschodia vyššie, na tom istom poschodí, ako mám spálňu ja. Wolfova je presne pod ňou. Nemienil som však opustiť dve rozkošné dámy pri dverách a všetci traja sme sa teda prešli na Ôsmu avenue, kde som ich usadil do taxíka a nežne sa s nimi rozlúčil.

Takže mi trvalo takmer dvadsať minút, kým som sa vrátil do kancelárie, a Wolfe si našiel zatiaľ útočisko pri knihe. Keď som si sadol, zagánil na mňa a pustil sa do plánovania úloh na ďalší deň. Boli oveľa skúpejšie, ako som dúfal, ale v porovnaní s poslednými dvoma rokmi predsa len jednoznačne povzbudzujúce. Aby som bol celkom úprimný, keď som si písal poznámky, začínal som sa opäť cítiť ako pracujúci človek.

Z mnohých dôvodov bude tento piatok patriť medzi najvýznamnejšie dni, aké náš dom v poslednom čase zažil. Od začiatku nič nešlo podľa plánu, čo pripisujem zhrdzavenej mašinérii nečinnosti a my dvaja s Wolfom sme boli nečinní už dlhý čas.

Hneď ráno som spal dlhšie, ako som mal. Lebo ešte vždy som doháňal, čo som zameškal za posledné dve noci. O trištvrte na deväť som vošiel do kuchyne, no ešte predtým som sa zastavil v hosťovskej izbe, kde som našiel nášho host'a živého a zdravého, ako sa usilovne venuje tákni s raňajkami, preplnenej skoro rovnako, ako býva Wolfova. Povedal som mu, nech ostane v izbe, kým sa mu neozveme, keďže môžeme mať ďalších hostí, načo prikývol a medzitým sa napchával lievancami s černicovým džemom.

Ešte som nestihol vypiť ani prvú šálku kávy a čítal som len prvú stranu *Times*, keď zazvonil telefón. Fritz zdvihol slúchadlo na prípojke v kuchyni a prikryl ho dlaňou: „Pre teba, Archie. Pán Cohen.“

Uľavil som si výrazom, pri ktorom Fritz očervenel ako paprika, a oznámil som mu, že to dvihnem v kancelárii. Prvý bod Wolfových inštrukcií znel zavolať Lonovi. „Neuveríš mi,“ spustil som do slúchadla už pri svojom stole, „ale v notese, ktorý mám pred sebou, je pri čísle jeden poznámka, že v piatok ráno mám ako prvú vec zavolať Lonovi Cohenovi.“

„Máš pravdu, neverím ti,“ znela odpoveď. „Archie, ako dlho sa my dvaja už poznáme? Nezaslúžim si od teba zopár dobrých tipov?“ Chcel som mu to vysvetliť, ale Lon sa nedal prerušiť. „Jeden z našich informátorov dnes ráno — mimochodom už pred pár hodinami — odhalil, že Milnera prepustili na kauciu a zložil ju zaňho váš starý kamarát Nathaniel Parker. Povedal by som, že je to mimoriadna náhoda. Milner nie je vo svojom byte v Queens.

Pokúšali sme sa tiež spojiť s Parkerom, ale uňho v kancelárii nikto nedvíha a jeho žena pritom tvrdí, že do práce odišiel. Pre prípad, že by si o tom niečo náhodou vedel, som sa rozhodol, že ti...”

„Jasné, v poriadku, pochopil som, o čo ti ide,“ povedal som. „Ak ma teraz pustíš k slovu, možno sa dozvieš niečo, čo ťa uspokojí. Najprv sa ospravedlňujem, že som ti nezavolať skôr. Viem, že si v časovej tiesni a že chodíš do práce v nekresťanskú rannú hodinu. Koniec ospravedlňovania. Máš pravdu, vytiahli sme Milnera z basy, Parker bol poňho včera poobede. Wolfe je presvedčený, že Stevensa nezabil, a pokračujeme v pátraní pre našu klientku slečnu Mariu Radovichovú.“ Dal som Lonovi ešte zopár informácií podľa inštrukcií, ktoré som dostal minulý večer, vrátane niekoľkých Wolfových citátov. Bolo toho dosť na solídny článok o prípade do nového čísla. Lon chcel samozrejme vedieť aj to, kde Milner je, no odkázal som ho na Mariu. „Nemôžeme nájsť ani ju,“ namietol. „Kde ste ich zašili?“

„Vieš už toho dosť na dobrý článok,“ odsekol som. „A mimochodom, keby ste zase chceli uverejniť našu fotografiu, mám tu nejaké novšie, sme na nich obaja, Wolfe aj ja. Ak k nám niekoho pošleš, pripravím ich.“

Dobre, že Fritz nepočul odpoveď, lebo by sa opäť začervenal. Lon však zložil, skôr ako som mu stihol oznámiť zvyšok inštrukcií pod číslom jeden, že informácie poskytujeme len *Gazette*. Vracal som sa do kuchyne, aby som informoval Fritza, že pre reportérovo nie som doma, keď telefón zazvonil znova. Práve ho zdvihol, keď som vošiel: „Pre pána Wolfa,“ zašepkal mi. „Pán Remmers.“

Pokrútil som hlavou a zažmurkal. Druhá úloha v notese mi ukladala zavolať Jasonovi Remmersovi. Urobil som čelom vzad do kancelárie. „Ohrej mi raňajky,“ zašomral som cez plece. „Rád by som ich zjedol ešte pred obedom.“

„Kancelária Nera Wolfa, pri telefóne Archie Goodwin,“ povedal som do slúchadla.

„Dobrý deň, pán Goodwin,“ zaznel hlboký hlas, „tu je Jason Remmers z Newyorskej filharmónie. Môžem hovoriť s pánom Wolfe?“

„Ľutujem, ale momentálne nie je prítomný. Môžem ho však zastúpiť. Mimochodom, chystal som sa vám dnes zavolať.“

„Naozaj?“ spýtal sa Remmers. „Z novín som sa dozvedel, že pán Wolfe má veľký záujem na vypátraní vraha pána Stevensa, a dúfal som, že si s ním dohodnem nadnes stretnutie.“

„Presne kvôli tomu som vám chcel zavolať. Pán Wolfe sa s vami chce tiež stretnúť. Ako možno viete, nikdy neopúšťa svoju kanceláriu, ani kvôli práci. Mohli by ste prísť dnes dopoludnia? Povedzme o štvrt' na dvanásť?“

„Áno, môžem si to zariadiť. Dúfam, že adresa v telefónnom zozname je správna.“ Ubezpečil som ho, že je, a zložil som. Pohodlne som sa oprel a zahľadel do povaly. Bolo len deväť hodín a už som skóroval dva ku dvom ohľadne inštrukcií na tento deň. Alebo to bolo nula ku dvom? Zatiaľ som ešte nepohol prstom, len dvíhal telefóny. Možno je to správna stratégia, pokojne sedieť a čakať, kým zazvoní telefón.

Zavolať som Wolfovi do skleníka.

„Áno?“ Vždy sa zdá namrzený, keď ho tam vyruším.

„Chcem len referovať. Rozprával som sa s Cohenom a Remmers príde o štvrt' na dvanásť.“

„Uspokojivé,“ zavrčal a zložil slúchadlo prudšie, ako bolo potrebné.

Vrátil som sa do kuchyne a stihol som prehltnúť zopár kúskov, keď zacengal zvonec pri dverách. „Nech je to ktokoľvek, oznám, že nikto nie je doma,“ zahundral som Fritzovi. „Povedz, že Wolfe aj ja sme sa odtiaľto vyparili kvôli atmosférickému tlaku a založili sme si norkovú farmu v Novom Škótsku. Jednoducho si voľačo vymysli.“

Vytratil sa dole do haly a po chvíli bol naspäť. „Archie, prišiel inšpektor Cramer. Dvere som neotvoril, ale tvári sa veľmi rezolútne.“

Odtlačil som tanier s párkami a žemľami. „Fritz, dnes mi asi nie je súdené najesť sa. No dobre, pôjdem a pokúsim sa to s inšpektorom vybaviť. Stále však platí, že nie som doma pre nijakých reportérov.“

Cez priezor som sa presvedčil, že Cramer sa naozaj tvári rezolútne. Prudko som otvoril, nakoľko mi to dovolila poisťná retiazka. „Ešte nemáme úradné hodiny,“ povedal som cez štrbinu.

„Ale hovno!“ vyštekol Cramer. „Viem, že sa Wolfe hrá hore s kvetinkami, ale vy mi postačíte. Je to dôležité.“

„Som polichotený, že ste sem merali takú cestu kvôli mne,“ otvoril som dvere dokorán. Cramer ma odstrčil a verný svojím zvykom sa hnal rovno do kancelárie, nezaťažoval sa vyzliekaním kabáta a zamieril rovno k červenému koženému kreslu. Nasledoval som ho, a keďže stôl mám na opačnom konci miestnosti, sadol som si za Wolfov. „Mám síce len polovicu jeho váhy,“ priznal som, „ale toto kreslo má zvláštnu a obdivuhodnú moc. Keď si doňho sadnem, cítim sa, akoby som mal všetku pravdu vesmíru pod palcom.“

„Viem, že som to už dakedy povedal, ale Boh mi je svedkom, že vás raz to vtipkovanie privedie do hrobu,“ zavrčal Cramer a strčil si nezapaľenú cigaru do úst. „Počúvajte, Archie, je to vážne, inak by som tu nebol.“ Keď ma oslovuje Archie, viem, že to myslí úprimne, alebo sa o to aspoň snaží, nasadil som preto vážny výraz.

Cramer sa predklonil a laktom sa oprel o roh stola. „Viem, že Wolfe dostal Milnera von na kauciu — neprerušujte ma. Parker samozrejme tvrdí, že zastupuje Milnera, a na to má právo, ale ja čertovsky dobre viem, že vždy keď je Nathaniel Parker zapletený do veľkého prípadu v tomto meste, ide v tom aj Wolfe. Dobre, Milner je na slobode, a na to má tiež právo. Neviem, akú hru hrá Wolfe, ale jedno vám poviem, Archie: Tentoraz sa zahráva s odisteným

granátom.“ Cramer pichol prstom mojím smerom a pokračoval. „Milnera máme pod palcom, a ak sa Wolfe pokúša získať si prípad tým, že presvedča tú mladú Radovichovú, že to urobil niekto iný...”

„Ale, pán inšpektor. Viem, že ste sa s Wolfom mnohokrát pochytili za tie roky, aj že ste sa navzájom obviňovali zo všetkého možného od nekompetentnosti a zlých úmyslov až po vlastizradu a vraždu, ale nikdy sa nepokúšal zasiahnuť do prípadu bez vážneho dôvodu, a vy to dobre viete. Problém je v tom, že váš podozrivý vzbudzuje pochybnosti.“

„Pochybnosti?“ Cramer tresol po operadle kresla. „Po prvé,“ začal vyratúvať na prstoch, „Milner a Stevens sa pochytili kvôli Marii Radovichovej na chodbe filharmónie. Kopa ľudí to počula a všetci vypovedali, že Stevens urazil a ponížil Milnera. Po druhé, Milner je jediný, kto navštívil Stevensov byt večer, keď došlo k vražde — domovník ho bezpečne identifikoval. Po tretie, Milnerove odtlačky prstov sme našli na štyroch miestach v byte, vrátane pracovne. Milner sám priznáva, že v byte bol. A po piate, nemá nijaké alibi, kde sa zdržiaval počas celého večera, keď sa vražda stala, až po chvíľu, keď ho zatkli moji muži pri návrate do bytu v Queens. Toto považujete za pochybné?“

„Našli ste jeho odtlačky na listoch, ktoré Stevens dostal?“ opýtal som sa.

„Nie, hoci boli na nich odtlačky všetkých ostatných,“ povedal Cramer zamračene. „Samozrejme Stevensove, Marie Radovichovej — a vaše. Najpravdepodobnejšie však bol natoľko prefíkaný, že si natiahol rukavice, keď ich písal.“

„V Stevensovom byte už nebol natoľko prefíkaný, aby si ich natiahol?“

„Nezodpovedám za jeho činy,“ Cramer zvýšil hlas, „ale dobre viem, že je toho dosť na to, aby sme ho mohli zavrieť. Rovnako viem, že Albany vyvíja tlak, aby sa prípad uzavrel čo najskôr, a ak Wolfe tentoraz len o kúsok prekročí hranicu, príde o licenciю, skôr

ako sa nazdá. Takto.“ Cramer luskol prstami. „A vy tiež. Len tak-tak že ste o ňu neprišli pri záležitosti s Catherom, to dobre viete. Raz vám prezradím, prečo ste o ňu neprišli.

Pozrite sa, Archie,“ naklonil sa dopredu a znížil hlas, „ste mi sympatický napriek všetkému, čo sa stalo v minulosti. A dokonca mám svojím spôsobom rád aj Wolfa, hoci ma vždy ide rozhodiť, keď sa s ním rozprávam, práve preto som prišiel teraz. S vami sa dá rozumne hovoriť, aspoň dúfam. Vravím vám, že komisár a štátny zástupca tentoraz skutočne majú Wolfa na muške. Nič im neurobí väčšiu radosť ako pripraviť ho o licenciu pod takouto zámienkou. Priateľsky vás žiadam, aby ste Wolfa odhovorili v tomto prípade od ďalšieho pátrania. Iste, viem, povieť mi, že nemáte naňho nijaký vplyv, ale obaja veľmi dobre vieme, že vás počúvne. Nedopustíte, aby tentoraz urobil zo seba hlupáka.“

„Pán inšpektor, ako priateľovi sa vám zdôverím, že ak som aj niekedy mal nejaký vplyv na Wolfa, ako sa nazdávate, nepokúsil by som sa ho od ničoho odhovoriť, a to z veľmi prostého dôvodu: Ani ja si nemyslím, že Gerald Milner zavraždil Stevensa.“

Cramer vstal a zahodil cigaru do koša. Urobil to po prvý raz, čo si pamätám, a zamieril do haly. „Snaha bola,“ precedil, keď otváral predné dvere. „Nepovedzte, že nie.“ Chcel som mu odpovedať, ale tresol za sebou dvermi, a keď som ho sledoval cez priezor, nastupoval do neoznačeného auta, ktoré čakalo pri obrubníku.

Konečne som doraňajkoval a dočítal *Times*, ale do Wolfovho príchodu mi už neostalo veľa času na bežné každodenné povinnosti v kancelárii. Presne o jedenástej zahučal výťah a dovtedy sa mi predsa len podarilo utrieť prach, vysypať koše na smeti a čiastočne doplniť záznamy o kľčení.

„Po našom telefonáte sme tu mali návštevu,“ oznámil som Wolfovi, keď sa usadil v kresle, ktoré som okupoval pred hodinou. Zatváril sa spýtavo. „Zaskočil sem inšpektor Cramer, aby nám zaželel príjemný deň,“ pokračoval som. „Vlastne mu ani tak nešlo o to, aby sme prežili príjemný deň, skôr nás chcel presvedčiť, aby sme nechali náš prípad. Zdá sa, že rozličným miestam vrátane guvernérovej kancelárie veľmi záleží na tom, aby sa rýchlo uzavrel. Ak to chcete detailne, stihnem to, kým príde Remmers,“ vrhol som pohľad na hodinky.

„Nie, stačia mi základné fakty,“ Wolfe zatiaľ listoval v kope pošty, ktorú som mu položil na stôl. Rýchlo som mu všetko vysypal, nevynechal som ani Cramerovu narážku, že v šlamastike s Catherom nám zachránil licenciú. V pošte nebolo nič, čo by upútalo jeho pozornosť, a tak kým som recitoval, Wolfe sa oprel dozadu a zavrel oči, chvíľami robil grimasy pri citovaných Cramerových poznámkach.

„Fuj,“ povedal, keď som skončil. „Pán Cramer sem očividne prišiel na nátlak niekoho iného, pravdepodobne komisára a štátneho zástupcu. Nebola to pátracia expedícia, keďže sa inšpektor nezaujímal, či nemáme nejakých ďalších podozrivých. Všetko stavili na pána Milnera, aby som použil jedno z vašich slovných spojení. A nechcú...“ zacengal zvonec.

„Je skutočne presný,“ povedal som, kývnuc na nástenné hodiny, ktoré ukazovali presne štvrt' na dvanásť. „Mimochodom,“ odkašlal

som si, „mali by ste vedieť, že Remmersovi som nevolal, volal on. Chcel sa s vami stretnúť.“

„Ale čo. No, prived'te ho.“

Jason Remmers stojaci pred dverami vyzeral presne ako na fotografiách v spoločenskej rubrike — vysoký prinajmenšom meter deväťdesiat, chudý, s úzkou tvárou a veľmi, veľmi distingvovaný. „Dobrý deň, pán Remmers,“ privítal som ho, „ja som Archie Goodwin. Nech sa páči ďalej.“

„Ďakujem,“ povedal a pevne mi stisol ruku. V hale som mu vzal klobúk a zaviedol som ho do kancelárie. „Pán Wolfe, pán Remmers,“ predstavil som ich. Wolfe ostal sedieť, kývol hlavou a Remmers zjavne vedel o averzii svojho hostiteľa k potriasaniu rúk, lebo mu pravicu nepodával. „Je mi cťou zoznámiť sa s vami, pán Wolfe,“ povedal barytómom. „Veľa som toho o vás a o vašej kancelárii počul i čítal. Nikdy som si však nemyslel, že sa sem niekedy dostanem, len mi je ľúto, že okolnosti nie sú príjemnejšie,“ povedal, keď sa usádzal do červeného koženého kresla.

„Žiaľbohu, väčšinu ľudí k nám privedú nešťastné okolnosti. Dobré som rozumel, že ste ma chceli navštíviť?“

Remmers si prehodil jednu nohu cez druhú a požmolil manžetu svojho šesťstodolárového na mieru šitého obleku s úzkym pásikom. „Áno, ako som už povedal pánu Goodwinovi do telefónu, z novín som sa dozvedel, že sa zaujímate o vraždu Milana Stevensa. Môj priateľ, pán Bristol, policajný komisár, mi včera večer prezradil, že ste zložili kauciu za Geralda Milnera.“

„Technicky to nie je presné,“ opravil ho Wolfe. „Kauciu za pána Milnera zložil advokát Nathaniel Parker.“

Remmers prikývol a usmial sa. „Dobre, počul som o vašej záľube v presnom vyjadrovaní sa. V každom prípade mi pán Bristol naznačil, že za Milnerovým prepustením stojíte vy.“

„To je len domnienka pána komisára,“ povedal Wolfe. „Pripust'me, že je to tak, prečo ste však prišli? Pán Bristol vás požiadal, aby ste nás odhovorili od ďalšieho vyšetrovania?“

Na Remmersovej tvári sa zjavilo prekvapenie. „Prečo, či vlastne áno, požiadal ma o to. Ale nie preto som prišiel. Som predsedom rady filharmónie, a ako si iste viete predstaviť, posledné dva dni boli smutné a traumatické pre každého, kto má s ňou do činenia. Pre mňa to platí o to väčšmi, že nesiem najväčšiu zodpovednosť za angažovanie pána Stevensa vo filharmónii.“

Remmers sa odmlčal a pozrel na Wolfa, ktorý jemne prikývol. „Skrátka a dobre, napriek tomu, že polícia sa domnieva, že vraha odhalila, ja o tom nie som presvedčený — a Dickovi Bristolovi som to povedal. Možno je pán Milner vinný, ale veľmi by ma to prekvapilo. Bol by som rád, keby ste k takému záveru dospeli vy aj polícia.“ Remmers sa predklonil. „Pán Wolfe, chcel som tým povedať, že vás chcem najat', aby ste vypátrali vraha, bez ohľadu na názor komisára. Viem, že beriete vysoké honoráre, som však ochotný vynaložiť na to hocijakú rozumnú sumu. Platiť vás budem ja, nie filharmónia.“

„Pán Remmers, ak si prečítate dnešné vydanie *Gazette*, ktoré začnú každú chvíľu predávať, dozviete sa, že už mám klienta na tento prípad, a to Mariu Radovichovú.“

„Áno, Bristol o tom vedel, keď som sa s ním včera večer rozprával. Ja však nepochybne môžem zaplatiť vyšší honorár ako ona, alebo sa môžeme dohodnúť a budeme vašimi klientmi obaja.“

Wolfe pokrútil hlavou. „Nie, to nie je možné, a vy to viete. Po prvé, vaše záujmy a záujmy slečny Radovichovej sa nemusia celkom zhodovať. Po druhé, v priebehu pátrania môžem odhaliť informáciu nepríjemnú pre vás alebo pre orchester.“

„Akú napríklad?“ spýtal sa Remmers s miernym úsmevom.

„Napríklad, že vrahom ste vy,“ odpovedal Wolfe.

Remmers ani nežmurkol. „Keby som ním bol, sotva by som sa pokúšal najat' si najbystrejšieho detektíva v New Yorku, nemyslíte?“

„Taký krok už mal precedens,“ odvetil Wolfe. „Pred pár rokmi si pána Goodwina a mňa najal muž, ktorý zabil svojho zamestnávateľa. Vraha som odhalil — bol ním náš klient.“

„Áno, spomínam si na ten prípad, keď o ňom teraz vravíte. V každom prípade sa však nepovažujem za natoľko šikovného ako ten vrah, ale chápem vaše stanovisko. Pre mňa je dôležité, že už na tej vražde pracujete. Sľubujem vám, že členovia orchestra vám všemožne budú vychádzať v ústrety, aspoň pokiaľ to môžem ovplyvniť.“

Wolfe prikývol. „Teraz sme sa dostali k dôvodu, prečo som sa s vami chcel stretnúť. Rád by som vás požiadal presne o takúto spoluprácu. Začnem hneď, povedali ste, že ste presvedčený o nevine pána Milnera. Prečo?“

Remmers zvažoval odpoveď. „Podotýkam, že Geralda Milnera nepoznám ktovieako dobre — hrá v orchestri len krátko. Zopárkrát som sa s ním však rozprával, na recepciách a pri podobných príležitostiach — pokúšam sa zo zásady nadviazať kontakt s každým členom orchestra — a ťažko si ho viem predstaviť čo len trochu ako intrigána, a už vôbec nie ako násilníka. Orchester tvorí veľké množstvo nesúrodých osobností, ako určite viete, a on patrí medzi tých najmiernejších z nich, či lepší výraz by bol skôr najpokornejších.“

„Pokorní a mierni ľudia spôsobili v minulosti veľa skazy,“ podotkol Wolfe.

„Istotne, a je možné, že Milner medzi nich naozaj patrí,“ pripustil Remmers. „Ja tomu však jednoducho nemôžem uveriť.“

„Podozrievate niekoho iného?“

„Veľa som o tom premýšľal. Viacerí ľudia považovali za... povedzme zložitú vyjsť s Milanom Stevensom. Bol nekompromisný a

tvrdohlavý, ako už určite viete, a mnohých ľudí, ktorí s ním museli spolupracovať, rozčuľovali jeho názory a povaha.“

„Aj vás?“

„Ja som bol asi zvláštny prípad. Priviedol som ho sem pred dvoma rokmi, presnejšie dva a pol, a preto sa cítil mojím dlžníkom. Navyše ako predseda neprichádzam každodenne do styku s orchestrom, a tak sme vlastne nemali príležitosť dostať sa so Stevensom do sporu.“

„S ostatnými dochádzalo často k roztržkám?“

Remmers sa smutne usmial. „To áno. Napríklad medzi ním a riaditeľom Charlesom Meyerhoffom vládol vyslovene nepriateľský vzťah. Charlie sa nazdával, že morálka v orchestri sa v porovnaní s minulosťou zhoršila a že výberom repertoáru sa blížime k úrovni bostonských šlágrov.“

Wolfe sa zatváril zmätene a Remmers sa dal vysvetľovať. „Chcem tým povedať, že pod Stevensovou taktovkou hral orchester skôr vychytené diela ako vyslovene umelecky hodnotné alebo objavné skladby.“

„Je to pravda?“

„To je vec názoru,“ odvetil Remmers, „hoci repertoár orchestra sa za posledné dve sezóny skutočne orientoval viac na tvorbu Čajkovského, Rachmaninova, Beethovena, Brahmsa a podobne, k populárnym hudobným skladateľom.“

„Súhlasili ste s názorom pána Meyerhoffa, pokiaľ ide o morálku v orchestri?“

„Spočiatku nie. Charlie rád na všetko nadáva už z princípu — nikdy nie je s ničím spokojný, nikdy mu nie je nič dobré. Keď sa mi prišiel prvý raz sťažovať na Stevensov prušiacky prístup k ľuďom, odbavil som to pokrčením pliec, považoval som to za ďalší dôkaz jeho pesimistického prístupu k životu. Jedným z hlavných dôvodov, prečo sme Milana prijali, bolo navyše obnovenie disciplíny v orchestri. Niekoľko rokov nepôsobil vo filharmónii dirigent s

autoritou a to sa odrážalo na kvalite hry. Spočiatku som sa tešil, keď som počul o jeho nekompromisnej prísnosti.“

„Ibaže mienku ste zmenili?“

„Áno,“ povedal Remmers. „Po prvom roku som si začal uvedomovať, že Milan stráca sympatie mnohých ľudí pre svoj prístup a v priebehu druhého roka to vyzeralo, že si svojimi metódami, príkrosťou a neoblomnosťou znepriatelil už takmer každého.“

„Rozprávali ste sa s ním o tom?“

„Panebože, áno, a koľkokrát. Usiloval som sa mu vysvetliť, že disciplína je potrebná, ale bez zastrašovania. Vždy mi tvrdil, že takto pracoval vždy, a mal úspech v Londýne, Viedni a na ďalších miestach. Náš rozhovor zakaždým ukončil slovami, že sa bude usilovať byť chápavejší a ohľaduplnejší.“

Nanešťastie jeho dobré predsavzatia zvyčajne nemali dlhé trvanie a Meyerhoff mi stále chodil píliť uši. V posledných mesiacoch prišiel s tým, že dá výpoveď, lebo má už dosť toho naťahovania a nemôže sa zbaviť pocitu, že v repertoári priveľmi prevládajú populárne opusy. Vravel, že nemôže spolupracovať s dirigentom, ktorý chce byť zároveň hlavným manažérom.“

„Boli ste však schopný pána Meyerhoffa udržať na uzde?“

„Tak-tak. Posledných osem mesiacov som pôsobil hlavne ako zmierovací sudca, nemohol som sa plne venovať zvyšovaniu fondu a reprezentácii filharmónie, čo je mojím poslaním. Bolo to skutočne vyčerpávajúce,“ prešiel si dlaňou po brade.

„Myslíte si, že pán Meyerhoff mohol Stevensa zabiť?“

Remmers sa prudko vystrel. „Och, to nie, nie, nemyslím si to. Milana rovnako ako on nemali radi aj ďalší. Môžem menovať dvoch, Davea Hirscha, druhého dirigenta, a Donalda Sommersa, prvého flautistu.“

Wolfe sa nepokojne pohniezdil. Nezazvonil po pivo a ja som vedel prečo. „Z čoho pramenilo ich nepriateľstvo voči pánu Stevensovi?“

„No, Hirsch bol druhým dirigentom aj za predchádzajúceho šéfdirigenta a pravdepodobne si robil nádeje, že logicky postúpi, ibaže my sme vybrali Stevensa. Vysvetlili sme mu však, že sa s ním na toto miesto vôbec nerátalo. Medzi nami, nebol by schopný zvládnuť túto funkciu. V každom prípade neznášal Stevensa od prvého dňa a časom sa to len zhoršovalo. Milan mu neprenechal veľa povinností, Hirsch robil menej ako predtým. A aby sa celá situácia ešte väčšmi vyostрила, Hirsch skomponoval symfóniu, ktorú by bol rád uviedol po prvý raz práve s filharmóniou. Stevens mal však pripomienky k jej kvalite. Od tých čias sa spolu takmer nerozprávali. Každý deň som čakal, že mi Hirsch príde oznámiť, že po skončení sezóny dáva výpoveď.“

„Teraz, keď je Stevens mŕtvy, Hirsch sa stane šéfdirigentom?“ chcel vedieť Wolfe.

Remmers energicky pokrútil hlavou. „Iba dočasne. Dnes popoludní ho uvedieme do funkcie. Už som sa s Daveom rozprával, podľa všetkého sa zmieril s tým, že sa nikdy nestane šéfdirigentom filharmónie. Osobne sa nazdávam, že si uvedomuje hranice svojich schopností a vie, že by nezvládol funkciu dlhodobo. Pravdepodobne tuší, že jeho šance na úspech v oblasti hudby spočívajú skôr v komponovaní ako v dirigovaní.“

Ak mám byť úprimný, časť mojej zmierovacej úlohy v posledných niekoľkých týždňoch spočívala v tom, že som presviedčal Stevensa, aby uviedol premiéru Hirschovej symfónie. Nazdával som sa, že sa mi to už takmer podarilo.“

Wolfe zamyslene pozoroval nástenné hodiny, potom uprel pohľad na Remmersa. „A čo pán Sommers?“

„Ach áno, ďalší zatrpknutý človek. Don Sommers hral pred niekoľkými týždňami flautové sólo, recenzie boli dosť slabé a krátko

nato Stevens v interview pre *Times* vyhlásil, že jeden z jeho najväčších problémov je ľahostajný prístup k práci u viacerých sólistov. Sommers to zobral osobne, hoci v novinách citovali Stevensa, že kritizuje viacerých sólistov'. Tak či onak o pár dní neskôr na porade sa do seba pustili, a pekne ostro, a odvtedy sa nerozprávali.“

Wolfe sa zamračil. „Vyzerá to, akoby sa orchester neprestajne zmietal medzi záchvatmi hádok a zlostného mlčania.“

Remmers mykol hlavou a zasmial sa. „Ak vychádzate z toho, čo som vám povedal, je to dosť prirodzený záver. V skutočnosti väčšinou nie je situácia taká zlá. Pýtali ste sa však najmä na ľudí, ktorí mali s Milanom Stevensom problémy, preto hovorím o zvadách.“

„Chcel som sa vás opýtať,“ opravil ho Wolfe, „či podozrievate niekoho z toho, že zabil Milana Stevensa. Myslíte si, že jeden z trojice, ktorú ste menovali — alebo hocikto iný z orchestra — môže byť vrahom?“

„Pred pár dňami by som sa takejto otázke zasmial. Pred pár dňami by som však tiež vysmial každého, kto by tvrdil, že nášho dirigenta dobodajú na smrť vo vlastnom byte. Aby som bol celkom úprimný, nevyklúčujem ani jedného z nich, hoci si tiež netrúfam označiť ktoréhokoľvek z nich za väčšmi podozrivého. A čo sa týka zvyšku orchestra... nie, títo traja a Milner boli jediní, o ktorých viem, že mali zvlášť trpkú skúsenosť so Stevensom.“

Wolfe sa zamračil. „Vráťme sa k vám. Keďže ste zohrali významnú úlohu pri menovaní pána Stevensa, nestali ste sa terčom kritiky za jeho prácu aj vy?“

„To áno. Jeden hudobný kritik napísal, že vina za Stevensov debakel, ako to nazval, by mala padnúť na moju hlavu. Viete, svojho času, keď sme hľadali nového dirigenta, sa výbor pre obsadzovanie nijako nevedel zhodnúť pri výbere kandidáta na toto miesto. Meyerhoff tomu výboru predsedá, ale nedostali sa nikam, a

tak som zasiahol a spomenul Stevensovo meno. Členovia výboru ma podporili a napokon ustúpil aj Meyerhoff. Niektorí z členov, ktorí schválili môj výber, začali v posledných mesiacoch hovoriť, že som sa kardinálne zmýlil.“

„Ako ste reagovali na kritiku?“

„Ja mám hrošiu kožu, pán Wolfe,“ vyčaril úsmev, aký človek môže vidieť na fotografiách v spoločenskej rubrike. „Už celé roky sa angažujem v mnohých verejnoprospešných projektoch a veľa rás ma kritizovali za rozhodnutia, ktoré som urobil. Pomohlo mi to vypestovať si hrošiu kožu. Pri celom chaose okolo Stevensa ma trápila jediná vec, asi pred šiestimi mesiacmi som si uvedomil, že Stevens sa neosvedčil. Urobil som chybný krok a bol som pripravený to napraviť.“

„Mali ste v úmysle dať mu výpoveď?“ opýtal sa Wolfe.

„V podstate áno. Končila sa mu zmluva, mohli sme ju predĺžiť, ale ja som sa chystal navrhnúť výboru, aby sme hľadali nového dirigenta.“

„Pán Stevens o tom vedel?“

„Nepovedal som mu to, ale v najbližšom čase by som to bol urobil. Myslím si však, že niečo také mohol tušiť.“

„Brali by ste to ako osobnú prehru?“

Remmers pokrčil chudými plecami. „Ani nie. Opakujem, som zvyknutý na kritiku, v takomto postavení jednoducho musíte slúžiť ako terč. A keď porovnáme problémy, ktoré boli vo filharmónii s poslednými niekoľkými dirigentmi, v Stevensovom prípade to zďaleka nebola až taká katastrofa.“

„Pán Remmers, rád by som teraz zmenil tému,“ povedal Wolfe, „poznáte pani Lucindu Forresterovú-Moorovú?“

„Áno, trochu,“ odvetil Remmers. „Stretávame sa na rozličných večierkoch, dobročinných koncertoch a podobných akciách už celé roky. S jej nebohým manželom Baxterom Moorom sme spolu študovali v Harvarde, stretávali sme sa na absolventských

večierkoch. Potom pracoval v lodiarskom priemysle. Asi viem, prečo sa na ňu pýtate: Posledný rok o nich písali v novinách ako o páre číslo jeden.“

„Považovali ste ich vzťah za vážny?“ opýtal sa Wolfe.

„To by som netvrdil. Trávili spolu veľa času, to áno, ale nikdy som si nebol načistom, či je ich vzťah romantický alebo len obojstranne výhodný. Lucinda je najradšej stredobodom spoločnosti a je naozaj prestížne viesť sa popod pazuchy s maestrom z filharmónie do divadla alebo na slávnostnú večeru. Navyše, od smrti manžela, čo je už asi šesť alebo sedem rokov, je známa tým, že má slabosť pre slávnych mužov.“

„Spomínal ju pán Stevens niekedy pred vami?“

„Nie, myslím, že nie,“ odvetil Remmers. „Nevidím však nijaký dôvod, prečo by to robil. Nemali sme taký dôverný vzťah. Vlastne si Milana Stevensa ani neviem predstaviť, že by sa s niekým rozprával o svojom osobnom živote.“

Wolfe vtiahol do seba polovicu kyslíka v izbe, potom ho pomaly vydychoval. „Už mám len dve otázky. Prvá, keby som sa chcel stretnúť s tromi mužmi, ktorých ste spomínali, mohli by ste to zariadiť?“

„Áno, myslím, že áno. Predpokladám, že by ste sa s nimi chceli stretnúť tu. Nemusí im to byť veľmi po chuti, najmä Charliemu Meyerhoffovi, ale prídu určite, či už spolu alebo po jednom, ako si budete želať. Keď mi dáte vedieť, kedy chcete, aby prišli...“

„Pán Goodwin vám oznámi presný termín,“ odpovedal Wolfe. „A chceli by sme sa stretnúť so všetkými tromi naraz. Druhá otázka: Kde ste boli v stredu večer medzi pol ôsmou a pol deviatou?“

Remmers opäť vyčaril svoj úsmev. Človek si ho ľahko vedel predstaviť v úlohe zvelaďovateľa fondu. „Vedel som, že sa ma na to opýtate. Na devätnásť večerov z dvadsiatich mám stopercentné alibi — som na večeri, recepcii, v opere alebo na koncerte. Len v tú stredu som mal zažívacie ťažkosti, ospravedlnil som sa z večere, na

ktorú som bol pozvaný k priateľom, manželka šla sama. Najprv som čítal a asi o trištvrte na osem som išiel na prechádzku — potreboval som sa nadýchať čerstvého vzduchu, veľmi mi to pomohlo. Prechádzal som sa v našej štvrti — bývame v Beekmane — a domov som sa vrátil asi okolo deviatej. Nešťastne načasované, však?“

„Stretli ste sa s niekým?“ opýtal sa Wolfe.

„Len s naším vrátnikom a myslím, že aj s domovníkom. S vrátnikom som sa chvíľu zhováral pri odchode aj pri príchode. Inak som stretol najmenej tucet ľudí venčiacich psov, ale nikoho známeho.“

„Výborne,“ Wolfe znovu uprel pohľad na nástenné hodiny. „Viem, že máte nabitý program a som vám veľmi vďačný, že ste si našli čas a navštívili ma.“

„Ja ďakujem vám, pán Wolfe,“ Remmers vstal. Už-už naťahoval ruku, ale uvedomil si, kde je, a pozdravil úklonom hlavy. Vyprevadil som ho do haly a pomohol som mu do kabáta, potom som sledoval, ako zľahka zbehol po schodoch k limuzíne, dvakrát takej dlhej ako auto, ktoré čakalo na Cramera.

Keď som sa vrátil do pracovne, Fritz práve odchádzal a pred Wolfom stál pohár a dve fľašky piva. „Pozrime sa!“ uškrnul som sa. „Nechceli ste, aby videl, že pijete jeho rodinné pivo, čo? Báli ste sa, aby si nemyslel, že sa mu chcete zalíškať?“

„Nezmysel,“ odsekol Wolfe, kým si nalieval pivo a sledoval, ako klesá pena. „Zbytočne by som odviezol pozornosť od témy. Pán Remmers by si určite považoval za povinnosť niečo poznamenať, na čo by som musel odpovedať a tak dookola. Nepozval som ho sem, aby som sa oddával spoločenskej konverzácii.“

„Vy ste ho vôbec nepozvali, pozval sa sám,“ ironicky som mu to vrátil, ale tvár si medzitým ukryl za roztvorenú knihu, čo robí vždy, keď mám posledné slovo ja.

Viem veľmi dobre, že Fritzov dusený losos s omáčkou z morských rakov bol znamenitý, ale už tretí deň jem len mechanicky. Závidím Wolfovi schopnosť pustiť problémy z hlavy, keď prekročí prah jedálne. V ten deň si dal tri veľké porcie lososa a pritom zoširoka vykladal, ako asi historici v budúcnosti zhodnotia činnosť prezidenta Richarda M. Nixona. Zopár replík som prehodil, ale keď si to poriadne zvážime, bol som mizerný spoločník. Napriek silnému putu, ktoré ma viazalo k mužovi zo San Clemente, som sa v duchu nevedel odpútať od Marie Radovichovej, Jasona Remmersa a Geralda Milnera. Posledný z nich sedel v tejto chvíli v host'ovskej izbe a jedol to isté čo my.

Zdalo sa mi, že obed trvá šesť hodín, ale napokon sme sa vrátili do kancelárie, pili sme kávu a prípad bol zasa na pretrase. „Počúvajte,“ obrátil som sa so stoličkou k Wolfovi, „ako dlho si tu ešte necháme nášho host'a? Nemám dojem, že by sme z neho mali nejaký úžitok.“

Wolfe si chlipol kávy a opatrne postavil šálku na stôl. „Súhlasím s vami, že nastal čas, keď môžeme pána Milnera pustiť preč. Ubytoval som ho u nás hlavne preto, aby som umožnil Cohenovi a jeho novinám získať predstih pri informovaní o celej záležitosti. Myslím, že tú možnosť využili. Milnerovi môžeme oznámiť, že je voľný, môže odísť.“

Inými slovami povedal, že je na mne Milnera upozorniť, aby sa zbalil a vypadol. Chráňbože, aby Wolfe musel sám oznámiť host'ovi, nech vypadne. Chcel som niečo poznamenať, keď vtom niekto zazvonil.

„Pravdepodobne Cramer,“ povedal som, „asi sa vrátil, aby nás znova odhovoril od prípadu. Chcete ho prijať?“

„Áno,“ zavrčal.

Keď som sa však pozrel cez priezor, nevidel som inšpektorov ksicht. Nerád by som tej dáme hádal vek, hoci biele vlasy, upravené do pekného účesu, prezrádzali, že si už požila na tomto svete hodnú chvíľu, keď moja maličkosť v Ohiu po prvý raz uzrela svetlo sveta. Ale plet' mala dievčensky jemnú ako teenagerka a keby som ju mal charakterizovať jedným slovom, povedal by som, že je elegantná. Na sebe mala čierny kabát s bielym kožušinovým golierom, ktorý stál celý majetok. Nech to bol ktokoľvek, usúdil som, že nás bezprostredne neohrozuje, a zložil som poistnú retiazku.

„Prosím?“ otvoril som dvere dokorán.

„Rada by som navštívila pána Wolfa,“ povedala. „Viem, že som si nedohodla schôdzku, ale viem aj to, že väčšinu času trávi doma.“ Zdalo sa mi, že má ľahký francúzsky prízvuk, ale ako už Wolfe veľakrát podotkol, nestojím za nič, pokiaľ ide o jazyk a prízvuky.

„Neviem, či bude práve teraz voľný,“ trochu som ustúpil, aby mohla vojsť, a rýchle som zavrel dvere pred novembrovými náporami vetra. „Ale opýtam sa ho. Koho mám ohlásiť?“

„Volám sa Alexandra Adjariová.“

To na mňa samozrejme urobilo dojem a zvrtol som sa k otvoreným dverám do kancelárie. Keď som vošiel, Wolfe už stál a díval sa mi poza chrbát do haly s takým výrazom na tvári, aký som uňho ešte nikdy nevidel. Usiloval som sa ho dešifrovať, keď prešla povedľa mňa. „Ahoj, Nero, dávno sme sa nevideli,“ podávala mu ruku v rukavičke.

„Alexandra,“ zvolal a potriasli si ruky ponad stôl. „Hneď som ťa spoznal po hlase.“

„Hoci si ma nepočul už celú večnosť?“ povedala so smiechom. Príjemným smiechom. „Neverím ti, Nero, ale ďakujem za tie slová. Vyzeráš skvele.“

Wolfe ukázal na seba. „Ako vidíš, naukladal som si na seba za tie roky vrstvy tuku, izoláciu proti množstvu životných útokov.“ Otočil sa ku mne. „To je pán Goodwin.“

Pevne mi stisla ruku a usmiala sa. „Domyslela som si, keď mi otvoril. Za tie roky som o vás dvoch dosť čítala. Pravidelne sledujem newyorské *Times*.“

Wolfe sklonil hlavu skoro o tri centimetre, čo je uňho hlboký úklon. „Prosím,“ kývol smerom k červenému koženému kreslu. Pomohol som jej z kabáta a šiel som ho zavesiť. Keď som sa vrátil, práve vyzvedal, či jedla.

„Áno, ďakujem, obedovala som v lietadle. Som v New Yorku asi len hodinu. Len čo som sa dozvedela o Milošovi, zariadila som si všetko, aby som mohla prísť. Určite si vieš predstaviť, že v Londýne to má tiež veľký ohlas.“

Wolfe prikývol a ponúkol jej občerstvenie. Alexandra si želala kávu. Keď jej ju Fritz doniesol, odpila si, Wolfe sa zatiaľ upravil a ústa si osušil vreckovkou. „Prišla si na pohreb?“

„Aj to,“ odvetila, „ale hlavne kvôli Marii Radovichovej. Mám ju veľmi rada a myslela som si, že bude potrebovať trochu útechy, keďže okrem Miloša nemá iných príbuzných. Pokúšala som sa jej dovolať, keď som sa ubytovala v Churchille, ale nikto u nej v byte nedvíha.“

„Pán Goodwin vie, kde je,“ povedal Wolfe, „a povie ti, ako sa s ňou spojiť. Môžem ťa ubezpečiť, že je u priateľských a milých ľudí. Termín pohrebu ešte nie je stanovený.“

Alexandra hodila rukou. „To ma tak netrápi,“ povedala. „Mŕtvi patria mŕtvym. Viem, že to znie bezcitne, bola som za toho muža vydatá sedemnásť rokov, ale ty určite vieš, že po prvých troch rokoch bolo naše manželstvo čisto formálne. Potom sme sa rozišli a napokon rozviedli...“ odmlčala sa, aby si premyslela ďalšie slová, „je to už tak dávno, že sa na to ani nepamätám. Myslím, že som odvtedy videla Miloša len štyri alebo päťkrát. Dobre sa pamätám, čo si mi povedal, keď som sa rozhodla zaňho vydať — aj ty?“

Wolfe prikývol a odpil si z kávy.

Pokračovala. „Povedal si, že nevydržíme spolu dlhšie ako päť rokov a že by som si to mala poriadne rozmyslieť. Prvé mesiace po svadbe som sa na tom v duchu smiala, myslela som si, že si sa zmýlil. Ale už po prvom roku som vedela, akú chybu sme urobili, ako veľmi sa k sebe nehodíme. Keď sme boli spolu dlhší čas, zistila som, že ho človek môže len ťažko milovať a neskôr už aj mať rád. Našťastie kvôli hudbe veľmi často cestoval, žili sme spolu napokon dlhšie práve vďaka tomu. Naše manželstvo však aj tak bolo takmer úplná katastrofa. Jediné klady, na ktoré som prišla, boli, že sme nemali spolu deti a že som sa vďaka Milošovi spoznala s Mariou.“

Odmlčala sa, aby sa napila kávy. „Roky po rozvode pozvali Miloša do Londýna dirigovať filharmóniu, stretla som ho na jednej recepcii. Správali sme sa k sebe zdvorilo a predstavil mi Mariu, ktorá mala vtedy asi trinásť rokov. Zapáchala sa mi na prvý pohľad a myslím si, že si ma tiež obľúbila. Viem, že Miloš sa ju pokúsil odradiť, aby sa so mnou priatelila, aspoň spočiatku, ale Maria má vlastný rozum a v priebehu nasledujúcich rokov sme sa zblížili. Odkedy sa presťahovala s Milošom sem, písali sme si len príležitostne, ale často na ňu myslievam. Priletela som vlastne kvôli Marii. A tu mi pribudol ďalší dôvod, keď som v hotelovej izbe našla dnešnú *Gazette* a dočítala sa, že Milošovu vraždu vyšetruješ ty. Vraj nie si presvedčený, že zaistili pravého páchatel'a. Hovorím správne?“

„Áno,“ odvetil Wolfe.

„V novinách tiež písali, že zastupuješ Mariu.“

„Súhlasí,“ povedal Wolfe. „Určite ti to potvrdí, keď sa jej spýtaš.“

„Nikdy som sa nestretla s jej nápadníkom, ale pokladám za prirodzené, keď si myslí, že je nevinný. Ty si predsa tiež presvedčený o jeho nevine.“ Bolo to konštatovanie, nie otázka.

„To som,“ povedal Wolfe, „hoci zatiaľ som iného kandidáta neobjavil.“

„Určite máš na to dobré dôvody. Viem, že Maria má obmedzené príjmy, aspoň kým sa nevybaví pozostalosť, ja však nemám podobné problémy. Nero, chcem si ťa najat', aby si našiel Milošovho vraha, a honorár si môžeš určiť, aký budeš chcieť.“

Zaškúlil som na Wolfa. Jednu klientku sme už mali, hoci podľa aktív by ju v Metropolitnej banke sotva pokladali za významnú zákazníčku. Za posledných niekoľko hodín sa však dostavili dvaja vážni záujemci a požiadali o prijatie do spolku. Čakal som, čo odpovie, hoci som odpoveď poznal dopredu.

„Vážim si tvoju ponuku, ale...“

„Viem, že sa čuduješ, prečo to chcem urobiť pre muža, ku ktorému som už dlhé roky nič necítila. Robím to kvôli Marii a preto, že kedysi bol mojím manželom. A možno aj kvôli vlastnému svedomiu. Na rozpade nášho manželstva som mala rovnaký podiel ako on.“

„Chcel som povedať,“ odpovedal Wolfe, „že si vážim tvoju ponuku, ale aj slečna Radovichová je len symbolická klientka. Veľmi dobre vieš, že vďačím Milošovi Stefanovičovi za svoj život.“

Prikývla a zamyslela sa. „Áno, ten deň v Cetinje, polícia, blokáda...“

„Správal som sa ako hrozný hlupák,“ povedal Wolfe. „Narobil som chýb ako školák, kým sa Miloš odkiaľsi nevynoril s puškou a pištoľou. Zabil ich najmenej troch.“

„Vravel, že piatich, keď mi o tom neskôr rozprával. Nero, ale ja si predsa spomínam, že ty si ho tiež zachránil najmenej raz.“

Wolfe obrátil ruku dlaňou nahor. „Dá sa povedať, že všetci sme sa navzájom zachraňovali pri rozličných príležitostiach. Ale to popoludnie sa vymyká spomedzi ostatných. Je to dlh a ja nerád ostávam dlžný.“

„Naozaj si sa veľmi nezmenil,“ usmiala sa Alexandra. „Ty si nikdy nechcel byť nikomu nič dlžný. Dobre, ak si odo mňa

nevezmeš peniaze, máš moju morálnu podporu, ak to má nejakú cenu.“

„Ďakujem ti,“ Wolfe sa znovu uklonil. Začínal som si oňho robiť starosti. Tri razy za tento týždeň vstal, keď žena vstúpila do jeho kancelárie alebo z nej odchádzala, z toho dva razy šlo o Mariu, a prehľad o tom, koľkokrát sa uklonil, som stratil dočista. Ak to takto bude pokračovať, o chvíľu začne pomáhať ženám do kabátov alebo im otvárať galantne dvere.

„Nero,“ povedala Alexandra, „často chodím do New Yorku a veľa ráz som ti chcela zavolať alebo sa zastaviť. Z nejakého dôvodu som to však nikdy neurobila, hoci vždy som si hovorila, že ťa musím navštíviť. A tiež som si vravela, že keď za tebou prídem, požiadam ťa, aby si mi ukázal svoje slávne orchidey. Je to odo mňa priveľká opovážlivosť?“

Wolfe nadvihol obočie. „Opovážlivosť? Práve naopak. Goodwin ti môže povedať, že takú prosbu málokedy odmietnem. Môžeme ísť hneď do skleníka, ak si si už odpočinula,“ zdvihol sa zo stoličky.

„Ale áno,“ odvetila a zamierili do haly. „Ostaneš na večeru, však?“ opýtal sa Wolfe.

„Rada by som, ak ti to nebude prekážať,“ odpovedala mu Alexandra.

„V tomto dome je jedlo vždy...“ Zvyšok Wolfovej vety odsekli dvere výťahu, keď sa zavreli.

Pohodlnejšie som si sadol a pohľad uprel na stenu. V minulosti si boli veľmi blízki a zjavne nešlo len o povrchný vzťah. Nech sa prepadnem, povedal som si v duchu alebo možno aj nahlas. Myslel som si, že už dávno viem o Nerovi Wolfovi všetko, že ma už ničím nemôže prekvapiť, ale toto bolo niečo nové. Usmial som sa a pustil som sa do kancelárskej práce, ktorá sa mi nazbierala.

Pracoval som asi desať minút, keď zazvonil telefón. Volal Wolfe zo skleníka. „Chcel som vám len pripomenúť, že pán Milner

je voľný a môže odísť, určite sa poponáhľa navštíviť slečnu Radovichovú. Ak sa nemýlim, pravidelne hrávate so Saulom karty. Ako je to s Fredom — ešte stále pracuje?“

„Áno, či skôr usiluje sa. Bascomb ho občas zamestná, ale pokiaľ viem, v poslednom čase sa nepretrhne.“

„Môžete ich oboch pozvať na zajtra, povedzme na jedenástu?“

„Určite sa o to môžem pokúsiť,“ odvetil som. „Mimochodom, skoro som vám zabudol povedať, že som dnes pozvaný na večeru k slečne Rowanovej.“

„Uspokojivé,“ povedal a s tým zložil.

Zašklábil som sa. Mohli by ste si myslieť, že to „uspokojivé“ sa týkalo mojej ochoty priviesť oboch mužov zajtra predpoludním do kancelárie, v skutočnosti sa však potešil, keď sa dozvedel, že pri večeri budú len sami dvaja. Mimochodom som nijaké rande s Lily Rowanovou nemal, hoci som si bol istý, že si to ľahko zariadim. Zároveň mi napadlo, že by som mohol brknúť a vybaviť pozvanie aj pre Milnera, keďže Lily má u seba spoločníčku, za ktorou mu srdce piští. Zvrtol som sa k telefónu.

V sobotu o jedenástej sa Nero Wolfe výt'ahom zviezol zo skleníka a vstúpil do kancelárie, kde sme ho už čakali všetci traja: Saul Panzer v červenom koženom kresle, Fred Durkin sedel v jednom zo žltých a ja za svojím stolom. Keď vošiel, obaja vstali a Wolfe si s každým potriasol rukou — takú česť prejavuje len nemnohým ľuďom. Potom zamieril k svojmu stolu, sadol si a zazvonil po pivo.

Nedá sa povedať, že by sa prekonával v srdečnosti, pomyslel som si. Nevidel ich takmer dva roky, a správa sa, akoby tu boli len včera na večeri. Ak by ste náhodou nevedeli, tak Saul a Fred príležitostne pracovali pre Wolfa dávno predtým, ako Giants a Dodgers ovládli Kaliforniu. Stručne o Saulovi Panzerovi: je nízky, celej tvári dominuje obrovský nos, šaty má dokrčené a vždy vyzerá, akoby sa tri dni neholil, hoci tvrdí, že si driape tvár britvou každé ráno. Je to však ten najschopnejší tajný detektív v New Yorku, ak potrebujete niekoho sledovať, vyňuchať stopu či presvedčiť ľudí, aby vám vysypali informácie, ktoré by si najradšej nechali sami pre seba. Saul žiada a aj dostane dvojnásobok bežného honoráru a nikdy nikoho nepoškodí, hoci za tie roky sa vždy ochotne usiloval prispôsobiť svoj program Wolfovi.

Fred Durkin je chlap ako hora, zavalitý v páse, s mocnou šijou a možno trochu ťažkopádny v myslení, ale pokiaľ ide o sledovanie, je takmer taký dobrý ako Saul, a čestnejšieho a lojálnejšieho človeka od neho azda ani nenájdete. V súčasnosti nemal veľa práce, ako som už Wolfovi povedal. Fredova žena Fanny však našťastie pracovala v pobočke knižnice kdesi na Long Islande, takže mali aspoň aký-taký pravidelný príjem.

Aby som priveľmi nepredbiehal, vrátim sa radšej k včerajšiemu popoludniu. Len čo Wolfe s Alexandrou odišli do skleníka, zdvihol

som slúchadlo. Saula som sa dovolal na prvý pokus, čo ma prekvapilo, a keď som mu oznámil, že ho chce vidieť Wolfe, povedal mi len toľko: „Stevensov prípad. Prídem.“ To je celý Saul. A Freda som zastihol doma a podľa hlasu som vedel, že by kvôli práci preplával aj more, zvlášť pre Wolfa. Takže príde tiež. Potom som zatelefonoval Lily. Úspešne som vybavil pozvanie na večeru pre seba aj Milnera. Tým sa jeho krátky pobyt u nás skončil a mohol mi vrátiť šatstvo, ktoré nosil asi deň a ktoré mu bolo najmenej o dve čísla väčšie, ako potreboval. Neznamenal však pre nás veľkú príťaž, keďže takmer vôbec nevychádzal z izby, za čo vďačíme vysokej kvalite našich kníh.

Cestou k Lily nebolo Milnerovi veľmi do reči, ale aby som povedal pravdu, nepripadal mi ani mimoriadne znepokojený, ani mimoriadne zvedavý na pokrok vo vyšetrovaní. Keď som sa ho na to spýtal, povedal mi: „Ja som ho nezabil a pán Wolfe je ten najlepší detektív.“

Som veľmi rád, že na prípade pracuje, lebo viem, že určite vypátra pravého vraha.“ Kiežby som bol o tom aj ja taký presvedčený, pomyslel som si, schúlil som sa na sedadle a uprel pohľad na snehové vločky víriace vo vzduchu.

Maria stále bývala u Lily, a keď uvidela Milnera, zjavne sa potešila, hoci ju zamestnávali prípravy na strýkov pohreb, ktorý mal byť v pondelok. Potešila sa ešte väčšmi, keď som jej povedal, že pricestovala Alexandra Adjariová a zavolá jej buď ešte v ten večer, alebo na druhý deň ráno. Alexandra to vybavila najlepšie, cestou od nás do hotela sa o pol jedenástej zastavila u Lily osobne a ich stretnutie plné slz a objímania sa odohralo hneď v obývačke. Skončilo sa to tým, že Alexandra nástojila, aby Maria bývala s ňou v hoteli Churchill, a tak aj Lily prišla o svoju spolubývajúcu. Obidve ženy odišli taxíkom spolu s Milnerom, keďže sa rozhodol, že sa vráti do svojho bytu Queens — a tak sme nečakane mali s Lily celý palác len pre seba. To ďalšie by už nebolo vhodné na tieto

stránky, no aspoň sme sa dostali k aktuálnym udalostiam piatkového večera.

Fritz doniesol Wolfovi pivo a spýtal sa, čo si dajú ostatní: ja a Saul sme si objednali kávu a Fred pivo, nemá ho síce veľmi rád, ale nazdáva sa, že by ho mal piť z úcty k Wolfovi. Keď sme už všetci mali poháre pred sebou, Wolfe prešiel pohľadom zo Saula na Freda a späť. Všetci sme sa myslím cítili trochu stiesnene, keďže sme sa stretli takto po prvý raz. odkedy Orrie spáchal samovraždu rovno pred naším domom. V minulosti Saul, Fred a Orrie chodili po inštrukcie zvyčajne spolu a všetci sme si prenikavo uvedomovali, že žlté kreslo je prázdne.

Wolfe položil pohár a spustil: „Obaja pravidelne čítate noviny, preto iste viete, že som sa zapojil do vyšetrovania.“ Obaja prikývli. „Takže viete aj to, že Miloš Stefanovič alebo Milan Stevens, ako si hovoril, pochádzal z Čiernej Hory a poznal som sa s ním pred mnohými rokmi v Európe. Ako noviny správne uviedli, neverím, že Stefanoviča zabil Gerald Milner.“ Ďalej ich Wolfe oboznámil s našou činnosťou za posledných niekoľko dní, pričom ma často žiadal, aby som sa zapojil a porozprával napríklad o tom, ako som vošiel do Stevensovej pracovne a zbadal jeho telo. Keď skončil, dolial si pivo a sledoval, ako sadá pena. „Dúfam, že do konca týždňa,“ vyhlásil, „sa porozprávam s pánmi Meyerhoffom, Hirschom a Sommersom z filharmónie, ak sa podarí Archiemu ich sem dostať. Archie sa chystá navštíviť pani Forresterovú-Moorovú u nej doma — v posledných mesiacoch robila pánu Stevensovi často spoločnosť.“ Zabodol som do Wolfa pohľad, ale vôbec si ma nevšímal a pokračoval.

„Saul, ty pôjdeš do domu, kde býval Stevens. Vymysli si nejakú zámienku, aby si sa dostal dnu. Rád by som vedel, koľko tam je vchodov a či sa dá ľahko dostať dnu a odísť tak, aby ťa domovník nevidel. Je tam núdzový východ? Zadné schodisko? Služobný výťah?“ usmial som sa a zahryzol si do pery. Wolfe vyšiel z formy,

lebo na také otázky by mu Saul odpovedal aj bez pýtania. Ako ho poznám, prinesie nám technický náčrt celej budovy, kompletne s rozvodom kúrenia a elektriny.

Wolfe preniesol pohľad na Freda. „Ty zisti všetko, čo sa dá, o domovníkovi, ktorý mal v tú noc službu, volá sa...“ obrátil sa ku mne. „Tom Hubbard,“ pomohol som mu. „Zisti, čo sa dá, o pánu Hubbardovi, o jeho zvykoch, ale nerozprávaj sa s ním, aspoň zatiaľ nie. Polícia ho istotne dôkladne vypočúvala, bude si dávať pozor.“

Kým Wolfe hovoril, Fred si robil do vreckového notesa poznámky, nebol ako Saul, ktorý si v živote nijaké poznámky nepísal, všetko si registroval v hlave. Keď Wolfe skončil, obaja vstali, plní elánu ako vždy, a opäť si s ním potriasli ruky. Keď som ich vyprevádzal k dverám, cítil som sa skoro ako za starých čias.

„Napíšte, keď budete mať čas, stačí aj lístok,“ povedal som, keď vykročili z dverí.

„Veľa šťastia pri tej pipke z horných desať tisíc,“ žmurkol na mňa Saul. „Počul som, že ešte stojí za hriech. Zvládneš to?“ Potichu som zahrešil a zabuchol za nimi dvere.

Keď som sa vrátil do kancelárie, Wolfe už držal v rukách knihu, *Chválu angličtiny* od Josepha T. Shipleyho. Sadol som si za stôl a obrátil sa k nemu. „Som vám povďačný, že ste ma informovali o mojich úlohách,“ povedal som mu. „Vždy si cením, keď dostanem inštrukcie pred cudzími ľuďmi.“

Wolfe položil knihu a nadvihol obočie. „Skutočne? Fred a Saul sú cudzí? Práve vy ste raz povedali, že patria do rodiny, a ja s vami súhlasím. Navyše som sa rozhodol, ktorý z vás čo urobí, až keď ste tu všetci sedeli.“

„Cha! Koho iného ako mňa by ste poslali za atraktívnou ženou?“

Neodpovedal a nevidel som, ako sa tvári, lebo mi zacláňala otvorená kniha. Asi po piatich minútach som si nahlas a zhlboka

vzdychol. „No dobre, čo chcete, aby som vybavil najskôr, Lucindu, alebo tých z filharmónie?“

„Pokúste sa stretnúť čo najskôr s tou dámou,“ ozval sa hlas spoza knihy. „Čo sa týka ostatných, stačí, keď prídu hoci zajtra poobede. Pán Remmers by nám v tom mohol pomôcť.“

„Máte nejaké špeciálne inštrukcie ohľadne ženy s pomlčkovým menom?“ spýtal som sa.

„Použite svoju inteligenciu obohatenú skúsenosťami,“ povedal Wolfe stále skrytý za knihou. Toto bola jeho obľúbená veta.

„Akoby sa stalo,“ vstal som a zašiel si do kuchyne po pohár mlieka. Dostal som strach, že keď s ním ostanem v jednej miestnosti ešte tridsať sekúnd, niečo vyvediem, napríklad ho tresnem po hlave vlastným ebenovým ťažidlom.

Najprv som sa rozhodol, že jej zavolám, ale zvážil som, že budem mať väčšie šance na úspech, ak ju prekvapím. Dal som si svoj najlepší oblek, sivý károvaný, svetlomodrú košeľu a modročervenú kašmírovú kravatu, v ktorej podľa Lily vyzerám šarmantne. Nie je to najhoršie, povedal som zrkadlu a kefou som si ešte raz prečesal vlasy. Boli dve hodiny dvadsať minút, keď som si bral kabát z vešiaka v hale. Wolfe už zasa čítal. Pri obede som nebol veľmi zhovorčivý, čiastočne preto, že som sa naňho ešte stále hneval a čiastočne preto, lebo som premýšľal, ako nadviažem kontakt s jednou z kľačujúcich levíc mestskej smotánky.

Lucinda Forresterová-Moorová nebola v manhattanskom telefónnom zozname, ale Lily má akýsi adresár mestskej elity, a keď som jej brnkol, zistila mi, že býva asi dva bloky od jej domu. V ten mrazivý deň by to bola pridlhá prechádzka, radšej som si vzal taxík. Vodič ma vysadil pred jednou z tých vysokých bielych moderných budov, ktoré vyzerajú ako poschodové svadobné torty, tak bohato sú členené. Tento štýl vytvára terasy pre množstvo horných bytov. Vrátnik v uniforme Napoleonovej armády sa nadýchol, keď som prechádzal vedľa neho, a vzápätí som sa ocitol v okrúhlym vestibule od zeme až po plafón pokrytom zrkadlami. Oproti bol výklenok a v ňom za pultom sedel domovník v peknej elegantnej uniforme. Keď som vošiel, zdvihol zrak, ale ústa neotvoril.

„Rád by som navštívil pani Forresterovú-Moorovú,“ povedal som. „Volám sa Archie Goodwin.“ Podal som mu svoju elegantnú vizitku, lesklú bielu kartičku s menom vyrytým uprostred, v pravom spodnom rohu stálo — Kancelária Nera Wolfa. „Ste ohlásený?“ opýtal sa znechuteným tónom, ktorý si pravdepodobne nacvičoval po večeroch doma.

„Nie, ale myslím, že ma prijme. Keď jej zavoláte, nezabudnite spomenúť, že prichádzam z kancelárie Nera Wolfa,“ povedal som a tiež som sa usiloval vyzerat' znudene.

Obrátil sa k bielemu telefónu a vyt'ukal číslo. Vravel takým tichým hlasom, že som ho nepočul, hoci som od neho stál necelý meter. Po pár sekundách zložil a obrátil sa ku mne.

„Prijme vás,“ povedal a sklamanie mu až kričalo z tváre. „Pätnáste poschodie.“ Ukázal na výťahy v chodbe. Mládenec v uniforme už nie takej prepychovej ma bez slova odviezol na pätnáste poschodie, a keď sa dvere otvorili, ukázal doľava. „Chod'te tým smerom,“ povedal. „Je to jediný byt na poschodí.“

Keď som stlačil zvonček, nepočul som ho zvonit', ale po chvíľke sa dvere otvorili a zjavila sa nízka žena v čierno-bielej uniforme s naškrobeným čepčekom, pripomínajúca myš. „Pán Goodwin?“ Keď som prikývol, ustúpila nabok s typickým slúžkovským gestom a ja som vošiel. Ocitol som sa v hale veľkej ako malý chrám, s lustrom, ktorý vyzeral, že by stačil na osvetlenie Madison Square Garden. „Počkajte, prosím, tu,“ povedala mi, keď ma zaviedla do obývačky s bielym kobercom, bielymi stenami a bielym nábytkom. „Pani Forresterová-Moorová ma požiadala, aby som vám oznámila, že hneď príde.“

„Hneď“ trvalo podľa digitálnych hodín, ktoré mi Lily darovala na narodeniny, presne dvadsaťštyri minút. Fajčil som už druhú cigaretu, keď vstúpila a podala mi pestovanú ruku. „Pán Goodwin. Aké milé prekvapenie,“ povedala. „Dúfam, že mi prepáčite čakanie, trochu som si zdriemla, a keď ste zazvonili, tak...“ Usmiala sa a gestom ukázala na svoje šaty a účes. Aj napriek päťdesiatim rokom Lucinda Forresterová-Moorová vyzerala výborne. Oblečené mala žltó-oranžové kvetované šaty až po zem, zdobené na rukávoch a okolo krku volánmi, a špinavoplavé vlasy mala upravené do účesu, za ktorý by sa nemusel hanbiť ani prvotriedny kadernícky salón na Piatej avenue.

„Sadnite si, prosím,“ povedala s ledva badateľným náznakom akcentu. Toto bol môj týždeň cudziniek. „Môžem vám ponúknuť niečo na pitie?“ opýtala sa, keď si sadla do kresla oproti mne.

Povedal som, že nie, a chcel som prikročiť k veci, keď ma prerušila. „Prirodzene som už o vás počula aj čítala, ale stretli sme sa niekedy? Mala by som si spomenúť, ale akosi sa mi to nedarí.“

„Máte dobrú pamäť,“ povedal som s úsmevom. „Myslím, že sme sa stretli pred niekoľkými rokmi u Rustermana, bol som tam s Lily Rowanovou.“

„Samozrejme — s Lily, už si spomínam. Milé dievča. Dost dávno som sa s ňou nevidela. Stretávate sa stále?“

Povedal som, že áno a že ju pozdravuje. Ani som sa nenazdal a podrobila ma dôkladnej prehliadke.

„Pán Goodwin, veľmi sa mi páči váš oblek — máte ho od Ralpha Laurena?“

„Kúpil som ho zlacnený u Bloomingdala,“ povedal som, „ale aj tak ďakujem. Pani Forresterová-Moorová, dôvod, pre ktorý som prišiel...“

„Dost' krkolomné meno, však?“ Perlovobiele zuby jej zažiarili. „Volajte ma radšej Lucinda, každý mi tak hovorí. Vydatá som bola len raz, ale nechala som si svoje dievčenské meno a pridala som si Forresterová. Možno to bolo hlúpe, ale nechcela som sa vzdať starého ja. Určite viem, kvôli čomu ste prišli. Kvôli Milanovi.“ V tej chvíli zväžnela. „Čítala som, že Nero Wolfe sa zaujíma o prípad, hoci si neviem vysvetliť prečo. Myslela som si, že vraha už majú.“

„Pán Wolfe si tým nie je istý, a keďže je génus, verím mu na slovo a usilujem sa mu prispôbiť.“

„Veľmi rada sa s ním niekedy stretnem,“ povedala a prehodila si nohu cez nohu. „Ako vám však môžem pomôcť?“

„Viete, pani Forresterová — Lucinda — trávili ste s pánom Stevensom v posledných mesiacoch veľa času a myslel som si, že by ste mohli vedieť, kto mohol mať záujem na jeho smrti.“

„Boli tu už od polície a pýtali sa ma na to isté,“ povedala a prevracala a gúľala pritom okrúhlymi modrými očami. „Poviem vám, čo som povedala aj im: Ak mal Milan nepriateľov, ja som o nich nevedela. Pán Goodwin, bol to veľmi uzavretý človek, najmä pokiaľ šlo o jeho prácu. Málokedy hovoril v mojej prítomnosti o orchestri a ja som sa ho nikdy nevypytovala. Myslím si, že jeden z dôvodov, prečo sa so mnou cítil príjemne, bol, že sa mohol pri mne dokonale uvoľniť.“ Posledné slovo zdôraznila.

„To ma teší,“ povedal som, „ale možno ste počuli pána Stevensa prehodiť nejakú poznámku, alebo ste začuli niečo, čo povedali jemu, čo vám vtedy uniklo, a pritom to môže byť dôležité. Istotne si nenechával všetko pre seba.“

„Och, to nie, príležitostne filharmóniu spomenul, ale naozaj nie často.“ Opäť zagúľala očami. „Pokiaľ si spomínam, jediný raz vyslovil negatívnu poznámku a tá sa týkala pána Remmersa.“

„Jasona Remmersa?“

„Áno, ale bola to len taká zbežná poznámka, čosi ako že má pocit, že Jason v neho stráca dôveru. Milan však nevyzeral veľmi znepokojený. Možno som vám to vôbec nemala spomínať, bolo to celkom nepodstatné.“

„Ako dávno to povedal?“

Znovu prevrátila oči. „Och, asi pred dvoma alebo troma mesiacmi. Naozaj to povedal len tak mimochodom, nebolo to nič dôležité. Mrzí ma, že som to spomenula.“

„Rozprával niekedy aj o niekom inom z filharmónie? Napríklad o pánu Meyerhoffovi? Alebo Geraldovi Milnerovi alebo...“

„Nie, Archie — môžem vám hovoriť Archie? Nenávidím formality. Nie, vážne nemal vo zvyku rozprávať o práci. Strávil s orchestrom toľko času, že vo voľných chvíľach sa mu na prácu nechcelo ani pomyslieť.“ Posunula sa v kresle a napravila si spodok šiat, letmo som zazrel členok v sandáli a pevné lýtko. „Chcem

rovnako ako vy, aby bol vrah potrestaný, a možno ešte väčšmi. Ale prečo si pán Wolfe myslí, že to neurobil Gerald Milner?“

„To pre mňa ostáva záhadou. Ako som vám už povedal, je génus a nezdôveruje sa mi so svojimi myšlienkovými pochodmi. Predpokladám, že ste vedeli o vážnom vzťahu medzi Geraldom Milnerom a Mariou Radovichovou?“

„Áno, vedela,“ sklopila oči a narovnávala si šaty. „Stretla som sa s ním len raz, tuším v klube filharmónie. Keď ste to teraz spomenuli, Milan naozaj raz alebo dvakrát jeho meno vyslovil a zjavne ním nebol nadšený. Mne pripadal ako celkom milý mládenec, hoci som bola šokovaná, keď... čo sa stalo.“

„Nespomenuli by ste si presne, čo Stevens o ňom povedal?“

„Och, čosi v tom zmysle ako — Nevie, čo na ňom Maria vidí. Spomenul to len letmo, ako aj vtedy to o Remmersovi, a nerozvíjal to ďalej. Keď som poznamenala, že sa mi vidí milý, zmenil tému.“

Odmlčala sa a zamračila. „Možno to už viete, ale Maria nikdy nemala ku mne, ako by som to povedala, veľmi priateľský vzťah. Ja chápem prečo. Milan jej bol ako otec a predpokladám, že by zaujala nepriateľský postoj ku každej žene, ktorá by ho očarila. Čo sa týka Marie — pokúšala som sa jej nespočetnekrát dovolať, odkedy sa to... od tej noci, ale nikto nedvíha. Rada by som jej pomohla, pokiaľ je to v mojich silách a ak mi dovoľí. Viete, kde je?“

„Myslím, že býva u priateľov,“ povedal som. „Ak s ňou budem, poviem jej, že sa s ňou chcete stretnúť. Spomenuli ste, že Milan Stevens vás mal rád. Plánovali ste sa zobrať?“

„Idete rovno na vec, však? Pri vašom type práce je to asi pochopiteľné,“ unavene sa usmiala. „Raz mi stačilo, Archie. Nepovedala by som, že som mala dokonalé manželstvo, ale môj manžel bol dobrý a štedrý človek.“ Očami prešla po izbe, akoby chcela svoje vyhlásenie zdôrazniť. „Deti sme nemali, ani jeden z nás ich nechcel a odkedy som vdovou, už je to šesť rokov, zistila som, že mi vyhovuje život bez záväzkov. Mám veľa priateľov, veľa

záujmov. Navyše, Milan ma nikdy o ruku nepožiadala. Nemám dojem, že by ho nadchýnala predstava ďalšieho manželstva.“

„Ak sa nemýlim, istý čas ste sa priatelili aj s Charlesom Meyerhoffom, nie?“ opýtal som sa.

Lucinda sa zasmiala. „Viete toho veľa, nezdá sa vám? Och, pred pár rokmi sme boli spolu s Charlesom na niekoľkých večierkoch a zopárkrát v divadle, ale pre oboch to bola len spoločenská záležitosť. Nič vážne. Rada sa pohybujem v umeleckých kruhoch. Pochádzam z divadelníckej rodiny, Archie. Môj otec bol herec, žili sme v Európe, detstvo a mladosť som prežila na cestách. Sama som chvíľu hrala, ale len ochotnícke divadlo. Myslím, že som po otcovi zdedila talent. Naozaj si nič nevypijete?“

„Ďakujem vám, ale budem už musieť ísť,“ povedal som. „Som vám vďačný, že ste si pre mňa našli čas. Ešte jedna vec: Nespomeniete si, kde ste boli v stredu večer, povedzme od pol ôsmej do deviatej?“

Ďalší unavený úsmev. „Chápem, že sa na to musíte pýtať, Archie. Plníte len príkazy. Áno, spomínam si, čo som robila v stredu. Vedela som, že Milan bude v ten večer doma — plánoval si pracovný program dlho dopredu, ešte aj večery, keď pracoval doma na veľkej partitúre, a nemenil ho. Boli sme pozvaní na ľahkú neskorú večeru k istým Morrisonovcom, s ktorými sa poznám už roky. Lawrencea Morrisona nájdete v telefónnom zozname, býva na Východnej osemdesiatej štvrtej, ak by ste si to chceli overiť. Išla som tam sama. Myslím, že som k nim prišla asi o pol deviatej.“

„A čo ste robili predtým?“

„No, tak asi o siedmej som zistila, že som zabudla kúpiť kvety, odišla som preto z domu skôr, myslím, že asi o pol ôsmej, a pred domom som si vzala taxík. Obišli sme šesť či sedem kvetinárstiev, kým som konečne našla jedno otvorené. Naaranžovali mi však skutočne krásnu kyticu.“

„Náhodou si nespomeniete, kde bolo to kvetinárstvo?“ opýtal som sa s úsmevom, aby som dal najavo, že otázky kladiem ako priateľ.

Zamávala rukou. „Och, tuším kdesi v Lexingtone. Archie, vážne sa nepamätám, veď sme sa zastavili v toľkých. Mrzí ma to.“

Bolo mi jasné, že sa už viac nemáme o čom baviť, tak som vstal a ešte raz jej poďakoval. „Je mi ľúto, že som vám nemohla väčšmi pomôcť,“ povedala, keď stála vedľa mňa a dívala sa na mňa tými fantastickými modrými očami. „Neuvedomila som si, aký ste vysoký, kým sme sedeli.“

Na tú vetu sa dalo všeličo povedať, ale ja som sa na nič nezmohol, radšej som sa ešte raz poďakoval a zamieril som k dverám s Lucindou po boku. Musel som jej sľúbiť, že ju budem informovať o tom, ako pokračujeme s prípadom, a rozlúčili sme sa — potrasením rúk. Možno si to len namýšľam, ale mal som pocit, že by privítala aj oveľa dôvernejšiu rozlúčku.

Cestou vo výťahu a neskôr, kráčajúc po Park Avenue, som o nej premýšľal, ale napokon som usúdil, že celú záležitosť prenechám radšej Wolfovi, veď jeho si ľudia na to najímajú. Premohol som sa a nezastavil som sa u Lily, namiesto toho som vošiel do obchodu s telefónnym automatom. Keď sa mi po druhom zazvonení ozval Jason Remmers, povedal som mu o Wolfovom pláne na druhý deň.

„Zajtra popoludní?“ zopakoval, keď som mu všetko vysvetlil. „Koncert nie je, takže to nebude problém. Obvolám všetkých hneď teraz, istotne neodcestovali, nemali by sa vyskytnúť nijaké komplikácie. Určite prídu, keď ich požiadam, aby navštívili Wolfa. O koľkej majú prísť?“

V nedeľu Wolfe nedodržiava bežný rozvrh, a tak som si myslel, že najlepšie by to bolo o štvrtaj. Remmers sľúbil, že mi neskôr zavolá, ako pochodil. Keď som vyšiel von, chodník pokrýval sneh a neprestávalo snežiť, ale potreboval som sa nadýchať čerstvého

vzduchu, aby som vyvetral spomienky na Lucindin parfum. Pešo sa dostanem domov práve v čase, keď Wolfe zíde zo skleníka.

Bolo päť minút po šiestej, keď som vošiel do kancelárie. Wolfe už sedel za stolom. Zamračil sa a odložil knihu, lebo vedel, že mu nedovolí čítať, kým nezreferujem, čo som vybavil.

„Po prvé,“ povedal som, „Remmers zariaduje, aby sa k nám zajtra poobede dostavilo trio. Povedal som, aby prišli o štvrtej, keďže čas ste neurčili. Po druhé, práve som navštívil Lucindu Pomlčkovú a alibi na stredu večer nemá o nič lepšie než Remmers. Predpokladám, že to chcete počuť od slova do slova.“

Wolfe prikývol a zazvonil si po pivo.

„Dobre, ale kým začnem, poviem vám o nej zopár postrehov,“ povedal som, „keďže dôverujete mojim inštinktom, pokiaľ ide o atraktívne ženy. A ona teda atraktívna je, to vám poviem. Na prvý pohľad je jasné, prečo na ňu Stevens letel. Nechystám sa stavať pre ani proti, či to urobila, ale netvárila sa ako stelesnené nešťastie. Nijaké čierne kruhy pod očami alebo tak podobne. A dala mi jasne najavo, že by nemala nič proti tomu, keby sme sa spoznali bližšie.“

„Vážne? Zistili ste, nakoľko hlboký bol jej vzťah s pánom Stevensom?“

„Povedali ste, aby som použil inteligenciu obohatenú skúsenosťami, nie?“ Po tomto úvode som všetko vysypal, slovo za slovom, hoci ma prerušili dva telefonáty. Najprv volal Remmers, oznámil nám, že zohnal všetkých troch pánov a že prídu v nedeľu o štvrtej, hoci tým vraj neboli veľmi nadšení, najmä Hirsch a Meyerhoff. Asi o päť minút zavolať Saul a povedal, že môžu aj s Fredom podať hlásenie. Keď som to oznámil Wolfovi, kázal im prísť po večeri. Ak nerátam telefonovanie a Wolfove otázky, rozprával som vyše hodiny čistého času, a keď som skončil, bol práve čas večerať.

Šok z návratu do práce už zrejme prestával pôsobiť, opäť som si vedel oceniť Fritza. Ustrice chutili v ten večer báječne, a keď ho Wolfe pochválil, úsmev sa mu rozlial po celej tvári.

Saul a Fred vedeli, kedy majú prísť. Keď zazvonili, práve sme v kancelárii dopíjali prvú šálku kávy. Otvoril som dvere, pomohol im z kabátov a Saulovi som sa pochválil, že Lucinda mi ponúkla srdce. Len čo sa usadili a každý dostal kávu, Saul si odkašlal a spustil.

„Ich dom sa nelíši od ostatných domov v tej štvrti,“ povedal. „Osem poschodí, tehlová stavba. Dostal som sa dnu ako bytový inšpektor, ktorý prišiel na pravidelnú kontrolu. Mám dobrý preukaz, obyčajne zaberie.“ Potlačil som úsmev a všimol som si, že aj Wolfovi sa zachvel ľavý kútik úst.

„Pokiaľ ide o prístup do budovy,“ pokračoval Saul, „je tam hlavný vchod do vestibulu, Archie, to si prirodzene videl. Vo vestibule je výťah pre nájomníkov. Majú tam aj služobný výťah a núdzové schodisko v zadnej časti budovy. Z obidvoch sa vychádza do chodby na prízemí. Z nej...“ Saul si odpil z kávy, „vedú dvere do uličky, ktorá oddeľuje dom od susedného domu. Z uličky sa dá vyjsť len cez železnú bránu vysokú dva metre, ktorá vedie na Sedemdesiatu šiestu ulicu z ľavej strany, keď sa dívate na dom spredu. Na bráne je z vnútornej strany poistka, takže vyjsť môže každý, stačí, keď ju stlačí, ale dovnútra sa dá dostať len kľúčom. Vrátnik, ktorý mal práve službu, mi povedal, že púšťa tou bránou návštevy, ale len keď si preverí u nájomníka, či niekoho čaká. Kľúč od brány nosí zavesený na retiazke na opasku a pri odchode ho odovzdá vrátnikovi alebo domovníkovi, ktorý ho v službe vystrieda.“

„Dá sa tou uličkou prejsť na susednú ulicu?“ opýtal sa Wolfe.

„Len s pomocou rebríka alebo krídel. Je tam asi tri metre vysoký múr, ktorý oddeľuje dom od ďalšej budovy, ktorá stojí za ňou. Túto možnosť som vylúčil. Dom nie je tak starostlivo chránený ako veľké paláce v Parku, pokiaľ ide o personál. Domovník má síce

službu dvadsaťštyri hodín — striedajú sa traja v osemhodinových smenách. Tom Hubbard, ktorého ste spomínali, pracuje cez všedné dni od štvrtej do polnoci. Vrátnik však má službu len od šiestej ráno do siedmej večer — striedajú sa dvaja v šesť a pol hodinových smenách. Ak si niekto objedná taxík v inom čase, musí sa o to postarať domovník.“

„Ešte niečo?“

„Obávam sa, že nie,“ povedal Saul ospravedlňujúco. „Držal som sa svojej úlohy inšpektora. Každý, aj ten posledný zamestnanec, je tam poriadne roztrasený po tom, čo sa stalo. Musel som sa tváriť, že ide len o bežnú kontrolu východov, schodísk a podobne. Ešte šťastie, že tam v poslednom čase nijaký pravý inšpektor nebol.“

„Uspokojivé,“ povedal Wolfe. Pokiaľ ide o Saula Panzera, nikdy nič neurobil nedokonale a Wolfe ho poznal pridobre, aby vedel, že nie je spokojný, ak svoje poslanie nesplní viac ako na sto percent. Na rad prišiel Fred a všetci sme upriamili pozornosť naňho.

„No,“ začal svojím rozvážnym štýlom, „postupoval som podľa vašich inštrukcií, pán Wolfe. Nešiel som za Hubbardom, ale poprechádzal som sa po okolí a zhováral som sa s viacerými vrátnikmi. Títo chlapíci sa navzájom samozrejme dobre poznajú, prví dvaja mi však veľmi nepomohli. Jeden z nich ma považoval za reportéra a chcel, aby som mu dopredu zaplatil, kým mi povie čokoľvek o Hubbardovi — nebol som si istý, či mi naozaj má čo povedať, tak som sa radšej s vďakou rozlúčil. Ďalší sa rozhovoril, až keď som sa mu priznal, že som súkromný detektív. Potom sa stalo niečo naozaj zaujímavé.“ Fred zmĺkol a zvrátil obočie, pozrel na Wolfa, akoby ho žiadal o súhlas, aby mohol pokračovať. Wolfe nepatrne sklonil hlavu.

„Začalo sa to všetko vlastne náhodou,“ povedal Fred. „Vrátnik asi v šiestom vchode na východ od domu, kde sa stala vražda, ale na druhej strane ulice, je Ír — volá sa Callaway. Je to zhovorčivý

chlapík, ľahko sa medzi nami rozprúdila debata. Vyšlo najavo, že naši predkovia sa prisťahovali z toho istého grófstva v Írsku a zrejme aj z toho istého mesta. Ja viem, že toto vás nezaujíma, ale práve týmto sme začali. No, keď sme už chvíľu trkotali pred domom, opýtal som sa Callawaya, či sa tá veľká vražda nestala práve v tomto okolí. Povedal, že áno, a tak som sa začal vyzvedať len tak medzi rečou na ten dom a či tam niekoho pozná. Povedal mi, že nemá vysokú mienku o spôsobe, ako sa o ten dom starajú, že nie je dobre udržiavaný, že má slabé bezpečnostné opatrenia, ani vrátnika nezamestnávajú na celý čas, kým v jeho dome má vrátnik službu aj v noci. Nebolo ťažké zaviesť reč na toho chlapíka Hubbarda, Callaway povedal, že ho pozná, a poznamenal, že o ňom nemá vysokú mienku. Spýtal som sa prečo a odvetil mi čosi v tom zmysle ako: Nevážim si chlapa, ktorý sa naháňa za prostitútkami, ešte aj keď je v službe.

Samozrejme som chcel vedieť, čo tým myslí, a na to mi povedal, že každý na okolí, všetci vrátnici poznajú Hubbardovu slabosť pre radodajky, a najmä červenovlasé. Spýtal som sa, ako to vie, a povedal mi, že dievčence sa tam niekedy obšmietajú po večeroch a pokúšajú sa ho zbaliť.“

Wolfe vystrúhal grimasu. „Je to v tej štvrti bežné?“

Fred sa pomrvil v kresle. „Myslím, že nie — aspoň pokiaľ ja viem. Ich bežný flek je južnejšie, v blízkosti hotelov. Zopár ich však zrejme pracuje občas aj v týchto končinách.“

Saul vycítil Fredove rozpaky a zasiahol do rozhovoru. „Má pravdu, pán Wolfe. Ich pole pôsobnosti je hlavne v centre mesta, ale niektoré prostitútky chodia aj ďalej, hlavne, keď si tam nájdu pravidelného zákazníka. Ak sa rozšírili správy o tom chlapíkovi, je dosť možné, že niektoré sa ta vybrali, aby zistili, či si nerozšíria klientelu.“

Wolfe sa opäť zamračil. O prostitúcii sa raz vyjadril ako o zamestnaní bez fantázie, ktorému sa venujú nešťastné profesionálky

slúžiace nepríjemným klientom. Keď som sa opýtal, ako to môže viedieť, prebodol ma pohľadom, ale vyrušiť sa nedal. Či už s Wolfom súhlasíte, alebo nie, New York je plný prostitútok, najmä takých, čo šliapu chodník. Každý, kto trávi veľa času vonku, vie, že ich nájde ľahšie ako taxík, vyskytujú sa vo všetkých typoch, veľkostiach, farbách a vekových kategóriách, vrátane niekoľkých priam dojemne mladých.

„Zatváril som sa, že ma to zaujíma,“ pokračoval Fred, „a opýtal som sa Callawaya, či sa náhodou okolo domu, kde Stevens býval, nejaké nepotulovali v ten večer, keď sa stala vražda. To v ňom vyvolalo podozrenie, opýtal sa ma, prečo to chcem viedieť, tak som mu povedal, že som súkromný detektív a v tej štvrti pracujem na inom prípade, a ešte som dodal, že som sa do tých končín zatúlal len zo zvedavosti, aby som videl miesto vraždy. Zdalo sa, že to prijal. Povedal mi, že v stredu večer sa v jeho dome konal veľký večierok a mal veľa práce s otváraním dverí na autách a ohlasovaním návštevníkov, takže si vôbec nevšimol, čo sa deje ďalej na ulici. Prvý raz si uvedomil, že sa niečo stalo, až keď neskôr večer uvidel policajné auto zaparkované pred Stevensovým domom. Mal dojem, že to bolo okolo jedenástej.“

Ako Fred pokračoval, Wolfova pozornosť postupne ochabovala. Rozpoznám to podľa toho, že oči mu začnú blúdiť po miestnosti — z knižnice na hodiny alebo na glóbus. Ešte prv ako Fred skončil, zazvonil si po pivo a ja som sa opýtal ostatných, čo si dajú. Fred chcel tiež pivo, a keď Saul požiadal o koňak, povedal som si, že aj mne urobí dobre.

Pohodlne sme sa s nápojmi v rukách usadili a Wolfe začal klásť Fredovi otázky: o vzájomnej polohe Callawayovho domu a miesta vraždy, o šírke ulice, veľkosti stromov. Pomyslel som si, že sa chytá každej slamky, chce nám ukázať, že pracuje, ale v podstate nevie, ktorým smerom sa pustiť. Práve som ho chcel prerušiť, keď obidve ruky vystrel pred seba a položil dlaňami na stôl. Toto gesto

nepoužíva často, zopárkrát som ho to videl urobiť a vždy nasledovali príkazy.

„Saul, Fred. Pokojne môžete povedať nie a naozaj sa na vás za to nenahnevám. Keby som bol na vašom mieste, takmer určite by som takúto úlohu odmietol pre pocit bezmocnosti aj nechuti.“ Zhlboka sa nadýchol a pomaly vydýchol. „Chcem vedieť, či prostitútka, červenovlasá alebo hocijaká iná, navštívila Hubbarda, keď mal v stredu službu. A ak áno, chcem, aby ste mi ju priviedli.“ Oprel sa a odpil si z piva.

„Pusinka lásky,“ vydýchol Saul. „Je ich v New Yorku asi päťtisíc.“ Odpil si z koňaku a obzrel sa na Freda, ktorý sa uprene díval na svoj pohár piva. Potom si vymenili pohľady a Saul sa obrátil k Wolfovi. „Myslím, že by sme sa do toho mali pustiť hneď,“ povedal. „Mám zopár nápadov, ako by sme mohli postupovať, a chcel by som si ich s Fredom predebatovať.“ Obaja dopili a vstali. Aby som ukázal svoj priateľský vzťah k nim, vypravdal som ich k dverám a zaželať som im veľa šťastia. Dnes sa to zaobišlo bez vtipkovania, potriasli sme si len ruky.

Wolfe si práve nalieval do pohára druhé pivo a sledoval penu, keď som dopadol na stoličku. „Bezmocnosť a nechúť, čo? Aký milý výraz, a pritom dobre viete, že vám nič neodmietnu, ani taký choromyseľný nápad.“

„Archie, nemienim diskutovať o podstate úlohy, ale pokiaľ viem, Saula a Freda ešte nikdy neodstrašili mizivé šance, ako to nazývate vy, a navyše dobrý poľovník si nedovolí obísť ani jednu húštinu, nech je akokoľvek hustá.“

„Práve sme zamenili rybačku za poľovačku? No dobre,“ povedal som a pokrčil plecami, „platíte ich vy a len Saul samotný stojí stopäťdesiat dolárov denne plus výdavky.“

Teraz zasa Wolfe mykol plecami a otvoril si semenársky katalóg. „Máte posledné záznamy o klíčení?“

To je ďalšia z jeho fráz, ktorou zvyčajne končí debatu, a tak som si vybral záznamy, ktoré samozrejme neodrážali posledný stav, a pustil som sa do práce, najprv som si však na posilnenie nalial pohár koňaku.

Snežilo až do obeda a okolo poludnia sa na Tridsiatej piatej ulici zjavili kvíliace pluhy a odhrňali sneh. Spal som dlho, a keď som sa konečne prebral a zišiel do kuchyne, bolo štvrt' na jedenásť. Wolfe tam nebol, v nedeľu nedodržiava svoj zvyčajný režim a nepohne sa z izby najmenej do dvanástej. Fritz mal pre mňa nachystanú kanvicu kávy a nedeľné *Times*, klobásy už dal len do grilu. Opýtal sa ma, ako napredujeme s prípadom, ale poradil som mu, aby sa ma na to skúsil opýtať neskôr, najlepšie zajtra. Od vraždy uplynuli už štyri dni a *Times* odsunuli Stevensov prípad z titulnej stránky. Uverejnili však dlhý článok na tretej strane, v ktorom sa tvrdilo, že štátny zástupca vyjadril nádej, že súd s Geraldom Milnerom sa začne „v najbližších týždňoch“. V článku sa ďalej písalo, že rozlúčka so Stevensom bude v pondelok popoludní.

Zjedol som šesť zemi a päť klobások, dolial som si kávu do hrnčeka a presťahoval som sa do kancelárie. V kalendári na stole som mal pri nedeli len jednu poznámku ceruzkou — 16.00 traja zo symf. orch. Obrátil som sa k telefónu a vytočil číslo Jazona Remmersa, už po druhý raz za posledné dva dni mi zdvihol sám. Veľmi rád mi poskytol informácie, o ktoré som ho požiadal: stručné životopisy všetkých troch pánov, ktorí nás mali popoludní navštíviť. Poznačil som si rýchlopisom, čo mi nadiktoval, a poďakoval som mu, že sa s tým obťažoval, potom som text prepísal na stroji. Stručne som zhrnul údaje o každom z trojice a s jednoriadkovou medzerou mi to všetko vyšlo na jeden papier, ktorý som položil Wolfovi na stôl. Text znel takto:

CHARLES MEYERHOFF. Vek — päťdesiatnik. Šesť rokov zastáva funkciu riaditeľa filharmónie. Miesto narodenia Pittsburgh. Istý čas pôsobil ako huslista v orchestri v Minneapolise a Cincinnati, pred

nástupom do Newyorskej filharmónie viedol pittsburský orchester... Známy výbušnou povahou, neznášal Stevensa a jeho koncentrovanie moci. Často sa hádali. Rozvedený. Bezdetný. Býva sám v nájomnom byte v Brompton Arms.

DAVID HIRSCH. Vek — niečo vyše štyridsať. Päť rokov druhý dirigent Newyorskej filharmónie. Prvotriedny huslista, nádejní skladateľ, ale nepodarilo sa mu presadiť, aby niektoré z jeho diel filharmónia uviedla. Z toho dôvodu mal nepriateľský postoj k Stevensovi, a tiež aj preto, že ho preskočili a nevymenovali za šéfdirigenta. Pôvodom Rakúšan, do Spojených štátov sa podľa Remmersa presťahoval v mladosti. Ženatý, bezdetný, býva v Ridgewoode v New Yersey.

DONALD SOMMERS. Vek — dvadsaťosem. Vynikajúci flautista, vo filharmónii hrá tri roky, často ako sólista. Absolvent Juilliardu, pôvodom z Bostonu, zázračné dieťa, hral s bostonskou filharmóniou už ako chlapec. Jeho vzťahy so Stevensom sa ustavične zhoršovali, podľa Remmersa ho chcel Stevens z orchestra vyhodiť. Slobodný, býva v Gramercy Park.

Práve som sa vrátil k stolu, keď zazvonil telefón. Volala Lucinda. „Archie, spomenula som si na niečo, čo by mohlo byť dôležité — viete, v súvislosti s témou, o ktorej sme sa rozprávali včera.“

„Dobre, počúvam,“ povedal som s nachystanou ceruzkou.

„To nie, radšej by som o tom nehovorila do telefónu. Nemohli by ste sa u mňa zastaviť?“

Pokúsil som sa ju presvedčiť, že telefónne linky sú absolútne spoľahlivé, ale bolo nad slnko jasnejšie, že chce, aby som ju opäť navštívil. Uprel som pohľad z okna na chumeliaci sa sneh a striaslo ma, ale sľúbil som jej, že prídem čo najskôr. Wolfovi som nechal na

stole lístok hneď vedľa životopisov, natiahol som si galoše, obliekol ťažký zimník a vyrazil do menšej fujavice.

Ako zázrakom som zohnal taxík hneď na rohu a už o desať minút som dorazil k Lucinde. Všetci duševne zdraví Newyorčania asi sedeli doma, lebo ulice boli ľudoprázdne. Tentoraz sa zamestnanci vo vestibule pri mojom príchode netvárili tak snobsky a znudene. Zrejme vedeli, že prídem, domovník sa dokonca usiloval vyčariť na tvári priateľský výraz, čo som mu vlašne oplatil.

Aj v Lucindinom byte všetko prebiehalo oveľa hladšie ako deň predtým. Lucinda ma už nenechala dvadsaťštyri minút čakať. Keď ma slečna Myš uviedla do snehobielej obývačky, čakala ma vo vzdušných dlhých šatách malinovej farby. „Archie, som veľmi rada, že ste prišli tak rýchlo,“ ozvala sa z pohovky a zdvihla tvár, aby som ju mohol pobožkať. Chcel som ju diskkrétne pobožkať na líce, ale nech sa prepadnem, ak v poslednej chvíli neobrátila tvár a neponúkla mi mierne pootvorené pery.

Musel som sa zachytiť, aby ma na seba nestiahla, a veru chvíľu veľa nechýbalo a bol by som sa prestal brániť. Napokon som sa ovládol a takmer grációzne som sa zviezol na pohovku vedľa nej. „To bolo štvorhviezdíčkové privítanie,“ povedal som s úsmevom a rukou som si uhladil vlasy. „A hoci túžim vedieť, aké by bolo pokračovanie, myslím, že by sme mali prejsť k veci. Na čo dôležité ste si spomenuli?“

„Och, Archie,“ povedala a tiež sa usmiala, ruku si položila na operadlo za môj chrbát, „ospravedlňujem sa, ak som bola priveľmi opovážlivá, ale už včera som vám povedala, že sa mi veľmi páčite. Asi som sa dala uniesť...“ Vetu nechala rozplynúť vo vzduchu, myslím, že zámerne. „Archie, premýšľala som včera po vašom odchode o všetkých stretnutiach s Milanom, o všetkom, čo kedy povedal v súvislosti s filharmóniou. A na niečo som prišla, stalo sa to tak asi pred rokom. Vtedy mi to pripadalo celkom bezvýznamné...“ Naozaj rada nechávala myšlienku nedopovedanú.

„Poroprávajte mi o tom,“ vyzval som ju a zapálil si cigaretu.

„Viete, pamätám sa na to dobre, sedeli sme práve v tejto izbe a popíjali sme. Ozaj, môžem vám niečo ponúknuť?“ Pokrútil som hlavou, a tak pokračovala. „Milan bol v ten večer dosť rozladený. Predtým sa stretol s Hirschom kvôli nejakým pracovným záležitostiam, bežným problémom. Také stretnutia mávali zrejme pravidelne. V ten deň však došlo medzi nimi k ostrej hádke — už si neviem spomenúť, či mi Milan povedal, kvôli čomu sa pohádali. Škriepku však vyvolal Hirsch a bol takmer bez seba od zlosti. Milan vravel, že v jednej chvíli vyskočil, tresol päťou po Milanovom stole a vyhlásil čosi v tom zmysle ako Radšej niekoho zabijem, ale nedopustím, aby sa filharmónia prepadla dočerta. A ak to takto pôjde ďalej, presne tam skončí. Možno jeho slová necitujem presne, ale v podstate povedal toto. A určite použil slovo zabijem, hoci viete, ako ľudia niekedy rozprávajú.“

„Netušíte, kvôli čomu sa pohádali?“ opýtal som sa.

„Nie som si istá, či mi to Milan vôbec povedal. Najväčšmi mi utkvelo v pamäti, aký bol z toho rozladený.“

„Obával sa o vlastnú bezpečnosť? Povedal niečo také?“

„Och, to nie, nie, také niečo nepovedal nikdy. Milan tuším o seba v živote nemal strach. Myslím, že najväčšie starosti si robil o orchester. A mal dojem, že nemá vo svojom zástupcovi oporu.“

„Aspoň to tak vyzerá,“ súhlasil som a potiahol som si z cigarety. „Prezradte mi, prečo ste mi o tom nepovedali včera?“

Vyčarila ostýchavý úsmev. „Znervóznilí ste ma, Archie. Dalo by sa povedať, že mi to nemyslelo. Všetky tie otázky... bola som priveľmi vyčerpaná po tom, čo sa stalo.“

Bola nepochybne výbornou herečkou. Vedela presne, kedy má urobiť pauzu, ktoré slová zdôrazniť, ako nakloniť hlavu. Cítil som sa ako na predstavení jednej z anglických detektívnych hier, na ktoré ma Lily tak často vláči.

„Keď som už tu, spýtam sa vás ešte niečo, nepoznáte náhodou Donalda Sommersa?“

„Z filharmónie?“ Lucinda sa odmlčala a odhrnula si pramienok vlasov. „V podstate sa nepoznáme, ale niekoľkokrát sme sa stretli.“

„Nepovedal o ňom Stevens niečo, hocičo negatívne?“

„Naznačujete, že je ďalším podozrivým?“ opýtala sa a obrátila tvár priamo ku mne.

„To nie,“ usmial som sa. „Som len zvedavý, lebo som párkrát počul jeho meno.“

„Myslím, že sa s ním raz Milan dostal do sporu kvôli nejakému sólu. Je však taký mladý — aspoň tak vyzerá. Pre mňa je to ešte chlapčisko.“

„Chlapčisko, ktorému tiahne na tridsiatku.“

Pokrčila plecami. „No, mala som pocit, že ho Milan nemá rád, že by bol možno radšej, keby z orchestra odišiel.“

„Tuším si pamätáte všeličo, na čo ste si včera nespomenuli,“ poznamenal som mierne.

„Och, Archie, prosím vás, netrápte ma. Naozaj vám nemôžem odcitovať nič zvláštne, čo povedal Milan o Sommersovi. Tlmočím vám len svoj dojem.“

„Dobre, ešte jednu vec, kým odídem. Ako by ste opísali Stevensov vzťah k Charlesovi Meyerhoffovi?“

Opäť pokrčila plecami. „Možno trochu napätý. Ale ak mám byť úprimná, vôbec si nespomínam, že by mi bol Milan niekedy hovoril niečo o Charlesovi.“

„Mohlo to byť preto, že ste sa predtým s Meyerhoffom priatelili?“

„To je samozrejme možné,“ povedala. „Ani raz som však nemala pocit, že by Milan voči Charlesovi zatrpkol, a hoci som sa s Charlesom v poslednom čase stýkala naozaj len veľmi málo, ani uňho som si nevšimla nejakú antipatiu voči Milanovi. Hoci

vlastne...“ rozhodila rukami a prevrátila oči... „čo už ja môžem vedieť?“

„Viete toho dosť,“ poznamenal som, „ale či mi to všetko povie, to je už iná vec.“ Začala protestovať, a tak som zdvihol ruku, aby som ju uchlácholil. Vyhlásil som, že už naozaj musím ísť, ale že sa jej určite ozvem ja alebo Wolfe. Pri dverách sme sa objali a bol som to napokon ja, kto sa zo zovretia vymanil, inak by sme tam ešte asi stáli.

Cestou späť som zháňal taxík dlhšie a do kancelárie som vošiel až po jednej. Wolfe zdvihol hlavu od knihy a na tvári sa mu zračila otázka.

„Lucinda F—M je skutočne kus,“ povedal som a sťažka dosadol na stoličku. „Zdá sa, že dostala náhly záchvat rozpomätúvania a musela sa s tým zdôveriť práve mne.“ Potom som mu zopakoval od slova do slova náš rozhovor, vynechal som len úvodné a záverečné objatia, z ktorých by aj tak nič nemal. „Zmenili ste na ňu od včera názor?“ opýtal sa, keď som skončil.

„Myslím, že jej menej dôverujem. Možno to zapríčinili všetky tie jej teatrálné pózy,“ povedal som. „A tiež sa mi vidí, že má veľmi priberčivú pamäť. Ak však čakáte, či sa stavím, že to urobila, tak ha to ešte pripravený nie som. Možno preto, že sa tak dobre bozkáva.“

Wolfe urobil grimasu a zdvihol papier so stručnými životopismi. „Prídu všetci?“

„Áno, aspoň pokiaľ viem. Dopoludnia som sa rozprával s Remmersom — od neho mám ich životopisné údaje. Prijmete všetkých odrazu, alebo ich mám usadiť v obývačke a vodiť po jednom?“

„Všetkých odrazu. Môže byť poučné sledovať ich reakcie, najmä ak má Meyerhoff naozaj takú výbušnú povahu. Saul a Fred nevolali?“

Povedal som, že nie, načo kývol a znova sa zahĺbil do knihy, kým ja som sa vrátil k svojej obľúbenej hre na doháňanie záznamov o orchideách.

Ak nič iné, tak jedno sa o návšteve v nedeľu popoludní určite dá povedať, a to, že prišli presne: na hodinkách som mal dve minúty po štvrté, keď sa ozval zvonec. Pozrel som sa cez priezor a vedel som bez problémov určiť, kto je kto. Meyerhoff stál vpredu a veľmi šťastne sa netváril. Bol z trojice najnižší, kučeravé hnedé vlasy mu ustupovali z čela a za ďalších desať rokov pravdepodobne o ne naisto príde. Muž v okuliároch s kosteným rámom musí byť Hirsch, ak už pre nič iné, tak vzhľadom na vek. Bol asi o desať centimetrov vyšší od Meyerhoffa, mal riedku briadku a ani on nežiaril od nadšenia. Sommers o hlavu prevyšoval Hirscha, a hoci mal na sebe čierny kabát, bolo mi jasné, že je tenký ako hudobný nástroj, na ktorý hrá. Mal strapaté čierne vlasy a obočie a tváril sa skôr znepokojene ako nahnevane.

Zvonec sa ozval po druhý raz vo chvíli, keď som otvoril dvere. „Dobrý deň, páni, nech sa páči ďalej,“ privítal som ich srdečne. „Hrozná počasie, však?“ Ušlo sa mi len zašomranie, a ani keď som pri odkladaní kabátov každého oslovil po mene, sa nezdalo, že by som na nich urobil dojem. „Kde je Wolfe?“ dožadoval sa Meyerhoff. „Chcem to mať rýchle za sebou.“

Odviedol som ich do kancelárie, stále sa tváriac ako srdečný majordómus. Kým som ich stručne predstavoval, Meyerhoff obsadil červené kožené kreslo a útočne vystrčil bradu, akoby Wolfa vyzýval, nech si dá pozor, koho kam posadí.

Rozruch však nevznikol. Wolfe každému opätovoľ pozdrav kývnutím, potom si do knihy zastrčil zlatú záložku a opatrne ju položil na stôl. Oči uprel na Meyerhoffa, preniesol pohľad na Hirscha, ktorý sedel najbližšie k nemu v žltom kresle a napokon si premeral Sommersa, sediaceho vľavo v žltom kresle bližšie ku mne.

„Môžeme vám venovať pol hodiny, viac nie,“ povedal Meyerhoff hlasno, dívajúc sa na zápästie. „Neprišli by sme vôbec, keby nás o to nebol požiadal Jason. Nevidím dôvod, prečo by sme sem mali chodiť.“

„Moment, prosím,“ Wolfe zdvihol ruku. „Dovolíte, aby som mal úvodné slovo ja, pán Meyerhoff? Ďakujem. Ubezpečujem vás, že rovnako ako vy som za stručnosť. Kým začneme, čo si dáte na občerstvenie? Ja pijem pivo.“

Meyerhoff rázne pokrútil hlavou, čo zjavne vyjadrovalo aj názor jeho spoločníkov. Tiež odmietli, ale miernejšie.

„Dobre,“ Wolfe stlačil zvonček a znova si ich všetkých premeral. „Ako vám už povedal pán Remmers, a určite ste o tom tiež čítali v novinách, najali si ma, aby som odhalil vraha Milana Stevensa. Teraz by...“

„To je bláznovstvo!“ zreval Meyerhoff. „Každý vie, kto Milana zabil. Polícia tú osobu chytila a podarilo sa im to rýchlo. Prečo nemôžeme jednoducho...“

„Tak sa mi zdá, že si skáčeme do reči, pán Meyerhoff,“ vyštekol Wolfe. „Ovládajte sa, prosím. Všetci ste sa vystavili nepríjemnému a mizernému počasiu cestou ku mne a ja som vám za to vďačný. Pred chvíľou ste vyjadrili túžbu, aby naše stretnutie trvalo krátko. To bude možné len vtedy, ak mi dovoľíte pokračovať. Všetci sa dostanete k slovu.“

„Panebože, ste presne taký arogantný, ako sa o vás hovorí,“ povedal Meyerhoff a založil si ruky na prsiach. Potom ukázal na mňa. „Ostane si robiť poznámky?“

„Arogantný?“ Wolfe o kúsok nadvihol plecيا a hneď ich zasa spustil. „Skôr by som povedal, že sa nedám vyviesť z rovnováhy. Pokiaľ ide o pána Goodwina, máte pravdu, zúčastňuje sa na všetkých schôdkach v tejto miestnosti. Má také schopnosti, že by si poznámky vôbec nemusel robiť, aj tak zrekonštruje od slova do slova rozhovor trvajúci niekoľko hodín. Nepredpokladám, že by

mal niekto z vás námietky voči jeho prítomnosti. A navyše, každý z vás je svedkom všetkého, čo sa tu povie.“ Wolfe zaostril pohľad na Meyerhoffa, ktorý sa zamračil, ale ústa neotvoril.

„Môžeme teda pokračovať,“ vyhlásil Wolfe a nalial si pivo. „Pána Milnera naozaj obvinili z vraždy. Vie sa o tom, že bol v Stevensovom byte v stredu večer a tiež je známe, že mal prednedávnym roztržku s pánom Stevensom, týkala sa jeho vzťahu k Marii Radovichovej. To sú dokázané udalosti a nemienim ich spochybňovať. Mám však dôvody, aby som bol presvedčený, že Milana Stevensa nezavraždil pán Milner.“

„Aké sú to dôvody?“ ozval sa David Hirsch, rakúsky pôvod sa prejavil slabým prízvukom. Odkášlal si a nervózne sa zavrtel.

„Pán Hirsch, ako som už povedal, tie dôvody sú známe a zatiaľ nie som pripravený ich zverejňovať.“

„Mne to pripadá ako lovecká expedícia,“ vyštekol Meyerhoff. „V tomto meste ste dobre známy tým, že žiadate privysoké honoráre. Získali ste klientku, ktorá nechce uveriť, že muž, ktorého miluje, spáchal vraždu — a to vraždu jej vlastného strýka. Na scénu vstupuje Nero Wolfe. Maria sa obráti na vás a vy jej vyhoviete, zavoláte si sem každého, kto sa kedy s Milanom pochytil. Len si nemyslite, že nevieme, prečo sme tu, prebrali sme si to cestou. Každý z nás sa s ním niekedy dostal do konfliktu — a ja častejšie ako ktokoľvek iný, to je pravda. Nie sme však sami, aj ďalší v orchestri sa s ním pohádali, alebo mali dôvod neznášať ho. Rád vám poviem ich mená — aj mesiac vám potrvá, kým ich všetkých vypočujete.“ Meyerhoff, nahnutý počas svojho malého prejavu dopredu, sa oprel a znovu si prekrížil ruky na hrudi.

„Vašu ponuku si cením,“ sucho precedil Wolfe. „Cením si aj to, že ste spomenuli svoje časté hádky s pánom Stevensom. Ušetrili ste ma starostí, aspoň to nemusím uviesť ako raison d'être tohto stretnutia.“ Odmlčal sa a odpil si z piva. „Pán Meyerhoff, keďže ste

tú tému nadniesli, opýtam sa vás ako prvého: Čo tvorilo základ vašich nezhôd s Milanom Stevensom?“

„Predpokladám, že čiastočne už poznáte odpoveď na svoju otázku z rozhovorov s Jasonom. Môžem vám však vyhovieť, keď už som tu, aby som použil vaše vlastné slová.“ Opäť sa nahol dopredu a laktami sa oprel o opierky. „Pracujem ako riaditeľ niečo vyše šesť rokov. Keď som do filharmónie nastúpil, vládol v nej chaos. Šéfdirigent, ktorý orchester v tom čase viedol, nebol schopný vydobyť si pri skúškach autoritu a udržať disciplínu — myslím, že som objektívny, čo povieš, David?“

Hirsch zamračene prikývol. „Áno, podľa mňa si to vyjadril ešte veľmi mierne. Chaos je naozaj to pravé slovo.“

Meyerhoff pokračoval. „Správna rada filharmónie sa po niekoľkých rokoch rozhodla, že potrebujeme nového dirigenta, mnohí sme o to žiadali. Asi v tom čase sa stal predsedom Jason a veľmi sa zasadzoval za Milana, ktorý vtedy pôsobil v Londýne. Milan bol v hudobných kruhoch veľmi známy, najmä v Európe, ale od hudobníkov a ďalších zamestnancov orchestrov som sa o ňom dopočul veci, ktoré sa mi nepozdávali.“

„Aké veci?“ opýtal sa Wolfe.

„Tak po prvé, výber repertoáru. Namiesto toho, aby sa vo väčšej miere usiloval oboznámiť poslucháčov s menej známymi skladateľmi a so súčasnou hudobnou tvorbou, stále vyberal spoľahlivé „šlágre“: veľa známych, bezproblémových diel — od všetkých obľúbených skladateľov. Výnimočne ste ho videli dirigovať Berga, Schönberga alebo Brucknera, zriedka uviedol nové hudobné dielo. Podľa mňa by mal symfonický orchester vo svojom repertoári viac skúšať a experimentovať. Isteže potrebujete aj tradičné a populárne diela, ale dôležitá je rovnováha. Stevens jednoducho nebol schopný rovnováhu vytvoriť.“ Po celý čas, čo Meyerhoff rozprával, mu Hirsch rýchlejšie či pomalšie prikyvoval.

„Ďalej Milanova povaha,“ pokračoval Meyerhoff. „Filharmónia potrebovala disciplínu, to áno, ale nie despotizmus. Tento orchester má veľké talentované osobnosti, pán Wolfe. Napríklad tuto Don je najlepším flautistom v Spojených štátoch a možno na celom svete.“ Sommers očervenel a začal protestovať. „Ale áno, Don, je to tak a nehovorím to preto, že tu sedíš. Filharmónia má, slovom, nemálo veľkých talentov, a to si vyžaduje schopného a taktného šéfdirigenta, pod ktorého taktovkou títo nadaní hudobníci podajú vynikajúci výkon. To sa vám nepodarí len železnou rukou, bez citlivého vyváženia pochopenia a disciplíny to nejde. Viem, že o mŕtvom sa nemá hovoriť zle. ale pravdou je, že Milanovi Stevensovi chýbala láskavosť, aby situáciu zvládol. Vedel nastoliť poriadok, ale chýbala mu ľudskosť na to, aby jeho hráči dosiahli vrcholný výkon.“

„Jednostaj som mu dohovárал, naliehal som naňho, aby poskytol hráčom viac slobody, aby bol prispôsobivejší. Vždy mi však odpovedal rovnako: ‚Prísnosť sa nedá nahradiť ničím, každý musí vedieť, kto je tu šéfom.‘ Zakaždým keď som ho upozornil, aby zmenil svoj prístup, sa rozčúlil.“

„Pán Hirsch, súhlasíte s týmto hodnotením?“ opýtal sa Wolfe.

Hirsch si opäť odkašlal. „Áno, áno. Za Milanovho predchodcu som tiež pracoval ako jeho zástupca, a keď prijali Milana, bol som sklamaný. Nepopieram, dúfal som, že možno vyberú za šéfdirigenta mňa, ale...“ odovzdate pokrčil plecami, „nestalo sa tak. Chcel som s novým dirigentom spolupracovať, ale Milan mi dal takmer hneď na začiatku jasne najavo, že do vedenia orchestra nebudem môcť hovoriť. Často som si lámал hlavu, prečo si ma tam vôbec drží, ale napokon som na to prišiel. Vôbec nezáležalo na tom, kto je vo funkcii zástupcu, pod vedením Milana Stevensa mal tak málo zodpovednosti, že mu zrejme bolo jedno, či som to ja, alebo hocikto iný.“

„Ako som počul, skomponovali ste symfóniu a dúfali ste, že ju s orchestrom uvedie,“ povedal Wolfe.

Hirsch si prešiel dlaňou po čele. „Áno, je to tak,“ povedal po pauze.

„Ale neuviedol ju?“

Ďalšia pauza. „Nie. Milan sa zrejme domnieval, že nedosahovala takú úroveň, aby si zaslúžila premiéru v Newyorskej filharmónii.“ Hirsch stisol pery.

„Prečo ‚zrejme‘?“ opýtal sa Wolfe.

„Vravím zrejme, lebo Milan mi nikdy nepovedal na rovinu, že symfónia nie je dobrá. Vždy keď som mu to spomenul, zmenil tému, alebo to zahovoril slovami akože — Och, áno, musíme sa stretnúť a predebatovať si to, keď budem mať trochu viac času, ale keď teraz je taký blázinec. Stále bol veľmi zaneprázdnený. A pritom viem, že je to dobré dielo — ukázal som ho mnohým hudobníkom, ktorých názor si vážim, všetci boli nadšení, a nemal som dojem, že mi len chcú urobiť radosť.“

„Aký mohol mať pán Stevens iný dôvod okrem kvality diela, aby vašu symfóniu neuviedol?“

Hirsch pokrútil hlavou. „Neviem, možno si neželal, aby sa jeho zástupca dostal do pozornosti verejnosti.“

„Pán Hirsch, medzi vami a pánom Stevensom vládlo otvorené nepriateľstvo?“

Hirsch sa nervózne hral s okuliarmi, vystrel prekrížené nohy. „Tak by som to nevyjadril. Občas sme sa pohádali kvôli jeho prístupu k niektorým hráčom, ale zvyčajne nie na verejnosti.“

„Považovali ste ho za priveľkého puntičkára?“

Hirsch prikývol. „To áno, niektorých hudobníkov na skúškach vyslovene ponížoval, urážal ich, sťažoval im pracovné podmienky. Podľa mňa to vnášalo do celého orchestra napätie, podrývalo to jeho morálku. Namiesto toho, aby hrali lepšie, o čo mu zjavne šlo, dosahoval práve opačný účinok.“

„Stávalo sa to často?“

„Áno, prakticky na každej skúške. Akoby sa bol vyžíval vo svojej krutosti.“

„Upozorňovali ste ho na to?“ opýtal sa Wolfe.

„Dost' často. Nad mojimi rečami však zakaždým len hodil rukou. ‚Sú to profesionáli,‘ vravieval, ‚očakávam, že aj budú hrať ako profesionáli, nie ako členovia nejakého amatérskeho súboru.‘“

Wolfe sa posunul v kresle. „Je to pravda, pán Hirsch, že ste sa raz pred pánom Stevensom vyjadrili, že pre orchester by ste boli ochotný aj zabíjať?“

„Čože?“ Hirscha myklo, akoby ho zasiahol elektrický prúd. „Kto vám to povedal? V živote som nič také nevypustil z úst!“

V tejto chvíli sa do rozhovoru zamiešal Meyerhoff aj Sommers. „Páni!“ zahriakol ich Wolfe. Nepovedal to hlasno, ale na umlčanie našej trojice to stačilo. „Láskavo sa ovládajte, riskujem, že sa budem opakovať, ale uvedomte si, ak ma nebudete prerušovať, odídete odtiaľto skôr.“ Obrátil sa zase na Hirscha.

„Počul som, že ste vyslovili nasledovné slová, alebo nejaké veľmi podobné pri stretnutí s pánom Stevensom v jeho pracovni: ‚Radšej niekoho zabijem, ale nedopustím, aby sa filharmónia prepadla dočerta. A ak to takto pôjde ďalej, presne tam skončí.‘ Tak ako, pán Hirsch?“ Wolfe prižmúril oči.

Pri koreni nosa, hneď nad okuliarmi, sa Hirschovi zjavili kvapôčky potu. Pozrel na Meyerhoffa a Sommersa, potom si obližol pery. „Pán Wolfe, nikdy som nič také nevyslovil,“ povedal napätým, tichým hlasom, s dôrazom na každom slove. „To nie je môj spôsob vyjadrovania,“ pokračoval zápalistejšie. „Opýtajte sa kohokoľvek, kto ma pozná. Nepoužil by som slovo zabíjať, či dokonca dočerta.“

„To je pravda,“ skočil mu do reči Meyerhoff. „Nikdy som nepočul Davida...“

„Tak dost!“ zlostne zhúkol Wolfe a Meyerhoff stíchol. „Pán Hirsch, pokračujte, prosím.“

„Chcel som povedať, že vôbec nechápem, kto by si mohol o mne niečo také vymyslieť. Nie je to pravda. S Milanom som sa niekedy hádal — vlastne často — ale nikdy, nikdy by som nepovedal niečo také.“ Opäť sa poobzeral okolo seba, krátko spočinul pohľadom na každom z nás a nato zvesil hlavu. Začínalo mi ho byť ľúto.

„Pán Hirsch,“ pokračoval Wolfe, „máte predstavu, prečo by si niekto o vás niečo také vymyslel?“

„Nie, podľa mňa nemám v orchestri nepriateľov, okrem...“

„Okrem?“

„Okrem Milana,“ povedal Hirsch a schúlil sa v kresle.

„Považovali ste pána Stevensa za svojho nepriateľa?“ opýtal sa Wolfe.

„Nie, ale myslím, že on mal mňa za nepriateľa,“ odpovedal.

Wolfe si ho premeriaval. „Mienili ste dať výpoveď?“

„Istý čas... som nad tým rozmýšľal, ale prednedávnom mi Charlie — pán Meyerhoff — povedal, že možno sa už čoskoro dočkáme nového dirigenta.“

Wolfe sa obrátil k Meyerhoffovi. Ten sa už zasa opieral o lakte a nakláňal dopredu. „Hovorí pravdu. Jason sa Stevensa vždy veľmi zastával a správna rada robí len to, čo chce Jason. Vyše roka som doňho húdol, aká je v orchestri zlá morálka, a zdalo sa, že v poslednom čase sa prikláňa k môjmu názoru, hoci sa vzdával len veľmi ťažko.“

„Predpokladám, že prepustenie Milana Stevensa by pre Jasona Remmersa znamenalo veľkú porážku,“ prehodil Wolfe.

„Áno, to máte pravdu,“ súhlasil Meyerhoff. „Urobil veľa preto, aby presadil a získal Stevensa, a pritom sa situácia vôbec nezlepšila, v skutočnosti dosiahol pravý opak.“

„Pán Stevens vás neznášal?“

„Určite — neznášal každého, kto sa mu usiloval radiť, čo má ako robiť, bez ohľadu na to, akým spôsobom.“

„Vy ste mu tú neznášanlivosť odplácali?“

Meyerhoff pokrčil plecami. „Skôr by sa dalo povedať, že som bol proti tomu, ako zaobchádzal s orchestrom, naznášal som jeho neschopnosť stmeliť ho, jeho neochotu prejavíť čo len trochu ľudskosti alebo pochopenia.“

Wolfe dopil druhé pivo a položil pohár. „V poslednom čase sa pán Stevens často ukazoval na verejnosti v spoločnosti Lucindy Forresterovej-Moorovej. Je pravda, že ste s ňou v minulosti trávili veľa času?“

Meyerhoff sa usmial po prvý raz od chvíle, čo vstúpil do nášho domu. „Áno, chodievali sme spolu do divadla, na večierky a bankety — ale pre oboch to bola len spoločenská záležitosť,“ povedal jemne. „Nikdy nebol medzi nami bližší vzťah, ako sa tomu hovorí.“

Wolfe prikývol a obrátil pozornosť na ďalšieho. „Pán Sommers, nemienil som vás vynechať z diskusie. Podelíte sa s nami o svoj názor na vášho nebohého šéfdirigenta?“

Sommers si narovnal a znovu prekrížil dlhé nohy. „Moje pocity sa veľmi podobajú pocitom pána Meyerhoffa a Davida,“ povedal prenikavým hlasom, ktorý ladil s jeho telesnou konštrukciou. „Bol všetko iné len nie srdečný človek, aspoň pokiaľ išlo o orchester. Ako už spomenul David, na skúškach bol veľmi prísny a často verejne kritizoval hráčov, ktorí podľa neho nepracovali tak dobre, ako mali.“

Nerád by som pôsobil ako paranoik, ale som si istý, že pán Stevens sa ma chcel zbaviť. Dalo sa to vybadať z jeho prístupu ku mne, keď sme niečo predebatúvali medzi štyrmi očami, napríklad, keď som mal hrať sólo. Nemal so mnou najmenšiu trpezlivosť. A potom ten článok v novinách...”

„Počúvam,“ pobádal ho Wolfe.

„Pán Stevens sa pred niekoľkými týždňami v nedeľňajšom interview vyjadril, že niektorým sólistom viac záleží na vlastnej kariére ako na prospechu celého orchestra. Ten článok vyšiel len dva týždne po mojom sóle a som si istý, že mal na mysli práve mňa. Však to znie paranoicky? Tak či onak som presvedčený, že ma mal v žalúdku.“

„Zaujímate sa viac o svoju kariéru než o orchester ako celok?“ opýtal sa Wolfe.

„Newyorská filharmónia je pre mňa všetkým,“ povedal Sommers. „Vždy som túžil v nej hrať, už keď som vyrastal v Bostone. Nikdy by som neurobil nič, čo by bolo v rozpore s najvlastnejšími záujmami orchestra a vždy som sa považoval za tímového hráča.“

„Opustili by ste filharmóniu, keby ste mali dojem, že vám pán Stevens bráni presadiť sa?“

Sommers pozrel najprv na Meyerhoffa a Hirscha, až potom prehovoril. „Nepovedal som to nikomu, ale myslím si, že teraz na tom nezáleží. Istý čas som premýšľal, že odídem. Prejavil o mňa záujem orchester v Chicagu a tiež v Bostone a zbežne som sa rozprával s niekoľkými ľuďmi z oboch miest.“

Meyerhoff vyzeral ohromene. „Don, prečo si sa so mnou neprišiel najprv poradiť?“

„Viem, že som to mal urobiť,“ povedal piskľavým hlasom Sommers a zdvihol ruku. „Musel som si však vyriešiť svoju situáciu sám. Nechcel som odísť, ale...“

„Vidíte to?“ vyletelo z Meyerhoffa, vyskočil z kresla a oprel sa lakťom o Wolfov stôl. „Vidíte, čo ten človek robil s naším orchestrom? Toto je najlepší flautista na svete, človek, pre ktorého je Newyorská filharmónia všetkým, a takmer ho odtiaľ vyšťval.“

„Sadnite si, prosím,“ povedal Wolfe podráždene. „Dosvedčili ste to presvedčivo, vyhovuje mi však lepšie, keď sa ľuďom môžem dívať do očí posediačky.“ Meyerhoff potriasol hlavou a sadol si.

„Vďaka Bohu, že s nami teraz ostaneš, Don,“ vyhlásil. Sommers prikývol a letmo sa usmial.

„Myslím, že vám môžeme gratulovať, pán Sommers,“ povedal Wolfe, keď sa obrátil naspäť k flautistovi. „Dospeli ste k názoru, že bez Milana Stevensa je Newyorská filharmónia pre vás tým najlepším orchestrom, mám pravdu? Vystihol som to správne?“

„Tak som to nepovedal,“ piskľavo zatiahol Sommers.

„Vyznelo to tak. Ste azda iného názoru?“

Sommers sa pozrel na zem, potom zase na Wolfa. „Nie, ale nemám nič spoločné s jeho... smrťou.“

„Budete mať príležitosť dokázať to,“ povedal Wolfe sucho. „Vami stanovená polhodina už pomaly uplynula, pán Meyerhoff,“ pokračoval s pohľadom upretým na nástenné hodiny. „Pri vyšetrovaní vraždy však musím každému z vás položiť dve základné otázky: Prvá, zabili ste Milana Stevensa? A druhá, kde ste boli v stredu večer medzi siedmou a deviatou hodinou? Začali by ste, prosím, s odpoveďami vy, pán Meyerhoff?“

„Samozrejme, že som ho nezabil — všetci vieme, kto to urobil, hoci by som nikdy nepredpokladal, že by bol Milner niečoho takého schopný. A kde som bol — niežeby na tom naozaj záležalo — ale mám veľa administratívnej práce, ktorú musím urobiť, takže po ľahkej večeri som sa vrátil do svojej kancelárie v budove filharmónie a pracoval som do, no, skoro do desiatej.“

„Bol tam s vami niekto?“

„Nie, bol som sám. Je tam nočný strážnik, ale keď som odchádzal, nevidel som ho v hale. Zrejme bol niekde v budove.“

Wolfe sa zvrtol k Hirschovi.

„Či som zabil Milana? Rozhodne nie,“ povedal krátko. „V stredu večer išla moja manželka na partiu bridžu. Ostal som doma, čítal som a počúval hudbu. Aby som odpovedal na vašu druhú otázku, áno, bol som sám asi od siedmej až do, myslím, že bolo asi pol jedenástej, keď sa žena vrátila domov. Môžem vás však uistiť,

že som bol doma po celý čas. Bývame v New Jersey — v Ridgewoode — a cestoval som z práce robotníckym vlakom, domov som prišiel niečo po šiestej.“

Wolfe sa obrátil k Sommersovi, ktorý s námahou preglgol a opäť vystrel nohy. „Navštívil ma spolužiak z Denveru, s ktorým som študoval v Juilliarde,“ povedal, „a v ten večer sme boli spolu v divadle. Pohlľadám lístok, ak by ste ho chceli vidieť.“

Wolfe pokrútil hlavou. „Nie, netreba, ale ak ho máte, radšej si ho odložte. Váš priateľ je ešte stále v New Yorku?“

„Vrátil sa do Denveru, ale môžem vám povedať jeho meno a telefónne číslo, ak chcete...“

„Don, to je absurdné!“ vybuchol Meyerhoff. „Tento chlap nie je policajt, nemusíš mu nič vysvetľovať. Poďme — už sme mu aj tak venovali priveľa času.“ Meyerhoff vstal a ostatní dvaja sa neisto pozreli na Wolfa, nijakým posunkom ich však nezarazil. Odpochodovali do haly a ja za nimi v päťách. Meyerhoff bol už v kabáte, ale stihol som poslúžiť Hirschovi a Sommersovi. Keď som ich pozdravil, odpovedal len Sommers, ostatní dvaja sa hnali von, očividne nemali náladu na rozlúčkové zdvorilosti.

Keď som sa vrátil do kancelárie, Wolfe sedel namrzene za stolom. „Milá skupinka, čo?“ prehodil som. „Zdá sa, že môžeme vylúčiť len Sommersa a ani to nie nabetón. Nie je nič ľahšie ako zohnať si útržky lístkov a priateľov, ktorí by kvôli vám klamali.“

„Fuj!“ vyprskol Wolfe a zamračil sa na hodiny. Rukami sa zaprel o opierky a s obrovským vypätím vstal, potom zamieril do kuchyne, nepochybne skontrolovať, ako ďaleko je Fritz s prípravami večere.

Rádiobudík ma v pondelok zobudil informáciou, že sneženie neustáva a osemnásť centimetrov, ktoré napadli za posledných dvadsaťštyri hodín, predstavuje rekord na toto obdobie. Dočerta aj s rekordmi. Zišiel som na raňajky, a keď sa ma Fritz zase začal vypytovať, ako postupujeme s prípadom, povedal som mu, že ako to ja vidím, nikam sme sa nedostali. „Netvár sa tak kyslo,“ utešoval som ho. „Napokon, ešte stále na prípade pracujeme.“

Fritz sa chmúril napriek tomu ďalej, a aby som povedal pravdu, ani mne nebolo práve do smiechu. Včera po odchode troch hudobníkov sa ozval Saul aj Fred, ale ani jeden nemal pre nás nič nové. „Archie, dnes som sa rozprával s viacerými prostitútkami, ako obchodný cestujúci stretne za celý svoj život,“ sťažoval sa Saul. „a červenovlások bolo medzi nimi, koľko len chceš. Takže nula bodov. Presviedčal som ich, že nie som policajt, no väčšina mi aj tak tvrdila, že nikdy nepracovali v takých vzdialených štvrtiach. Asi sa málo činím. Musím už ísť — stmieva sa a ony vychádzajú po zotmení ako upíri, ak to náhodou nevieš.“

Potešil som ho, že som o tom už čosi počul, a povzbudil ho, nech pekne pokračuje v práci, no to som naozaj nemusel. Freda, ktorý sa ohlásil o pol hodiny neskôr, som nakrímil rovnakými rečičkami, ibaže on si o to koledoval. Mal dva dôvody na pohrebnú náladu: po prvé, nepochodil o nič lepšie ako Saul a po druhé, jeho žena Fanny nebola tou úlohou ani trochu nadšená. Rozhovor ukončil vyhlásením, že mieri naspäť do ulíc. „Si neohrozený chlapík,“ povedal som a zložil.

Ak aj Wolfa znechutil ich neúspech, nedal to najavo, radšej sa sústredil na krížovku v nedeľných *Times*. Po večeri, keď sme sa presunuli s kávou do kancelárie, ju dolúštil. Nato noviny znechutene odhodil, čo robieval pravidelne každý týždeň, a pozrel

na hodiny, ukazovali osem päťdesiatpäť. „Koľko hodín je teraz v Londýne?“ opýtal sa.

„Počkajte chvíľku, o šesť, nie, o päť hodín viac ako u nás,“ odpovedal som mu.

„Veľa na to, aby sme zavolali Hitchcockovi,“ povedal. „No nič, zatelefonujeme mu zajtra po obede.“ Nato si vzal knihu a pustil sa do čítania. Rozhodol som sa, že mu neposkytnem zadosťučinenie a neopýtam sa, načo potrebuje Hitchcocka. Geoffrey Hitchcock je súkromný detektív v Londýne, ktorého sme požiadali o pomoc už pri viacerých prípadoch. Zopárkrát sme mu pomohli aj my, takže sa nemusíme cítiť dlžníkmi. Hitchcock nám fakticky volal len pred niekoľkými mesiacmi kvôli americkému podvodníkovi, ktorý sa presťahoval do Londýna a podviedol zopár vdov a rozvedených žien. Mohol som mu poskytnúť kvalitnú a podrobnú analýzu chlapíkovej metódy pomocou výstrižkov z *Gazette* a spomienok jedného z Lonových najlepších policajných reportérov, za čo nám bol veľmi vďačný. Po niekoľkých týždňoch dostal Wolfe od neho list, v ktorom písal, že z veľkej časti práve vďaka našej pomoci sa podvodník dostal za mreže a Hitchcock zhrabol tučnú odmenu od nahnevanej klientky.

Len čo sa Wolfe po návrate od svojich orchideí usadil v pondelok doobeda za stolom, obrátil som sa k nemu. „Práve v tejto chvíli odbíja Big Ben štyri hodiny,“ oznámil som.

Zhlboka sa nadýchol a zamračil. „Ešte som si neprezrel ani poštu, ale vy mi zrejme nedáte pokoj, kým ta nezavoláme. Nech to čert berie, no dobre, zavolajte mu.“

Hitchcockovo číslo som mal na kartotékovom lístku pred sebou a s láskavou pomocou newyorskej telefónnej ústredne sa mi podarilo bez problémov dostať spojenie. Kývol som Wolfovi, aby si zdvihol slúchadlo, keď sa Hitchcock ozval. Ostal som na linke.

„Pán Hitchcock, tu je Nero Wolfe. Ako sa máte?... Áno, aj mne sa celkom darí, ďakujem. Spomínal som vám, keď sme spolu

telefonovali pred niekoľkými mesiacmi, že sa raz možno aj ja obrátim na vás s prosbou o pomoc, a ten deň prišiel. Áno, ide o prípad — o vraždu Milana Stevensa.“

Hitchcock povedal, že londýnske noviny sú plné článkov o tejto udalosti, a už vedel, že zatkli Milnera. Začal sa vypytovať, ale Wolfe ho prerušil. „Pán Hitchcock, v tejto chvíli vám nemôžem veľa povedať, lebo sám toho veľa neviem, hoci my dvaja s Goodwinom sme presvedčení, že pravého vraha ešte nechytli. Potrebujem od vás informácie o Stevensovej činnosti v Európe. Kým prišiel do Ameriky, pracoval ako dirigent v mnohých mestách — samozrejme v Londýne, v Miláne, Mníchove a...“ obrátil sa na mňa.

„Vo Viedni,“ pomohol som a on to zopakoval Hitchcockovi.

„Moja otázka znie: Neprihodilo sa v niektorom z týchto miest niečo také, čo mohlo voči nemu vyvolať silné nepriateľstvo? Zaujíma ma všetko, čo môžete zistiť, aj keby sa vám to zdalo celkom triviálne.“

Hitchcock povedal, že v Londýne to zistí ľahko a zavolá aj kolegovi do Frankfurtu, aby sa prezvedel na zákulisie Stevensovho pobytu v troch nemeckých mestách. „Mám známeho aj v Taliansku, ktorý by nám mohol pomôcť,“ dodal. „Predpokladám, že to potrebujete súrne.“ Wolfe pritakal a Hitchcock sľúbil, že sa ozve v priebehu dňa. Tým Wolfe splnil, čo som od neho žiadal — celý rozhovor trval dve minúty — a teraz sa pokojne pohrúžil do prezerania pošty a vyplňania objednávacích formulárov z dvoch nových semenárskych katalógov.

V to popoludnie sa o tretej konal Stevensov pohreb. Najprv som rozmýšľal, či ta nemám ísť, ale napokon som sa rozhodol, že doma budem užitočnejší, ak by zavolať Saul, Fred alebo Hitchcock, keď Wolfe bude hore v skleníku. Nezavolali však a o pol piatej ma zachvátila ponorková choroba, takže som radšej požiadal Fritza, aby vybavoval telefonáty, a vybral som sa na prechádzku. Vzduch

bol chladný a čistý, to mi najlepšie pomôže utriediť si myšlienky, povedal som si. Vydal som sa po Tridsiatej piatej ulici smerom na východ, ale na nič som neprišiel. Sme v závoze, veru tak, Wolfe možno pridlho ležal lantom, bol ako hráč baseballu bez pálky. Práca, ktorú prideliť Saulovi a Fredovi, ako aj volanie Hitchcockovi mi pripadali ako pokusy hazardného hráča, ktorý zaostal a chcel by rýchlo vyhrať. Šomral som si popod nos, ešte aj keď som sa vrátil o pol šiestej domov, prešiel som dobrých šesť a pol kilometra. „Len jeden telefonát, kým si bol preč,“ oznámil mi Fritz, kým som si odkladal kabát. „Pred chvíľou volala pani Adjariová. Povedal som jej, že pán Wolfe je pri orchideách, a nechcela, aby som ho rušil, mám mu len odkázať, že pohrebný obrad bol veľmi pekný a že sa ešte dnes večer vracia do Londýna.“

„Nestráca čas, čo?“ vypálil som, načo mi Fritz povedal, že on len tlmočí odkaz. O šiestej Wolfe zišiel nadol, a keď sa usadil za stolom, zreferoval som mu o pani Adjariovej. Reagoval pokrčením pliec a požiadal ma, aby som nastavil termostat na nižšiu teplotu. „To je čertovsky dobrý nápad!“ S tými slovami som vstal. „Chladnejší vzduch možno povzbudí duševnú aktivitu v tomto prostredí — Boh mi je svedkom, že by sa nám zišla. Čo keby som otvoril aj zopár okien, možno...“

„Archie, zavrite zobák. Tárate. Čo by ste chceli, aby som robil? Mám si kúpiť vysielací čas na reklamu v televízii? Alebo mám vylepiť plagát na Times Square? Nahodili sme udice ako dobrí rybári. A ako dobrí rybári musíme byť trpezliví.“

„Čo vy viete o chytaní rýb!“ zavrčal som, keď som nastavoval kúrenie. „Nehádzali ste háčik do vody, odkedy objavili navijak.“ Vymenili sme si ešte viac podobných poznámok, ale myslím, že to stačí, aby ste si vytvorili obraz o atmosfére, aká zavládla medzi nami, a aby ste pochopili, prečo sme pri večeri takmer neprehodili slovo, napriek Wolfovmu pokusu začať debatu o tom, ako by asi dnes vyzeral New York, keby Angličania neboli pred niekoľkými

storočiami vyhnali Holanďanov. Ticho vládlo aj po večeri v kancelárii, a keď zazvonil telefón, skoro som prevrhol šálku s kávou, ako som sa vrhol na slúchadlo.

Čakal som, že sa mi ozve Saul alebo možno Fred, volal však Hitchcock. „Haló, niečo pre vás mám,“ povedal a ja som rýchlo kývol Wolfovi, aby počúval. „U nás je už dosť neskoro, ale práve mi volali z Frankfurtu, a viem, že ste nedočkaví. Najprv vám musím povedať, že o Taliansku som toho veľa nezistil. Počas jeho pobytu sa tam nič zvláštne nestalo. Ani v Londýne som nič neobjavil, len zopár všeobecných sťažností, že mal prehnané požiadavky. V Mníchove však,“ pokračoval, „ako mi oznámil spolupracovník z Frankfurtu, sa naozaj prihodila jedna mimoriadna udalosť. Bolo to asi pred pätnástimi rokmi, môžem vám zistiť presný dátum, ak potrebujete. Stevens tam prepustil z filharmónie mladého hoboistu menom Wald. Willy Wald, a to na hodinu. Tento mladý muž sa zabil pri automobilovom nešťastí necelý týždeň nato. V aute bol sám a zrútil sa z útesu v bavorských Alpách bez jasnej príčiny. Miestne úrady to uzavreli ako nehodu, ale v tlači sa vyskytli dohady, že mohlo ísť aj o samovraždu. Dost’ nepríjemné, viete si predstaviť.

Stevens sa obhajoval, že Wald nepodával dostatočný výkon, aby mohol ostať v orchestri. Zopár dní sa celej záležitosti venovalo dosť pozornosti, ale podľa môjho frankfurtského priateľa všetko po chvíli utíchlo, a Stevens dirigoval v Mníchove niekoľko ďalších sezón. Neviem, či vám to nejako pomôže, ale vraveli ste, že chcete vedieť o všetkom, čo sa vymyká z normálu.“

„Presne tak,“ povedal Wolfe, „a ďakujem vám, že sa kvôli nám oberáte o spánok. Zistili ste ešte niečo?“ Hitchcock povedal, že nie, a rozlúčili sme sa.

„Čakali ste to?“ opýtal som sa.

„Neviem,“ povedal Wolfe, oprel sa a preplietol si prsty na bruchu. Niekoľko minút zotrval v tejto polohe, potom zažmurkal a

siahol po knihe. Chcel som niečo poznamenať, ale práve vtedy zazvonil telefón.

Tentoraz to bol Fred. „Archie, musím už ísť domov, lebo Fanny mi urobí hotové peklo. Prostitútky sa mi posmievali, nadávali mi, chceli ma dostať do postele, ale nájsť tú, ktorú hľadáme, sa mi nepodarilo. Som načisto vyžmýkaný.“

Zakryl som slúchadlo a povedal Wolfovi, že Fred by to na dnes večer rád zabalil. Keď prikývol, povedal som: „Dobre, upaľuj domov, zajtra budeš možno úspešnejší,“ a s tým som zložil. „Prečo ho mám vodiť za nos?“ vyčítal som Wolfovi. „Zajtra sa zopakuje to isté a obaja to dobre vieme. Pust'te ma za Hubbardom, ak tam v tú noc mal prostitútku, vytiahnem to z neho.“

„Nie,“ Wolfe pokrútil hlavou. „To môžeme urobiť vždy, ak bude treba. Možno zistí niečo Saul.“

Ale ani Saul nič nezistil. Zavolať o jedenásť dvadsať a povedal, že hovoril s viac ako tridsiatimi pouličnými obchodníkmi s láskou, ale bezúspešne. „Chcem na tom však robiť ďalej, Archie. Povedz Wolfovi, aby nám dal ešte nejaký čas.“

„Och, o to sa neboj,“ povedal som, sledujúc Wolfa, ako cedí posledné kvapky piva z pohára. „Vlastne si myslím, že vám na to dá aj celý mesiac, ak budete chcieť. Sú to jeho peniaze — želim ti veľa zábavy.“ Saul zložil a ja som oznámil Wolfovi, že dnešné vzrušenie ma priveľmi zmohlo, idem radšej do postele. Zdvihol hlavu, prikývol a zazvonil si po ďalšie pivo.

Utorok vyzeral ako verná kópia pondelka: neprestajne sneží, hoci teraz fúka aj metelica; Wolfe si sedí za stolom, číta a nevšíma si ma, Saul a Fred niekde v teréne hľadajú ženu, ktorá možno existuje a možno aj nie. Ostrihal som si nechty, vyčistil tri páry topánok, vymenil pásku v písacom stroji a odniesol do čistiarne dva obleky. Maria zavolala hneď po obede a povedal som jej, že sledujeme niekoľko stôp. Bývala zase u Lily, ale povedala, že by sa už vrátila aj domov, a možno sa na druhý deň odsťahuje. Navrhol som jej, aby s tým ešte zopár dní počkala.

„Spoločnosť robí Lily dobre,“ presviedčal som ju. „Aspoň má komu vykladať, prečo sú demokrati Bohom vyvolení ľudia.“ Maria sa zasmiala prvý raz, odkedy ju poznám, a znelo to príjemne. Povedal som jej, že ak má chuť, vezmem ju s Lily dnes na večeru k Rustermanovi do jedného zo salónikov na poschodí. Poďakovala sa mi, no ospravedlnila sa, že má prísť Jerry a chceli by byť sami, možno pôjdu na prechádzku. Aby som nezostal celkom ohrdnutý, dal som si zavolať k telefónu Lily a dohodol som si stretnutie s ňou. Lily Rowanová málokedy odmietne pozvanie na večeru.

Keď sa začala vypytovať, ako pokračujeme v pátraní, postťažoval som sa, že podľa mňa to za veľa nestojí. „Voči Marii som nebol taký úprimný, tak zo mňa, prosím ťa, neurob pred ňou klamára. Nedostali sme sa ďaleko, hoci Wolfe sa tak tvári. Kancelária štátneho zástupcu pracuje síce niekedy pomaly, ale tentoraz sa istotne pousilujú uzavrieť prípad čo najskôr. Na ich mieste by som asi urobil to isté.“

V salóniku na poschodí u Rustermana sa Lily na mňa pozorne zadívala ponad pohár vína. „Láska moja, si stopercentne presvedčený o tom, že to Milner neurobil?“

„A ty nie?“ vrátil som jej otázku a predviedol svoj fígel' s obočím. „Mala si dosť času urobiť si o ňom dojem za posledné dni. Považuješ ho za vraha?“

Pokrútila hlavou a usmiala sa. „Naozaj nie a mám radosť, že moja intuícia, ktorú tak rád spomínaš, naozaj funguje. Prišli ste už na niekoho iného?“

„Na to sa musíš opýtať môjho šéfa. Pokiaľ viem, momentálne je presvedčený, že ide o samovraždu, Stevens mal totiž tretiu ruku a sám si zabodol nôž do chrbta.“

Tým som debatu o prípade na tento večer ukončil a Lily to vedela. Zmenili sme tému a bavili sme sa radšej o Liliných známych, kto, s kým a prečo sa rozvádza. Medzi moje obľúbené témy to síce nepatrí, ale Lily ma natoľko rozptýlila, že celých šesť minút som na vraždu ani nepomyslel. Napokon si všimla, ako ukradomky poškľučujem na hodinky a už po druhý raz v tento týždeň navrhla, že by sme sa mali zdvihnúť. „Chápem, že sa nevieš dočkať, kedy už zas budeš sedieť za svojím stolom, Escamillo. Ale sľúb mi, že keď prípad rozlúsknete — zbožňujem túto frázu — dozviem sa to medzi prvými.“ To som jej sľúbil, cestou som ju vysadil z taxíka pred domom a asi o pol jedenástej som dorazil domov.

Keby som nevedel, ako Wolfe posadnuto dodržiava čas jedenia, prisahal by som, že sa nepohol z kresla, odkedy som odišiel. Sedel presne v tej istej polohe, čítal tú istú knihu a táčnu s dvoma pivami a pohárom mal položenú na tom istom mieste na stole. Navyše sa zdalo, že v ňom má rovnaké množstvo piva. „Volal niekto?“ opýtal som sa, len čo som sa šuchol na stoličku. „Saul? Fred? Starosta mesta? Prezident?“

„Nikto,“ odvetil mi Wolfe. „Dobre ste sa najedli?“

Povedal som, že to ušlo, na čo mi prikývol. Po smrti Marka Vukčiča bol Wolfe dlho členom správnej rady Rustermanovej reštaurácie a venoval svedomitú pozornosť kuchyni a príprave jedál. Pravidelne sa tam stravoval, hoci dával prednosť domácemu

prostrediu. Odkedy tam už nepôsobil, mal dojem — a ja som s ním súhlasil — že kvalita jedál poklesla, hoci pre moje vrecko to bol ešte vždy najlepší podnik v meste, kde som sa mohol navečerať, ak nerátame náš dom na Západnej tridsiatej piatej.

„Dnes sme mali morský jazyk,“ prehodil s pohľadom upretým do knihy. „Bol skvelý.“ Tým zase vyvolal vo mne chuť podpichnúť ho.

„Krochkám od blaha, keď to počujem,“ povedal som. „Vraví sa tomu aj rybacia duchovná potrava, nie? Zatiaľ žiadne výsledky. Pri tempe nášho napredovania príde Milner za mreže, skôr ako sa rozhodneme, či Saula a Freda odvoláme alebo neodvoláme z akcie spovedania *filles de joie*.“

Wolfe položil knižku a pozrel na mňa. „Kde ste sa naučili ten zvrat? Skladám poctu vašej gramotnosti, ak aj nie výslovnosti.“

„Dovoľte, nech vám to preložím,“ povedal som. „Znamená to...“

„Viem dobre, čo to znamená,“ zamračil sa. „A pokiaľ ide o preklad...“ Veta sa rozplynula vo vzduchu, pomaly sa v kresle oprel a zavrel oči. Chcel som niečo povedať, ale rozmyslel som si to. Dlhšie sedel bez pohybu, asi päť minút, kým som ho vyčkávavo pozoroval.

Potom to prišlo. Najprv sa len mykol, ale čoskoro sa pohyb zrytmizoval. Wolfe vyšpúlil a zošpúlil pery a znova ich vyšpúlil a zošpúlil. Ostal som ticho, ale nebol by ma počul, ani keby som bol niečo povedal. V tomto stave by jeho pozornosť upútal asi len atómový výbuch, nikto a nič menšie. Hneď ako sa to začalo, som si nastavil na hodinkách stopky, potom som si pri bare nalial koňak a usadil som sa za stôl.

Po štyridsiatich troch minútach a ďalších dvoch koňakoch sa Wolfe zhlboka nadýchol a otvoril oči. „Ach, tuším som mal klapky na očiach,“ oznámil mi. „Pravda kričala ako siréna zo striech domov, ale uši som mal zapchaté a rozum zatemnený. Cesta bola

posiata značkami a ja som ich ignoroval. Zožňte Saula. Zožňte Freda. Odvolajte ich. Zbytočne to naťahujeme.“

Možno ste aj vy na to prišli, ale ja nie. Lily mi tvrdila, keď prvý raz čítala tieto riadky, že rozlúskla vraždu v tej istej chvíli ako Wolfe, ale ja som jej povedal — ako už niekoľkokrát v minulosti — že pre človeka vo víre udalostí nie je pravda nikdy taká nápadná ako pri listovaní v rukopise. A navyše, keď toto Lily čítala, už vedela, ako sa prípad skončil.

Požiadaval som Wolfa o vysvetlenie, no práve vtedy zazvonil telefón — volal Saul. „Archie, mám ju,“ povedal. „Trasie sa od strachu tuto vedľa telefónnej búdky. Chce sa s ňou Wolfe stretnúť?“

„To je Saul,“ povedal som Wolfovi, keď som prikryl slúchadlo. „Malá kopa pýta viac. Našiel dámu, po ktorej túžite, a chce vedieť, či ju má priviesť.“

Wolfe energicky prikývol. „Áno, Saul, máte hneď prísť,“ oznámil som mu. „Freda si nevidel? Ak ho náhodou stretneš, nech príde s tebou.“ Zložil som a obrátil sa k Wolfovi. „Okej, tuším mi už začína hmlisto svitať. Poviem vám, na čo som prišiel, a vy mi pomôžete vyplniť medzery.“

V priebehu nasledujúcich dvadsiatich minút mi Wolfe pomohol s medzerami, ale neskôr som sa na ich vyplňovaní podieľal občas aj sám. Keď zacengal zvonec, zišiel som do haly a ubezpečil sa, že je naozaj ryšavá, ale zďaleka nevyzerala šťastná. Otvoril som dvere a Saul mi ju stručne predstavil ako Mindy. Zavesil som im kabáty a nato odpochodovali do kancelárie.

Wolfe už vypočul za tie roky z nevyhnutnosti veľa žien, ale toto bola extra trieda. Mindy mala na sebe priliehavý gaštanovohnedý pulóver, béžovú minisukňu a biele čižmy po kolená na ihličkových podpätkoch a na dôvažok dlhé ryšavé vlasy, splývajúce na chrbát. Usadil som ju do červeného koženého kresla, kým Saul si vybral jedno zo žltých.

„Nad'abil som na ňu na Piatej kúsok od Šesťdesiatej siedmej,“ povedal Saul Wolfovi. „Nezaujímalo ju nič len kšeft. Keď som sa opýtal, či niekedy robí aj v okolí Sedemdesiatej, zahrešila a pohla sa na odchod. Zdrapil som ju za ruku a povedal jej, že nie som od polície, ale že veľa policajtov poznám a môžem ich na ňu poštváť, ak mi nepomôže. Hovorím pravdu, Mindy?“

Uľavila si šťavnatou nadávkou a obrátila sa ku mne. „Čo sa tu pečie? Kto je ten tlst'och? Nikoho som neobťažovala. Chod'te všetci dočerta.“ Vstala, že odíde, ale Saul jej sťažka položil ruku na plece, tak si opäť sadla. Pozrel na Wolfa a pokračoval: „Napokon sa mi z nej podarilo dostať, že tam v tú stredu večer bola. S Hubbardom. Pohrozil som jej, že ak mi to nepovie, policajti s ňou poriadne zatočia.“

Wolfe ju zamyslene pozoroval. „Madam, ochranu vám sľúbiť nemôžem, to je pravda, ale ručím vám za to, že bude pre vás lepšie, ak budete spolupracovať dobrovoľne.“

„Ale neni ste policajt, pravda?“ opýtala sa Mindy, narovнала si nohy a vystrela sa.

„Máte pravdu,“ povedal Wolfe. „Dostali ste sa však do prekérnej situácie. Vieme, kto ste, a ak vás oznámime polícii, bude to pre vás oveľa horšie, ako keď sa teraz priznáte, že ste minulú stredu večer určitý čas strávili s pánom Thomasom Hubbardom.“ Wolfe balansoval na tenkom ľade, vlastne sme nevedeli ani jej priezvisko — nikto z nás zatiaľ nevidel jej preukaz. Bola však nervózna a vedela, že sa od nás tak ľahko nedostane. Oblizla si pery a pozrela na mňa s výrazom, ktorý zrejme považovala za prosebný, venoval som jej však len neosobný úsmev.

Tým sa hra skončila a opäť sa obrátila na Wolfa a Saula. Nalial som koňak do pohára a podal jej ho. Prv ako sa Wolfe do nej pustil, dala si poriadny hlt. Tentoraz prehovorila. Volala sa Mindy Rossová, pochádzala z Pennsylvánie a mala dvadsaťtri rokov. Povedala, že svoje „súčasnú zamestnanie“, ako to nazvala,

vykonáva osemnásť mesiacov a len v New Yorku. Odpovedala na každú Wolfovu otázku o stredňajšom večere a jej opis udalostí sa na chlp zhodoval so všetkým, čo mi rozprával Wolfe po Saulovom telefonáte.

Wolfe sa netváril samolúbo, hoci mal na to naozaj právo. „Archie, slečna Rossová bude u nás nocovať. Odveďte ju do hosťovskej izby a vysvetlite jej, ako funguje náš poplašný systém.“

„Dopekla, počkajte,“ vyhrkla Mindy. „O nijakom nocovaní nebola reč. Musím ísť...“

„Nemusíte ísť nikam,“ odsekol jej Wolfe. „Ostanete tu aspoň do zajtra. A bude vám zrejme musieť stačiť pánska pyžama, ale ak si želáte, môžeme vám ráno kúpiť nejakú novú bielizeň.“

Postavil som sa k Mindy. Pozrela na mňa, potom na Wolfa a zase na mňa. Tlmene zahromžila a vstala, nechala sa odvieť hore schodmi do izby na druhom poschodí, ktorú prednedávnom opustil Milner. „Tu je to,“ povedal som. „Nečakali sme návštevu, ale dúfam, že je tu čisto. Z nás všetkých sa vám zrejme najviac budú hodiť veci pána Brennera, donesiem vám jeho pyžamu a župan. Zariadim tiež, aby vám priniesli ráno do izby raňajky, povedzme o pol deviatej.“

Teraz k tomu, čo spomínal pán Wolfe: keď si pôjdete ľahnúť, zapnem v dome poplašné zariadenie. Jedno vyúsťuje aj blízko vašich dverí, keby ste náhodou chceli zísť v noci do haly...“ Obidvoma rukami som jej naznačil márnosť takého kroku. „Keby ste sa aj dostali z izby, neviete, ako otvoriť vchodové dvere — je tam špeciálna zámka. Chcete sa ešte na niečo spýtať?“

Klesla na posteľ a sedela tam ako kôpka nešťastia. Drsná fasáda bola preč. „Bože, čo bude so mnou. Nechcela som sa do ničoho zamočiť. Mám dosť problémov s polišmi, už len toto mi chýbalo.“ Pokúšal som sa ju niekoľkými vetami upokojiť, ale márne, tak som radšej odišiel a zavrel za sebou dvere.

Vrátil som sa do kancelárie, kde si Saul medzitým nalial koňak a rozprával sa s Wolfom. „Robíte plány na zajtra?“ opýtal som sa a sadol si.

„Áno, práve som hovoril Saulovi, že chcem, aby tu zajtra večer o deviatej boli všetci, vrátane jeho a Freda. Budeme potrebovať aj slečnu Radovichovú, pána Milnera, pani Forresterovú-Moorovú, všetkých ľudí z filharmónie, s ktorými sme už hovorili, samozrejme aj pána Remmersa. A ešte domovníka, pána Hubbarda. Požiadal som Saula, aby ho priviedol, môžete zariadiť, aby prišli všetci ostatní?“

„Za deň stihnem všetko,“ pokrčil som plecami. „Predpokladám, že si tu želáte mať aj Cramera.“

Wolfe prikývol. „Zavolám mu sám a navrhнем mu, aby priviedol aj seržanta Stebbinsa.“

Asi pol hodiny nám Wolfe načrtával plán na zajtra. Prerušil ho len Fred, ktorý chcel podať správu. Povedal som mu, že Saul už našu ženu objavil a že stačí, ak sa zastaví ráno po informácie na večer. „Je to fajn, že zase pracujem pre pána Wolfa, ale Fanny bude vrcholne šťastná, keď sa tento prípad skončí.“

„Už sa takmer skončil, môžeš mi veriť,“ po týchto slovách som zložil slúchadlo a obrátil sa znova k Wolfovi.

Úlohu, ktorú mi šéf pridelil na stred dopoludnie, som hravo splnil. Začal som Jasonom Remmersom, našťastie bol doma. „Pán Wolfe chce urobiť dôležité vyhlásenie ohľadne Stevensovej vraždy,“ oznámil som mu do telefónu. „Rád by vedel, či môžete prísť k nám do kancelárie dnes večer o deviatej a či by ste ten istý odkaz nemohli tlmočiť aj pánom Meyerhoffovi, Hirschovi a Sommersovi.“ Wolfe popravde požiadal mňa, aby som zohnal týchto zamestnancov filharmónie, ale usúdil som, že Remmers má u nich väčšiu autoritu. Povedal, že večer si to môže zariadiť, a pokiaľ ide o ostatných, ešte mi zavolá. „Je mimoriadne dôležité, aby prišli všetci,“ zdôraznil som, kým som zložil.

Potom bola na rade Lucinda. „Spomínali ste, že už dávno túžite po stretnutí s Nerom Wolfom,“ oznámil som jej, keď zdvihla. „Teraz máte šancu. Predpokladá, že by ste sa rada zúčastnili na dnešnej schôdzke, bude sa týkať pána Stevensa.“

„Preboha, Archie, už mám program,“ zvolala. „Viete, čo sa chystá Wolfe vyhlásiť?“ Vykrútil som sa, že nemám najmenšie tušenie. „No... ak naozaj chcete, aby som prišla, dobre, odvolám svoje stretnutie. Robím to kvôli vám, Archie.“ Povedal som jej, že obaja s Wolfom si to veľmi vážime a že sa teda uvidíme o deviatej.

Maria samozrejme nadšene súhlasila so stretnutím, keď som jej zavolať k Lily. „Niečo ste zistili, však?“ vyzvedala.

„Nemôžem vám to naisto potvrdiť, ale viem, že pán Wolfe chce, aby k nám prišli viacerí ľudia vrátane Geralda Milnera.“ Sľúbila, že ho privedie, a hoci naliehala, aby som jej povedal viac, slušne som rozhovor ukončil.

O desiatej sa Fred zastavil po pokyny. Bol trochu nešťastný, že Mindy vypátral práve Saul, ale to bola maličkosť oproti úľave, že mohol skončiť s „veľkým lovom na prostitútky“, ako to sám nazval.

Len čo odišiel, zavolať Remmers a oznámil mi, že prídu všetci traja pozvaní páni z filharmónie. „Veľmi sa im to nepáčilo,“ povedal, „zvlášť Charliemu a Daveovi.“ Povedal som mu, že život je už raz taký a že sa uvidíme o deviatej.

Wolfe prišiel zo skleníka presne podľa rozvrhu. Zazvonil si po pivo a po zbežnom prezretí pošty sa ma spýtal, ako sa vyvíja situácia. Keď som ho ubezpečil, že som na večer zohnal všetkých pozvaných, kázal mi vytočiť číslo inšpektora Cramera. „S radosťou,“ vyťukal som číslo spamäti a ostal som na linke.

„Pán Cramer? Dobrý deň, tu Nero Wolfe. Chcem vám oznámiť, že dnes večer o deviatej sa u mňa zide niekoľko ľudí, lebo budem rozoberať vraždu Milana Stevensa. Predpokladám, že by ste pri tom chceli byť aj vy.“

„Dočerta, povedal som vám aj Goodwinovi, aby ste sa do toho nemiešali. Pokiaľ ide o mňa, prípad je už uzavretý,“ vyhlásil Cramer.

„Na to máte, samozrejme, právo. Musím vás však upozorniť, že bez ohľadu na to, či tu budete, alebo nie, stretnutie sa uskutoční. Môžete sa o všetkom dočítať v zajtrajšej *Gazette*, keďže pán Cohen sa o výsledok istotne bude zaujímať.“

Cramer škaredo zahrešil. „Zase chystáte jednu zo svojich idiotských seansí pred veľkým publikom?“

„Tak by som to nenazval, ale ak chcete vedieť, či príde do mojej kancelárie veľa ľudí, tak vám odpoviem, že áno. Napriek veľkej tlačnici sa nájde miesto aj pre vás, aj pre seržanta Stebbinsa, ak ho vezmete so sebou.“

„Vezmem so sebou, koho budem ja chcieť, dočerta!“ zreval Cramer a zložil.

„Rátajte s tým, že pán Cramer príde — aj s priateľom,“ povedal Wolfe, oprel sa a zavrel oči.

Deň sa vliekol neuveriteľne pomaly, možno aj preto, že som sa asi každé dve minúty pozeral na hodinky. Desať minút po štvrtej

zavolať Saul, že zastihol Hubbarda doma. „Mal zo mňa asi takú radosť ako Mindy. Vyrozoval som mu, čo vieme o minulej strede, a to ho dorazilo. Vyhováral sa, že večer má službu, ale vysvetlil som mu, že ak nepôjde so mnou, pravdepodobne si poňho prídu policajti. To stačilo. Ešte kým som bol v jeho byte, zavolať kolegovi, aby ho zastúpil. Dohodli sme sa, že preňho prídem o ôsmej.“

Uštedril som Saulovi slovo „uspokojivé“ a zavolať som Lonovi, že ak chce niečo zaujímavé do zajtrajšieho vydania, povedzme exkluzívnu správu, môžeme mu to poskytnúť neskôr večer. Chcel, aby som mu všetko vysypal hneď, ale bol som neoblomný a trval som na tom, že bude musieť počkať aspoň do polnoci. Oznamoval mi, že ostane v redakcii trebárs aj celú noc, ak bude treba.

Po večeri, kým Wolfe sedel za stolom a pil kávu, začal som s prípravami: doniesol som popolníky, stoličky z obývačky a do kúta som umiestnil servírovací stolík zásobený alkoholom. Fred prišiel o pol ôsmej a v hosťovskej izbe robil spoločnosť Mindy Rossovej, ktorá mala nové šaty, kúpila jej ich poobede Maria.

Saul prišiel podľa plánu o pol deviatej s nervóznym Tomom Hubbardom, ktorý skoro omdlel, keď ma zbadal. Len čo sa spamätal, začal sa vypytovať, čo sa bude diať, ale ja som len kývol Saulovi, aby ho zaviedol do obývačky a zavrel za sebou dvere. Boli sme pripravení prijať spoločnosť.

O osem štyridsaťtri opäť zacengal zvonec. Prišiel inšpektor Cramer a seržant Purley Stebbins. „Kto by to bol povedal, pán inšpektor, tak ste si to predsa len zariadili,“ povedal som, keď vpochodovali dnu. „A priviedli ste si aj posilu. Dávno sme sa nevideli, Purley.“ Stebbins, ktorý pracoval s Cramerom už celú večnosť a prichádzal so mnou a s Wolfom do styku častejšie, ako mu bolo milé, uklonil sa dlhou kostnatou tvárou na pozdrav, ale neusmial sa. Purley Stebbins sa však neusmieva často, najmä v mojej prítomnosti nie. Ja si však myslím, že za tie roky sme spolu

vychádzali celkom slušne, aspoň pokiaľ ide o styčnú plochu medzi našimi náplňami práce. Možno nebol najbystrejším chlapom v oddelení, ale nikdy som nemal výhrady voči jeho odvahe alebo lojalite. Keby som si mal vybrať partnera v krčmovej šarvátke proti pittsburskej obrannej línii Steelers, rozhodol by som sa pre Purleyho, hoci som mu nikdy neurobil tú radosť, že by som mu to bol povedal.

„Ste prví,“ s týmito slovami som ich zaviedol do kancelárie a vysvetlil im, kde bude kto sedieť. „Pán Wolfe hneď príde a ostatní tiež, aspoň dúfam.“

„Cha, čaká, kým sa tu všetci zhromaždia, aby mohol predviesť svoj impozantný vstup,“ začul som, ako Cramer hovorí Stebbinsovi, keď som sa vracal do haly. Mal pravdu: o štvrt' na deväť odišiel Wolfe do kuchyne, údajne aby pomohol Fritzovi zostaviť jedálny lístok na budúci týždeň, a povedal, že príde, až keď bude každý na svojom mieste.

Všetci prišli v priebehu troch minút: najprv Maria a Milner, držali sa za ruky a usilovali sa tváriť statočne, potom Meyerhoff, rovnako našťavaný, ako keď tu bol naposledy v nedeľu, za ním Hirsch a Sommers, obaja zamračení a so zovretými perami. Hneď po nich dorazil usmiatey Jason Remmers bafkajúci fajku a napokon v bielej kožušinovej štóle Lucinda Forresterová-Moorová, postavila sa na prsty a letmo ma pobožkala na líce. „Som posledná, však, Archie?“ spýtala sa a koketne sa zachichotala, keď sme vošli dnu.

„To najlepšie býva na koniec,“ zašepkal som jej, keď som jej ponúkol stoličku pri mojom stole.

Každý si sadol na miesto, ktoré som mu určil. V prvom rade sedela v červenom koženom kresle Maria, vedľa nej Milner, potom Sommers a vedľa mňa Lucinda. V druhom rade Meyerhoff a Hirsch za Lucindou. Pri stene boli ďalšie dve stoličky, ale Cramer a Stebbins ostali radšej stáť.

Predstavil som, koho bolo treba, vrátane Cramera a Stebbinsa, zašiel som za Wolfom stôl a dal som mu znamenie zvončekom. Potom som sa opýtal, čo si kto dá. „Hádam si tu nebudeme popíjať?“ spýtal sa Meyerhoff. „Rozhodne som sem neprišiel na priateľské posedenie. Pravdu povediac, vôbec som nemienil prísť, robím to len kvôli tebe, Jason,“ povedal a obrátil sa k Remmersovi. „A podotýkam, že už po druhý raz. Kde je dočerta Wolfe?“

„Aj mňa by to zaujímalo,“ ozval sa fistulou Hirsch. „Súhlasím s tebou, Charlie. Je to absurdné. Sedíme tu spolu s človekom obvineným z vraždy a chystáme sa počúvať ďalšieho, ktorý nie je ani len prokurátorom. A navyše...“ obrátil sa a uprel pohľad na Cramera so Stebbinsom, „sem prišla aj polícia a mieni to tolerovať. To je neuveriteľné!“

Remmers si odkašlal. „Rád by som sa vám obom poďakoval a tebe, Don, zvlášť, že ste mi dnes vyšli v ústrety. A keď som už tu, rád si niečo dám, pán Goodwin. Prosím si whisky s ľadom. Vypije si ešte niekto so mnou?“

Aj Sommers si dal whisky a Lucinda požiadala o koňak, ostatní sa nepripojili. Wolfe sa zjavil vo dverách, práve keď som roznášal nápoje. Prezrel si scénu, potom dlhými krokmi obišiel spoločnosť, aby sa dostal za stôl. Jemne im kývol a pohodlne sa usadil.

„Cením si rovnako ako pán Remmers, že ste dnes večer prišli,“ povedal, prechádzajúc pohľadom sprava doľava a naspäť. „Stretol som sa už s každým okrem pani Forresterovej-Moorovej. Madam.“ O centimeter sklonil hlavu a ona mu s úsmevom opätovala pozdrav. „Verím, že sa už poznáte a že ste sa zoznámili aj s inšpektorom Cramerom a seržantom Stebbinsom.“

„Áno, ale chcem vedieť, prečo sú tu,“ škripavým hlasom podotkol Meyerhoff. „Nik nás neupozornil, že na tomto stretnutí sa oficiálne zúčastní polícia.“

„Nie je tu oficiálne, pán Meyerhoff,“ povedal Wolfe. „Títo dvaja gentlemani prišli na moje pozvanie a s mojím súhlasom tu aj

zotrjavajú.“ Nadvihol obočie. „Nemyslel som si, že by niekto z vás mohol mať námietky proti ich prítomnosti. Alebo sa mýlim?“ Očami opísal oblúk po prítomných tvárach, odpoveďou mu bolo mlčanie.

„Dobre, tak sa do toho pustíme,“ povedal, pohodlnejšie sa usalašil a zazvonil po pivo. „Ako všetci viete, pred týždňom našla Maria Radovichová svojho strýka Milana Stevensa dobodaného na smrť v jeho byte. Takisto viete, že pán Goodwin čakal dolu vo vestibule a prišiel na miesto činu len o niečo neskôr. So slečnou Radovichovou sme sa obaja zoznámili, lebo sa bála o bezpečnosť svojho strýka a požiadala nás o pomoc.

Jej úzkosť pramenila z troch výhražných listov, ktoré dostal strýko poštou v priebehu dvoch predchádzajúcich týždňov. Doniesla ich pánu Goodwinovi a mne, momentálne ich má polícia. Slečna Radovichová nám povedala, že strýko ich zahodil, no ona ich vybrala z koša na smeti. Správne?“ obrátil sa na Mariu. Prikývla a pomrvila sa.

„Prvý list,“ Wolfe pokračoval, „dostal pán Stevens krátko po svojej hádke s pánom Milnerom na chodbe v budove filharmónie, svedkom ich výmeny názorov bolo viacero ľudí. Zvesť o hádke sa rýchlo rozšírila medzi členmi filharmónie, čo nie je nič prekvapujúce. Dôvodom škriepky — či skôr zlostného útoku pána Stevensa — bola Maria Radovichová, s ktorou sa pán Milner chcel oženiť.“ Milnerovi očervenela tvár aj krk, zrak upieral meravo na zem.

„Všetko je na prvý pohľad veľmi jednoduché,“ povedal Wolfe.

„Hádka na chodbe, po nej výhražné listy a návšteva pána Milnera v Stevensovom byte v stredu večer, pričom každý vie, že strýko, kategoricky odmietajúci sobáš svojej netere, bude sám doma.

Krátko po návšteve pána Milnera dochádza k objaveniu mŕtvol. Všetko do seba výborne zapadá, ešte aj teraz je o tom

presvedčená nielen polícia, ale aj kancelária štátneho zástupcu. Je to také jasné a bez chybičky, že som chvíľu podozrieval pána Milnera aj sám. Čo ak skutočne naplánoval a spáchal vraždu, zámerne sústredil všetky dôkazy proti sebe a potom chcel argumentovať tým, že len blázon by sa tak skompromitoval? Možné to bolo, ale pán Milner tento argument ani raz nepoužil. Veľmi rýchlo som túto teóriu zavrhol, lebo aj pri patričnej úcte k prítomným členom polície si myslím, že policajné oddelenie sa nevyznačuje mimoriadnym dôvtipom. Niekoľko môže spáchať zločin a zámerne zanechať stopy, ktoré by poukazovali na jeho osobu, lebo chce, aby ho považovali za nevinného — dosiahne však len to, že ho polícia naozaj zatkne a nebude prípad hlbšie prešetrovať. Najmä ak ide o vraždu takej známej a váženej osobnosti, ako bol pán Stevens, možno len očakávať, že vyšetrovacie orgány budú chcieť — a aj chcú — prípad čo najskôr uzavrieť. Ak sa objaví jednoznačný podozrivý, čím skôr ho zatknú, aby upokojili pobúrenú verejnosť a svojich nadriadených.

Najviac starostí mi narobili listy. Pán Milner bol azda dostatočne úskočný a odvážny, aby vraždu naplánoval a uskutočnil, ale načo by posielal výhražné listy? Čo by tým získal? Nie, tie listy mali pôsobiť pánu Stevensovi utrpenie navyše, ešte pred smrťou, lebo vrah ho tak strašne nenávidel, že ani vražda sa mu nezdala dostatočným trestom. Nepriateľstvo pána Milnera voči pánu Stevensovi, ak to tak vôbec možno nazvať, vzniklo len nedávno, vyplynulo z ich konfliktu kvôli slečne Radovichovej. Keby ho bol naozaj zavraždil, nepoháňala by ho nenávisť, ale úsilie odstrániť jedinou prekážku stojacu v ceste jeho zväzku so slečnou Radovichovou. Listy však niekomu očividne slúžili ako nástroj pomsty.“

„Počúvajte, ako akademická otázka to azda je aj trochu zaujímavé, ale nedokazuje to absolútne nič,“ rozčúlil sa Meyerhoff. „Nijaký súd by nepriložil vašim rečiam najmenší význam.“

„Asi máte pravdu. Iba som vám chcel naznačiť, prečo som presvedčený, že pán Milner nie je vrahom. Teraz...“

„Prepáčte, ale rád by som sa opýtal inšpektora, čo si myslí o vašej logike uvažovania,“ skočil mu do reči Hirsch a otočil sa ku Cramerovi.

„Považujem to za táranie,“ ozval sa Cramer, „ale rád by som si vypočul, čo nám chce Wolfe povedať, aby sme sa dostali domov ešte pred svitaním. Poznám ho lepšie ako ktokoľvek z vás, a preto vyhlasujem: nikomu sa nepodariť posúdiť ho. Musí si povedať svoje — všetko, čo chce — takže ak máte dosť rozumu, budete ticho sedieť a počúvať.“

„Ďakujem vám, pán Cramer,“ povedal Wolfe. „Mám rád stručnosť, ale ako vidíte, máme do činenia s nadväznou sériou udalostí. Keď som vylúčil pána Milnera, začal som si zisťovať ďalšie možnosti: bolo známe, že viacerí ľudia Milana Stevensa vyslovene nenávideli, alebo mali dôvod prechovávať voči nemu nie celkom priateľské city.“ Očami opäť prebehol po miestnosti.

„Pán Remmers, ako známy a bezúhonný človek ste použili všetok svoj vplyv na to, aby pán Stevens nastúpil ako šéfdirigent filharmónie, no váš výber mal katastrofálne dôsledky. Sotva by niekoho prekvapilo, keby ste sa cítili podvedený svojím kandidátom. Pán Meyerhoff, zazlievali ste novému dirigentovi jeho panovačný prístup a mali ste pochybnosti o jeho hudobnej spôsobilosti. Pán Hirsch, boli ste zatrpknutý, možno oprávnene, lebo sám ste mali záujem o toto miesto, a tiež preto, že Stevens podceňoval vašu symfóniu. A vy, pán Sommers, ste sa nazdávali, že dirigent nespravodlivo kritizuje váš výkon a usiluje sa vás z orchestra vyštváť.“ Sommers mlčky prikývol. „Slečna Radovichová, boli ste nešťastná, lebo strýko sa zúrivo postavil proti vášmu výberu partnera.“ Maria sa mykla, akoby dostala zaucho, a chcela čosi povedať, ale ovládla sa, keď Wolfe pokračoval. „Pani

Forresterová-Moorová, boli ste zúfalá, lebo vám pán Stevens neponúkol manželstvo.“

„To nie je vôbec pravda!“ vyhrkla Lucinda a so zaťatými päťami sa naklonila dopredu. „Viem, že sa to hovorilo, ale je to kruté a načisto nepravdivé. Ako som už povedala Archiemu — pánu Goodwinovi — pri jeho návšteve, nechcela som sa už vydávať, a ani Milan sa nechcel ženiť. Nepopieram, že som ho mala rada, ale manželstvo... nie, to vôbec neprichádzalo do úvahy. Ak chcete, verte, ak nechcete, neverte, je to vaša vec.“

Wolfe sa zamračil a pokrčil plecami. „V každom prípade,“ povedal, „som načrtol nepriateľské pohnútky vás všetkých voči Milanovi Stevensovi. Každý zo zainteresovaných mal dostatočnú príčinu zanevrieť alebo zatrpknúť aspoň do určitej miery, ale stačilo by to, aby sa človek odhodlal vraždiť?“ Opäť sa poobzeral po miestnosti a na každej tvári sa na chvíľu zastavil. „O tom silne pochybujem. Nie, človeka, ktorý vrazil pánu Stevensovi do chrbta nôž na listy, musela poháňať strašná nenávisť — oveľa hlbšia ako nepriateľstvo, ktoré by pramenilo z jeho pomerne neškodných prejavov necitlivosti a bezohľadnosti.“

„Pokladáte to za necitlivosť, ak sa niekto pokúša zničiť druhému kariéru?“ ozval sa Sommers.

„Na vašu otázku odpoviem otázkou, pane. Bolo by takéto správanie pre vás dostatočným dôvodom, aby ste spáchali vraždu?“

Sommers uhol pred Wolfovým upreným pohľadom. „Samozrejme, že nie,“ povedal.

„Takže budem pokračovať,“ povedal Wolfe. „Takmer od samotného začiatku som uvažoval o tom, že násilný čin, ktorý sa stal v stredu večer, má pravdepodobne korene v dávnejšej minulosti, možno to bolo niečo, čo sa stalo dávno pred príchodom pána Stevensa do Spojených štátov. Keby som nebol taký pomalý a vedel lepšie predvídať, bol by som sa dopátral pravdy skôr, ibaže...“ nadvihol trochu plec a potom ich spustil.

„Kým nás oboznámite so Stevensovým životopisom, venujme sa trochu faktom,“ vyprskol Cramer. „Ako vysvetlíte Milnerovu prítomnosť v budove? Nikto iný nevošiel hlavným vchodom a zadná brána je zamknutá.“

„Ak vás môžem opraviť,“ povedal Wolfe, „len domovník tvrdí, že nevidel vojsť nikoho iného hlavným vchodom. A ja mu verím. Ale čo ak opustil na chvíľu svoje miesto?“

„To je len dohad,“ posmieval sa Cramer.

„Nie, to nie je len dohad,“ odsekol Wolfe. „Domovník, pán Hubbard, opustil svoj pult — v skutočnosti odišiel z budovy — na takých povedzme desať až pätnásť minút. Práve jeho neprítomnosť umožnila vrahovi nepozorovane vniknúť do budovy.“

Všetci začali hovoriť naraz, len tak chrlili otázky na Wolfa a medzi sebou navzájom. „Prosím vás!“ povedal Wolfe do všeobecného chaosu. „Rád by som pokračoval.“

„Radšej dokážte, čo tvrdíte,“ vyzval ho Cramer, „lebo tentoraz naozaj prisahám, že pôjdete do dôchodku.“

„O tom rozhodnem sám, pán Cramer,“ odsekol Wolfe. „Prirodzene, môžem dokázať, že to, čo tvrdím, je pravda. Šlo by to oveľa ľahšie, keby ste ma neprerušovali.“ Oprel sa a zatvoril oči, kým vrava neutíchla.

„Pán Thomas Hubbard, domovník v budove, kde sa stala vražda, mal náruživú slabosť pre... prostitútky, zvlášť červenovlásky. Je to všeobecne známe vo štvrti, kde pracuje — navyše si z toho občas robia žarty jeho kolegovia vrátnici a domovníci, ako zistil jeden z mojich agentov, keď v tej štvrti pátral.“

Aj vrah Milana Stevensa sa to zrejme dozvedel — asi to nebolo ťažké — a využil to. Vybral si červenovlasú prostitútku a dobre jej zaplatil, aby vošla do vestibulu, dala sa s pánom Hubbardom do reči a vylákala ho do auta zaparkovaného o kúsok ďalej. Kým bola dvojica v aute a pán Hubbard zaujatý peknou prostitútkou, vnikol vrah do budovy. Odohralo sa to pred tým, ako mal prísť pán Milner,

a po tom, ako vrátnik odišiel zo služby, takže vchod do budovy nebol strážený. Vrah samozrejme riskoval, že ho uvidí niektorý z nájomníkov alebo návštevníkov vo vestibule alebo vo výťahu. Keby sa tam bol naozaj niekto vyskytol, plán by sa mohol podľa potreby odložiť a prispôbiť okolnostiam, ľudia odhodlaní vraždiť si vždy nájdu príležitosť. Pána Stevensa by bol príchod Geralda Milnera prekvapil, ale inak by sa v ten večer nebolo prihodilo nič mimoriadne.

Plán však vyšiel podľa predpokladov. Vrah sa s nikým nestretol ani vo vestibule, ani vo výťahu. Vyviezol sa hore výťahom a zazvonil. Stevens sa nepochybne čudoval, že prišiel niekto, koho mu domovník dopredu neohlásil, ale svojho vraha vpustil dnu — bola to zjavne osoba, ktorú dobre poznal. O tom napokon svedčí aj skutočnosť, že mal bodné rany v chrbte.“

„Moment,“ prerušil ho opäť Cramer. „Táto záležitosť má viac dier ako baseballové ihrisko. Ako mohol váš hypotetický vrah vedieť, kedy má ísť za Stevensom, aby ho našiel doma samého? A ako sa mu podarilo vyhnúť Milnerovi?“

„Pokúsím sa tie diery zaplátať, ak dovoľíte. Všetci, čo ste teraz v tejto miestnosti, ste poznali pracovný program Milana Stevensa, aspoň do určitej miery. Pravidelne trávil stredňajšie večery nad partitúrami rozpracovaných koncertov. A určite nebolo tajomstvom, že slečna Radovichová mala tanečné skúšky práve každú stredu večer. Vrah vedel presne, kedy príde Gerald Milner, pretože to bol práve on, kto mu napísal na Stevensov listový papier odkaz, aby ho navštívil v jeho byte o štvrt' na deväť.“

„To je vylúčené!“ zvolal Hirsch. „Ak bol Milan naozaj mŕtvy, keď ta prišiel Milner, kto povedal domovníkovi, aby ho poslal hore?“

Wolfe sa zamračil a odpil si z piva. „Všetko by bolo oveľa jednoduchšie, keby ste ma neprerušovali. Vrah napísal odkaz — Stevensov listový papier bol ľahko dostupný každému z vás — a

požiadal Milnera, aby ho navštívil v byte. Medzitým sa dohodol s prostitútkou, pravdepodobne v predstihu. Vylákala Hubbarda z domu v presne určenú hodinu, asi o trištvrte na osem, vrah sa teda dostal nepozorovane dnu. Stevens mu otvoril a on ho zabil.

Vrah neodišiel hneď, ostal v byte s mŕtvolou a čakal na Milnerov príchod. Ten prišiel presne o štvrt' na deväť, vtedy už pán Hubbard opäť sedel na svojom mieste vo vestibule. Prostitútka dostala presné pokyny, musel sa vrátiť do práce najneskôr päť minút po ôsmej. Milner sa ohlásil Stevensovi, Hubbard vytočil jeho číslo a vrah zdvihol slúchadlo, zašomral čosi ako: Pošlite ho hore, len niekoľko slov, aby v Hubbardovi nevyvolal podozrenie.

Vrah, ktorý sa dobre vyznal v budove, konal potom rýchlo, dvere do bytu nechal otvorené, aby sa pán Milner dostal dnu a zanechal odtlačky. Byt opustil zadným východom, použil služobný výťah alebo schodisko, vyšiel dverami cez chodbu v zadnej časti budovy. Je tam železná brána, cez ktorú sa z ulice nedá vojsť, ale z vnútornej strany si ju môže otvoriť každý, stačí potlačiť bezpečnostnú poistku. Vrah sa teda vyparil, pán Milner blúdil po byte a vyvolával meno pána Stevensa, presne podľa plánu.

Zvyšok Milnerovej výpovede má polícia poznačený,“ povedal Wolfe s pohľadom upretým na Cramera. „Objavil telo, uvedomil si, že bude hlavným podozrivým, v panike ušiel a byt opustil tak, ako ho našiel — pridal len svoje odtlačky — nechal otvorené aj vchodové dvere. Jeho útek nahral skutočnému vrahovi do karát, rátal totiž s tým, že Milner zavolá políciu, hneď ako nájde telo. Tým, že to neurobil, si svoje postavenie len zhoršil.

V každom prípade pán Milner nemohol poprieť, že v byte bol. Vrah navyše vedel, že Hubbard sa z pochopiteľných príčin nikdy dobrovoľne neprizná, že sa na istý čas vzdialil z vestibulu. Dalo sa očakávať, že vyhlási — čo aj urobil — že bol v službe celý večer a Milner bol jediným návštevníkom u Stevensa.“

„Úžasné, ale trochu pritiahnuté za vlasy,“ konštatoval Cramer. „Z jediného dôvodu. Kto je tá prostitútka? A čo na to všetko hovorí Hubbard?“

„Prečo sa nespýtate priamo jeho?“ navrhol Wolfe a stlačil zvonček pod stolom. Všetci sa otočili k dverám, ktoré o pár sekúnd otvoril Saul Panzer. Saul ustúpil nabok a uviedol popolavobieleho Toma Hubbarda do kancelárie.

„Pán Hubbard,“ povedal Wolfe, „my sa zatiaľ nepoznáme. Volám sa Nero Wolfe, myslím, že s inšpektorom Cramerom ste sa už stretli.“ Kým sa stihol Cramer alebo Hubbard ozvať, vkĺzol do preplnenej miestnosti Fred Durkin, ťahajúc za sebou Mindy Rossovú.

„Teraz sme všetci pokope,“ povedal Wolfe. „Inšpektor, toto je mladá dáma, o ktorej som vám hovoril. Slečna Rossová, spoznávate tohto muža?“ Wolfe kývol na Hubbarda.

„Iste, to je on,“ namrzene zašomrala, „o ňom som vám hovorila.“

„Čo ste mi o ňom hovorili? Prosím, zopakujte to.“

„No, s ním som to... v aute. Naozaj musím...“

„To je neslýchané!“ vykrikol Hirsch. „Naozaj to musíme počúvať? Čo to dokazuje?“

„Zavrite zobák!“ okríkol ho Cramer. „Nechajte ju dohovoriť.“

„Slečna Rossová, ako ste sa zoznámili s týmto mužom?“ spýtal sa Wolfe?

„Dostala som zaplatené, aby som za ním išla, porozprávala sa s ním a veď viete, odvieďla si ho do auta.“

„Je osoba, ktorá vám dala peniaze, prítomná v tejto miestnosti?“

„Iste, henten,“ ukázala na Charlesa Meyerhoffa.

„Neostanem tu a nebudem to trpieť!“ zdvihol sa s vreskom Meyerhoff, ale Purley Stebbins mu položil svalnatú ruku na plece a prinútil ho sadnúť si späť na stoličku.

„Taká hanba,“ jačal Meyerhoff, „obviňuje ma nejaká kurva! Milana Stevensa som nezavraždil, a už nepoviem ani slovo.“

„Po formálnej stránke je to pravda,“ pripustil Wolfe, dopil pivo a osušil si pery vreckovkou.

„Čo to hovoríte?“ zamiešal sa Cramer. „Ved’ ste počuli to dievča.“

Wolfe zdvihol ruku. „Ako som už povedal, pravda priam bila do očí, ale ja som ju nevidel. Po prvé, dvaja ľudia použili v rozličnom čase tú istú vetu. ‚Bola to len spoločenská záležitosť,‘ tvrdil každý z nich. Zvláštne, že obaja použili rovnaké slová, akoby si boli spoločne nacvičili, ako majú odpovedať, akoby s určitými otázkami vopred ráťali. A kde by im mal niekto klásť otázky, ak nie pri výsluchu?

Ako som už povedal, videl som úplne jasné stopy. Neskôr vďaka úsiliu môjho kolegu v Európe som sa dozvedel, že pán Stevens dal asi pred pätnástimi rokmi výpoveď jednému mladíkovi v mníchovskej filharmónii, keď tam pôsobil ako dirigent. Niekoľko dní nato sa hudobník zrútil s autom z útesu a zabil sa.

Volal sa Willy Wald a ignoroval som ďalšiu stopu, až kým pán Goodwin náhodou nepoužil slovo ‚preklad‘, čím ma vyburcoval zo spánku. V mojom nemecko-anglickom slovníku sa slovo Wald prekladá ako les, čiže forest. Pán Wald bol mladším bratom Lucindy Forresterovej-Moorovej. Správne, madam?“

Na Lucindinej tvári ostal odblesk úsmevu, keď sa pokojne pozrela na Wolfa. „Vždy som sa s vami chcela zoznámiť,“ povedala tichým hlasom. „Veľa som o vás počula.“

„Tak. Včera popoludní som si cez priateľov novinárov zistil, že pochádzate z Nemecka, do Spojených štátov ste sa prisťahovali v roku tisíc deväťsto šesťdesiatštyri, rok po bratovej smrti. Prišli ste do New Yorku, o pár rokov ste sa vydali za pána Moora a popri jeho priezvisku ste si nechali aj anglický preklad svojho dievčenského mena.“

„Ako teraz zisťujem, bola to chyba,“ povedala ešte vždy s úsmevom.

„Možno,“ odvetil jej Wolfe a pokrčil plecami, „hoci moje márnomyseľné ego je presvedčené, že by som to bol odhalil aj tak. Ozaj, gratulujem vám, za trinásť rokov ste takmer úplne stratili cudzí prízvuk.“

„Ďakujem,“ mierne sa uklonila.

„Taktickú chybu ste urobili, keď ste pozvali k sebe pána Goodwina druhý raz,“ povedal Wolfe. „Zašli ste príďaleko. Z jeho správy o vašom stretnutí jasne vyplynulo, že sa usilujete zamútiť vodu, usmerňovali ste podozrenie na pána Hirscha a čiastočne aj na pána Sommersa — urobili ste to zrejme pre každý prípad, keby sa pánu Milnerovi nejakým spôsobom podarilo dokázať svoju nevinu.“ Wolfe sa obrátil na Meyerhoffa. „Možno vás bude zaujímať, že na vás sa nepokúsila vrhnúť ani tieň podozrenia, hoci jej pán Goodwin poskytoval na to príležitosť.“

Keď som obvinil pána Hirscha, že sa vyhrážal Milanovi Stevensovi smrťou, reagoval tak, že som túto možnosť celkom vylúčil. Vyhrážky očividne nepatria k jeho štýlu.“

Wolfe sa obrátil ku Cramerovi, ktorý sa presunul za Lucindu, kým Purley Stebbins ostal nenápadne stáť za Meyerhoffom. „Ako som už povedal, bol som presvedčený o tom, že k Stevensovej vražde viedla vraha hlboko zakorenená nenávisť. Takú nenávisť môže vyvolať povedzme smrť milovanej bytosti — v tomto prípade brata.“

Lucinda Forresterová-Moorová opustila Európu krátko po bratovej smrti, zatrpknutá a plná zloby voči Milanovi Stevensovi. Pravdepodobne sa však zmierila s tým, že nikdy nebude mať príležitosť na odplatu. Predstavte si, ako sa asi cítila, keď sa po rokoch dozvedela, že sa Stevens sťahuje práve do mesta, v ktorom žije. Náhodou sa v tom čase ako čerstvá vdova stýkala s ďalším členom Newyorskej filharmónie, s pánom Meyerhoffom. Krátko po

Stevensovom príchode však priazeň preniesla naňho. Zrejme už vtedy pomýšľala na vraždu, hoci pochybujem, že do toho zasvätila pána Meyerhoffa, a pán Stevens nemal nijaké podozrenie, pravdepodobne v Mníchove nikdy nestretol sestru Willyho Walda. Pokiaľ ide o pána Meyerhoffa, bol čoraz nešťastnejší z diktátorských spôsobov, akými Milan Stevens ovládal orchester — a to na jeho úkor. Riaditeľ sa postupne silno citovo pripútal k pani Forresterovej-Moorovej.

Jej zámerom vynikajúco vyhovovala náklonnosť pána Meyerhoffa. Mesiace zrejme uvažovala o spôsobe odplaty za bratovu smrť, z ktorej priamo obviňovala Stevensa. Po jeho hádke na verejnosti, o ktorej sa dozvedela zrejme priamo od Stevensa, sa jej naskytla nečakaná príležitosť. Keď jej plán nadobudol reálnu podobu, uvedomila si, že potrebuje spolupáchateľa, a vybrala si Meyerhoffa. Či sa tomu spočiatku vzpíeral, na to sa budete musieť opýtať jeho, ale v každom prípade ho presvedčila.

Najprv poslala Stevensovi výhražné listy, lebo ako som už spomenul, vražda sama by jej neposkytla dostatočné zadost'učinenie, chcela, aby trpel aj psychicky. Toto rozhodnutie sa jej stalo osudným, lebo vďaka listom som sa zapojil spolu s pánom Goodwinom do prípadu — do prípadu, v ktorom ešte vtedy nešlo o zločin.

Dvojica si preverila bezpečnostný systém v dome, kde Stevens býval. To dostal za úlohu pán Meyerhoff. Nepochybne čoskoro zistil, že vrátnik odchádza zo služby každý večer o siedmej, čiže od tej chvíle vchod stráži len domovník. Meyerhoff si zistil, aké má domovník, pán Hubbard, zvyky. Možno sa dozvedel od toho istého človeka ako pán Durkin, že pán Hubbard má istú slabosť, ktorú, ako sme sa mohli presvedčiť, využil veľmi obratne.“ Wolfe sa oprel, mohutne sa nadýchol a nalial si druhé pivo. Hubbard stál blízko dverí a nervózne prešľapoval.

„Pánu Meyerhoffovi tiež pripadla úloha nájsť vhodnú prostitútku, čo aj urobil, a určil čas, kedy mala osloviť pána Hubbarda — po odchode vrátnika zo služby, ale v bezpečnom predstihu pred príchodom Geralda Milnera. Meyerhoff sprevádzal slečnu Rossoví až k dverám domu, aby sa ubezpečil, že táto časť plánu prebehne hladko, a postaral sa aj o auto, v ktorom mala mať s pánom Hubbardom schôdzku. Pravdepodobne ich sledoval z úkrytu, aby mal istotu, že pán Hubbard je dostatočne zaneprázdnený, aby mohla pani Forresterová-Moorová nepozorovane vojsť do budovy.

Len čo bola dnu, ostatné šlo ako po masle. Dobré sa tam vyzнала, veď Stevensa často navštevovala. Vyviezla sa výťahom, zazvonila a Stevens jej samozrejme otvoril. Prešli do pracovne a vo chvíli, keď sa k bývalej slečne Waldovej obrátil chrbtom, vrazila mu, zrejme v rukavičkách, do chrbta nôž na listy. Už prvý zásah ho natoľko ohromil, že napriek svojej telesnej konštrukcii doňho poľahky vrazila čepeľ ešte niekoľko ráz, aby čin dokonala. Podľa slov slečny Radovichovej patrila nôž na listy strýkovi. Je celkom možné, že pani Forresterová-Moorová ho do bytu priniesla práve s týmto úmyslom pri niektorej z predošlých návštev. V každom prípade zostala po vražde v Stevensovom byte a čakala, kým sa ohlásí Milner z vestibulu. Potom zamrmlala do telefónu niekoľko slov, ktoré som už spomínal, alebo nejakú podobnú frázu. Pre ňu, bývalú herečku, nebolo ťažké napodobniť Stevensov hlas. Po telefonickom rozhovore s domovníkom mala ešte dosť času na útek zadným východom, kým sa Milner viezol vo výťahu.“

Cramer chcel niečo povedať Lucinde, ale predbehla ho: „Pán Wolfe, strašne som vás podcenila. Naozaj...“

„Lucinda, nič mu nehovor!“ vykrikol Meyerhoff. „Len tápe. Vôbec tu nemusíme ostať a nechať sa urážať!“

„Charles, to je koniec. Úplný koniec. Pán Wolfe, chcem vám povedať, že aj keď som vedela o vašej povesti, nemyslela som si, že

mi hrozí odhalenie, zvlášť, keď ste sa až do dnešného dňa vôbec neunúvali stretnúť so mnou a poslali ste za mnou Archieho. Niežeby mi to prekážalo, práve naopak.“ Obrátila sa ku mne so smutným úsmevom a ja som si chvíľku želal, aby Wolfe nemal pravdu. „Mýlite sa len v jednom bode a to, že som sa s Milanom v Mníchove nikdy nestretla. Videli sme sa raz — na pohrebe môjho brata, ale keď sme sa zoznámili po rokoch tu, nespoznal ma: zrejme som sa odvtedy zmenila.“ Mimovoľne si siahla rukou na vlasy. „Bola som rada, že si ma nepamätá, lebo takmer hneď na začiatku som sa rozhodla, ako ste povedali, že sa... pomstím. A vôbec to neľutujem. Ľúto mi je len pána Milnera. A teba, Charles,“ obrátila sa k Meyerhoffovi, „hoci si myslím, že tvoja nenávisť voči Milanovi sa takmer vyrovnala mojej.“

Lucinda sa zvrtila k Marii Radovichovej. „Asi mnou pohrdáte, a to právom. Poviem vám len toľko, že váš strýko mal záporné stránky, ktoré ste pravdepodobne vôbec nepoznali: bol bezcitný, krutý, nenávisťný. Tak sa správal aj k môjmu bratovi a ďalším členom mníchovskej filharmónie. Má na svedomí Willyho smrť, ako by bol sám viedol jeho auto. Ponižoval ho pred celým orchestrom, nadával mu, posmieval sa mu. Sama viete, ako sa správal k človeku, na ktorom vám veľmi záleží,“ kývla na Milnera. Klesla dozadu a uprela pohľad na Wolfa.

„Madam, keďže ste spomenuli pána Goodwina, musím vás upozorniť, že má rovnako dobré oči a uši ako ja a v istých situáciách ešte lepšie. Tiež vám musím povedať, že váš krátky prejav sa minul účinkom, zvlášť vaša starostlivosť o slečnu Radovichovú. Aj ja viem, že muž, ktorého ste poznali ako Milana Stevensa, mal zlé povahové vlastnosti a zrejme bol schopný dohnať človeka k vražde. Dokonca môžeme pripustiť, že priamo zapríčinil autonehodu, pri ktorej váš brat zahynul.“

Wolfe obrátil ruku dlaňou nahor. „Naplánovali a uskutočnili ste vraždu, motivovanú pomstychtivosťou. To vám nestačilo? Vaša

pohnútka k odplate by obstála v očiach mnohých vážených občanov, možno aj pred zákonom. Vám to však nestačilo, do súkolia svojho zločinu ste zaplietli aj nevinnú osobu. Bolo by jednoduché predpokladať, že ste to urobili, aby ste sa vyhli stíhaniu. Podľa mňa vás nenávisť voči pánu Stevensovi ovládla natoľko, že ste sa pokúsili zničiť aj život človeku, ktorého mal najradšej —jeho neteri, a chceli ste zahubiť aj muža, ktorého milovala. Iróniou je, že tento muž,“ kývol hlavou na Milnera, „je vlastne v tom istom postavení a veku, ako bol váš brat, keď zomrel. Madam, nenávisť vám úplne zatemnila úsudok.“ Wolfe sa zamračil a obrátil sa na Cramera.

„Pán inšpektor, v prípade, že by ste mali pochybnosti, zistíte, že ani pán Meyerhoff, ani pani Forresterová-Moorová nemajú poriadne alibi na stredu večer. On vraví, že pracoval do noci vo svojej kancelárii, ale vrátnik ho nevidel, keď odchádzal. Ona sa zúčastnila v ten večer na večierku, aspoň tak tvrdila pánu Goodwinovi. V čase vraždy však údajne sedela v taxíku a hľadala otvorené kvetinárstvo. Predpokladám, že si to dôkladne overíte.“

Cramer vrhol na Wolfa zlostný pohľad, ale nepovedal ani slovo. Naozaj nemal čo povedať. Posledné dve hodiny spolu s Purleym Stebbinsom vlastne len sledovali, ako niekto iný za nich pracuje.

Vo štvrtok po raňajkách som si zašiel kúpiť do novinového stánku na Ôsmej avenue čerstvé vydanie *Gazette*. Veľký titulok hlásal — PREKVAPENIE V STEVENSOVOM PRÍPADE, nasledoval stĺpec o udalostiach, ktoré sa odohrali predošlý večer v našom dome, plus Wolfova a moja fotografia. V duchu som sa Lonovi poďakoval, že použil nové fotografie našich fyziognómií, ktoré som mu poslal.

Bolo už poriadne po polnoci, keď sa u nás všetko upokojilo a konečne som sa dostal k telefónu, aby som Lonovi zavolať. Venoval som sa mu asi hodinu, získal však naozaj exkluzívny materiál, *Gazette* ako večerníku vyhovovalo aj načasovanie. Ostatné noviny budú mať čo robiť, aby ich dostihli, čo sa im sotva podarí, lebo ich prvé piatkové vydania sa dostanú do ulíc najskôr vo štvrtok neskoro večer.

Vrátil som sa domov, Wolfovi som položil noviny na stôl spolu s poštou práve vo chvíli, keď výt'ah schádzal zo skleníka. „Dobrý deň, Archie, ako príjemne nám svieti slnko, však?“ S týmito slovami sa usalašil v kresle vyrobenom na objednávku. Nechal som ho v pokoji prezrieť poštu a prečítať si noviny, až potom som ho oslovil.

„Včera v noci, keď všetci odišli a zatelefonoval som Lonovi, bolo už neskoro na ďalšie otázky, ale zopár mi ich ešte zostalo,“ povedal som.

„Vážne?“ nadvihol Wolfe obočie.

„Vážne. Napríklad, prečo ste nepodozrievali Alexandru Adjariovú? Vôbec vás neznepokojilo, že sa vracia do Londýna uprostred celého zmätku. Nemohli ste predsa vedieť, či neprišla do New Yorku už skôr. Čo keď tu bola už niekoľko dní predtým, ako nás prišla navštíviť? Ona nebola podozrivá?“

„Aj mne to zišlo na um, a preto som raz ráno zo skleníka zavolať pánu Cohenovi. Zistil mi cez svojich známych na colnici, že pani Adjariová skutočne priletela do New Yorku v ten deň, ako prišla k nám na návštevu.“

„Zasa ste konali poza môj chrbát,“ skonštatoval som. „Keď už spomínam Lona, predpokladám, že to jeho ste mali včera večer na mysli, keď ste hovorili o ‚stykoch s tlačou‘ v súvislosti s Lucindinou minulosťou?“

„Áno, opäť som zavolať pánu Cohenovi, keď ste boli preč. Prostredníctvom výstrižkov z *Gazette* a európskych korešpondentov potvrdil moje podozrenie, že Lucinda Forresterová-Moorová je naozaj nemecká emigrantka a pôvodne sa volala Waldová.“

„Ale nevedeli ste, že Willy bol jej brat?“

„Nie, túto skutočnosť som nemal stopercentne zistenú, ale bolo to takmer isté. Trúfol som si to dokázať v priamej konfrontácii.“

Uškrnul som sa od ucha k uchu. „Včera večer sa mi veľmi páčilo zopár vecí, najväčšmi ma však pobavil výraz na Cramerovej tvári, keď zistil, že sú v tom namočení dvaja. Tiež som si všimol, že ste prekonali ostýchavosť a dali si pivo značky Remmers aj v prítomnosti dediča. A to ma vedie k poslednej otázke: Čo by ste robili, keby bol vrahom Remmers?“

Wolfovi sa mierne nadvihli kútiky úst, čím sa mu prehĺbili záhyby na lícach. Tak sa usmieva. „Vedel som, že sa na to nakoniec opýtate, Archie. Prejavila sa vaša dôkladnosť.“ Vytiahol prostrednú zásuvku stola, siahol do nej, vytiahol štyri rôzne vrchnáky z fliaš a poukladal ich na stôl.

Zdvihol som jeden, potom ďalší. „Kedy ste si ich dali kúpiť?“ opýtal som sa.

„Fritz po ne skočil popoludní v deň, keď ste šli do banky po peniaze na kauciu za pána Milnera.“

„Chutilo vám niektoré?“

„Všetky boli obstočné a chutili oveľa lepšie ako to neuveriteľne hnušné pivo Billy, ktoré ste mi ráčili ponúknuť vlani v lete. Potešilo ma, že pán Remmers nie je medzi vinníkmi. Každá zmena je ústupkom priemernosti, a ako napísal Isaac D'Israeli: „Len zlý vkus sa uspokojí s priemernosťou.“ Úprimne dúfam, že sa mi vkus nikdy nepokazí natoľko, aby som sa uspokojil s niektorým z týchto pív.“

Na to vysypal vrchnáky do koša a zazvonil si po pivo.

Telefón sa v to dopoludnie načisto zbláznil, vyzváňali z novín a chceli podrobnosti, televízne spoločnosti žiadali, aby mohli poslať štáby do nášho domu. Všetkých som si udržal od tela, novinárom som hodil zopár omrviniek, ale chlapcov z televízie som nechal na suchu. Najzaujímavejší telefonát som mal vo chvíli, keď sa Wolfe vrátil zo skleníka.

„Archie, práve dávame dokopy ďalší materiál o Stevensovom prípade, bude tam aj časť venovaná tebe a Wolfovi,“ oznámil mi Lon Cohen. „A neboj sa, použijeme vaše najnovšie fotografie. Od teba chcem jedno, vyhlásenie, či sa Wolfe opäť vracia k detektívnej práci.“

„Na to sa ho budeš musieť opýtať sám,“ povedal som mu. Zakryl som slúchadlo a obrátil sa k Wolfovi. „Volá Lon, chce sa vás niečo spýtať.“

Zošpúlil pery, prikývol a zdvihol svoje slúchadlo. Ostal som na linke. „Dobrý deň, pán Cohen. Čím vám môžem poslúžiť?“

„Dobrý deň. Blahoželám vám k vyriešeniu prípadu. Sme vám skutočne veľmi zaviazaní za exkluzívne informácie.“

„Ďakujem. Vy ste nám tiež pomohli, a ako som už povedal, mám rád rovnováhu vo vzájomnej spolupráci.“

„Dúfam, že otázka, ktorú vám chcem položiť, ju priveľmi nevychýli. *Gazette* by rada vedela — ako dodatok navyše — či sa vraciate k aktívnej práci.“

„Nie je mi celkom jasné, čo myslíte pod aktívnou prácou,“ ozval sa Wolfe. „Vyšetrovanie prípadov som vždy považoval za neodmysliteľnú súčasť svojho bytia. V súčasnosti ho neplánujem ukončiť.“

Na Lonovom konci sa rozhostilo ticho. „Znamená to, ak to dobre chápem, že sa vraciate k práci?“ opýtal sa napokon.

„Pán Cohen, nepokladám za potrebné vyjadriť sa o tom podrobnejšie. Ešte raz vám ďakujem. Končím, čaká ma ďalšia schôdzka. Dovidenia.“

Zložil som súčasne s Wolfom a bez slova som sa naňho zašklábil.

„Tak sa mi zdá, že ste trochu pozadu so záznamami o kľčení, Archie,“ povedal. „Dúfam, že do večere to všetko doženiete.“

Mohol som mu odpovedať najrozličnejšími spôsobmi, ale rozhodol som sa, že si radšej zájdem do kuchyne po pohár mlieka. Navyše som ledva zdržiaval smiech a nechcel som tučniaka uraziť.

Celé sa to napokon pekne uzavrelo. Ak ste neboli v tom čase náhodou na Fidži, istotne viete, že Meyerhoff a Lucinda dostali doživotie v krátkom procese bez senzácií. Ak nebývate v New Yorku, alebo nečítate *Times*, možno neviete, že Maria Radovichová a Gerald Milner sa zobrali asi o mesiac v kaplnke sv. Patrika. Poslali nám oboom svadobné oznámenie, no na sobáš som šiel iba ja. Maria vyzerala očarujúco a Milner mal v očiach slzy. David Hirsch sa dočasne stal šéfdirigentom filharmónie, kým o niekoľko mesiacov nenašli náhradníka, a konečne sa dočkal aj premiéry svojej symfónie, ktorá mala, ako by napísali v spoločenskej rubrike, „všeobecne priaznivé kritiky“. Naposledy som o ňom počul, že býva niekde v Novom Anglicku, a myslím, že má úspech ako skladateľ, hoci tieto záležitosti veľmi nesledujem. Milner so Sommersom naďalej hrajú vo filharmónii. Remmers sa s nimi stretol na druhý deň po vyriešení prípadu a povedal im, že si váži ich talent a žela si, aby v orchestri ostali.

Remmers nám to oznámil, keď sa u nás krátko zastavil, aby sa poďakoval. Opäť sa pokúsil vyplniť šek, aby aj takto prejavil svoju vďačnosť. Ja som bol všetkými desiatimi za, ale Wolfe ho odmietol. „Pán Remmers, vážim si vaše gesto, ale ako som vám už povedal, vlastne som len splatil svoj dlh spred mnohých rokov.“ Remmers neústupčivo naliehal, až sa Wolfe vytasil s riešením, po ktorom Remmers opustil náš dom s úsmevom.

O niekoľko dní sa usmieval aj Wolfe. Dostal malú obálku broskyňovej farby s adresou napísanou veľkými písmenami — *Vážený pán Nero Wolfe* — a polepenou známkami s profilom kráľovnej. Automaticky otváram Wolfovu poštu, ale vedel som, že túto obálku si s radosťou rozreže sám, a tak som mu ju nechal nedotknutú na stole s ostatnou poštou, ktorá prišla v ten deň. Klepal

som na stroji, keď obálku otvoril, zbežne preletel list a potom si ho prečítal ešte raz. Napokon ho opatrne položil a pery zošpúlil do o. Písal som ďalej, ale aj tak som počul, ako vŕahuje vzduch a zase ho vyfukuje. Takto si píska, počul som to azda len päťkrát za dlhé roky.

Ďalšieho predstavenia som bol našťastie ušetrený, lebo niekto zazvonil, a keďže Fritz bol na nákupoch, šiel som otvoriť. Pred dverami stál mocný chlapík, ktorý sa predstavil ako Lou. Nezaškodilo by mu, keby sa oholil, a viditeľne mu chýbal zub, ale srdečne som ho privítal. Povedal som mu, aby zásielku zniesol po schodíkoch do pivnice a že ho ta zavediem. Bola to prvá z päťdesiatich dvoch týždenných donášok a chcel som, aby videl, že si to ceníme. Nie je totiž ľahké tlačiť ručný nákladný vozík so štyrmi debničkami piva značky Remmers.